דבר

יום שני, כ"ח בטבת תשמ"ח, 18 בינואר 1988 ● גליון 19321

היום 12 עמודים ● המחיר 1.20 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.04 ש"ח

היום בדבר

- רה"מ, דבר עם הערבים / יוחר סמילנסקי
- קוצר ראות וקוצר שכל / פרופ' נתן רוטנשטרייך
- התחכמות במקום מדיניות / מוריה אבנימלך
- פוליטבירו / חגי אשד
- בורסה וכלכלה (עמ' 4–5); עכשיו למשפחה (9);
- תחבורה ותיירות (10); ספורט (11); בידור (12)

מזג האויר

תחזית מזג האויר

תחזית מזג האויר ליום ב' יוסיף להיות קר מן הרגיל ומדי פעם ירד גשם.

ממפרשודות המינימום והמקסימום החזויות ליום ב':
ירושלים: 3–6; רמת הגולן: 3–7; נהריה: 8–15; צפת: 2–5; חיפה: 7–12; טבריה: 8–15; נצרת: 4–9 עפולה: 7–13; שומרון: 4–10; תל־אביב: 10–13; נתב"ג: 8–12; ירוחם: 8–15; עזה: 11–15; באר־שבע: 7–13; אילת: 11–16.

נסיון לשבור בכוח את השביתות בשטחים
שוקלים צווי חירום נגד סוחרים בירושלים

הוסר העוצר מעל המחנות בגדה ● אוטובוס נשרף מבקבוק תבערה ● בג"צ עיכב גירוש ארבעה

מאת רני רובינשטיין, רני צוקרמן, אוריאל בן־עמי ויוחם לוי, כתבי „דבר"

צה"ל והמינהל האזרחי ניסו אתמול לשבור בכוח את שביתת המסחר המשמשת ביהודה ושומרון זה חודש ימים. במזרח־ירושלים שוקלים גורמי הביטחון להוציא צווי חירום נגד סוחרים אם לא יפתחו את חנויותיהם לאלתר. משטרת ירושלים הקציבה לסוחרים 48 שעות לשקול את הנושא. אמש הוסר העוצר מעל מחנות הפליטים ביהודה ושומרון. בג"צ עיכב את גירושם של ארבעה מתושבי הרצועה.

ברמאללה, שכם, בית־לחם ויתק הצבא בעלי חנויות לחנויותיהם וחלקו נפתחה. ברמאללה התקיימה הפגנה שיצאה אחרי התפילה בכנסיה הלאטינית והיא שוחה בכוח. בכביש חוצה שומרון סמוך לצומת תפוח נזרקו בקבוקי תבערה על אוטובוס שעמד להסיע פועלים לעבודה בישראל. האוטובוס נשרף כליל וכוחות הכטחון עדכו במקום מריקה.

בטול כרם נורק בקבוק תבערה על סיור צה"ל ובעקבותיו הוטל עוצר באיזור. הפגנות ועוצר היו גם במחנות הפליטים כור שאמס וקלאנדיה. סקורות צבאיים מסרו אמש שהעוצר ששהר אתמול בכמה מחנות פליטים הוסר והוא ממשיך רק בעיירה סלפיה. לבית הדולים בשכם הובא אתמול ילד בן ארבע שנפצע מכדור גומי. אשה נפצעה קל בבלין ונעיר בן 16 נפצע בשכם, צה"ל מדוח כיצד נפגע. שביתות חלקיות, ידוי אבנים והבערות צמיגים היו בעוד שורה של כפרים ועיירות ביהודה ושומרון ולפי שעה המתיחות בשטחים בשכחה.

ניצבה מבצעתו של מבן מפקד המשטרת בעזה לבנה גדולה פגעה אתמול

(המשך בעמ' 3)

פותחים בכוח

חיילים פותחים בכוח חנות של שוקרים ערבים בשכם, שחנויותיו לשביתה.
(צילום: דניאל מורדזינסקי)

חורף לבן

שלוש חיילות בחרמון המושלג בסוף השבוע שעבר.
(צילום: צביקי עשת)

סקר „ניוזוויק" בישראל:

שליש בארץ תומכים בטראנספר במקרה שהמהומות יימשכו

מאת מרים פוקס, כתבת „דבר" בניויורק

ניויורק (מיוחד ל„דבר"). – סקר דעת קהל שנערך בישראל בחומנת השבועון „ניוזוויק" מגלה ששליש מהמראיינים חושבים שאם יימשכו המהומות בשטחים יהיה צורך לשקול „טראנספר" של תושבי השטחים, שג'שלישים מתנגדים לרעיון זה.

הסקר מגלה גם ש־46 אחוז מהמראיינים מסכימים עם הרוך בה מטפלת הממשלה לריכוי המהומות בשטחים, 40 אחוז חושבים שהממשלה נוהגת ביד רכה מדי, ורק 7 אחוזים חושבים שהממשלה נוהגת ביד קשה מדי. עוד מגלה הסקר ש־81 אחוז מהמראיינים חושבים שמוצדק לגרש חשודים בהצנה ובארגון הפגנות.

77 אחוז מהמראיינים מסכימים שאם תשמור ישראל על השטחים הכבושים הערבים ייהפכו בעתיד לרוב במדינה, אבל רק 20 אחוז מסכימים לתת לערבים זכויות אזרחיות מלאות, בעוד ש־48 אחוז חושבים שיש לשמור על מעמד ערביי השטחים כתושבים מדרגה שניה.

הסקר נערך בישראל על ידי מכון גאלופ לפי הזמנת השבועון „ניוזוויק" אשר סקר מידגם של 612 תושבים ישראלים.

תקרית או"ם־צה"ל ברצועה:

אונר"א סייע לתושבי ג'יבליה להפר העוצר

מאת מלי לוינגר, המפורת הצבאית של „דבר"

תקרית אירעה אתמול במן העוצר במחנה הפליטים ג'יבליה בין צה"ל והאו"ם, כאשר קציני צה"ל אישרו כניסת משאית של ארגון אונר"א של האו"ם למחנה הפליטים לחלוקת אספקה לתושבים, אך בבדיקת תכולתה נמצאו בתוכה 40 מתושבי מחנה הפליטים.

לדברי גורמים בישראל מלמדת התקרית שיש בסיס להשדרות של צה"ל כלפי האו"ם, שאנשיו אינם שומרים בכל המקרים על ניטראליות בארועים בשטחים. הצער שנקטו אנשי האו"ם באפשרם לתושבי המחנה להיכנס פנימה ולשבור בכך את העוצר אינו עולה בקנה אחד עם ניטראליות, טענו הגורמים.

הביקרים הבכירים של האו"ם בישראל בודקים את המקרה.

גולדינג נפגש

אתמול נפגש תת מזכיר האו"ם מאראק גולדינג עם מתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן במשרדו בתל־אביב. גולדינג הדגיש את הדיכטים החומאניטריים של מצב הפליטים במחנות ואת הצורך בפתרון מדיני לבעיה.

בתום הפגישה נמסר כי היא התקיימה באווירה טובה.

חריש עומד לסגור תיק מותו של עוואד חמדאן

מאת מרבה ציטוקי מפורת „דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש מתכוון לסגור את תיק אף כי החקירה בפרשת מותו של עוואד חמדאן, בפרקליטות המדינה טרם גובשה המלצה לגבי דרך הטיפול בתיק.

לסופרת „דבר" נודע, כי בשיחות עם גורמים בכירים אמר חריש כי הוא מתכוון להסתמך על דעתו של ראש אגף חקירות במטה הארצי, יגאל מרקוס, המבהר כי אין מימצאים חמורים על קשר ישיר בין מותו של חמדאן לבין התנהגותו של אחד מחוקרי השב"כ.

בניגוד לכך סברים אנשי צוות החקירה של המשטרה שרק בתיק כי יש ראיות מספיקות להכנת כתב אישום על הריגה ברשלנות. התיק הועבר לחריש לפני למעלה משבועיים והוא מצוי עתה בפרקליטות המדינה לשם חות דעת. לכשיועבר התיק לחריש הוא יצטרך להחליט אם לסגור אותו או לפעול בהליכים.

תלמידי התיכון יוצאים לעבודת שבוע בקטיף

מאת דויד מרשיבב, כתבת „דבר" לענייני הקלאות

עובדים התובעים השלמת הכנסה מהביטוח הלאומי יוכלו לעבוד בקטיף הדרים. זאת החליט המטה להקצאת עובדים לקטיף, המשותף למשרדי הקלאות והחינוך, ולירות התעסוקה הפרדסנים.

נציג משרד הקלאות שמסר על כך הלל אורדי מוסיף, כי המטה החליט להקצות פועלים לעבודות קטיף משלושה מקורות:

פועלים מדרום לבנון, אשר ישהו בישראל שבוע עד שבועיים וישתכרו שכר מינימום במשך (23.25 ש"ח לפי שיטת התפוקה למיכל).

תלמידי בתי־ספר תיכוניים מקצועיים, אשר יוסעו יום יום לעבודה מבית ספרם, יעבדו בפרדס שבוע ימים וישתכרו כין 65 עד 75 אחוז משכר המינימום על־פי גיל התלמיד.

חיילים משוחררים, שעל־פי נסיון העבר יהיו מוכנים לעבוד בעבודות קטיף בתקופה הראשונה לאחר שחרורם מהצבא.

הפרדסנים יוכלו לקבל עובדים על פי דרישתם ממקורות אלה, והדבר עשוי לפתור את בעיית קטיף ההדרים המאורה בעונה זו של השנה.

החזאי: הגשם ייפסק היום עד סוף השבוע

מאת אריה אדיד, כתבי „דבר"

מזג־האויר יתחיל להתייצב היום והגשמים ייפסקו בהדרגה, אמר אמש החזאי רובדרט אולינסקי לסופר „דבר". עד סוף השבוע לא יתחדש הגשם, הוסיף.

ביומיים האחרונים ירדו שלגים בהרי הצפון והמרכז, ובכלל זה באיזור ירושלים. אולם השלג היה מועט ולא היה די קר כדי שיתוויך מעבר והא נמס במהירות.

עם תחילת התייצבותו של מזג־האויר היום יחלשו הגשמים בהדרגה ולקראת הערב ייפסקו כליל. ממחר יהיה מזג־האויר מעונן חלקית, אולם עדיין יהיה קר מהרגיל. אמש לא נצפתה אפשרות שהגשמים יתחדשו השבוע.

בפרק־הגשמים האחרון, שחל ביום ו', ירדו בירושלים 50 מ"מ, בבאר־שבע 46, בבית־דגן 30, בעמק יזרעאל 27, בדגניה ובגולן 24 מ"מ.

צהיל עיוך

(ע). – מזג האויר הסוער והמושלג בצפון הארץ אינו מטבע את פעולות צה"ל לאורך גבול הצפון. צה"ל נערך בעוד מועד לקראת החורף והחיילים צויידו בציוד מתאים לאחורי הקור. החיילים בחרמון ובפסגות קרות נוספות קיבלו ציוד „ערמוניות", מכף רגל ועד ראש. מכנסי רוכסן, חליפות סערה, נעלים מתנפחות, מטקפי סינוור ועוד.

מה קרה בהר הבית

לא נורו פצצות גאז לעבר המסגדים אך השוטר שנחטף נאלץ לפתוח באש

מאת יוחם לוי, כתבי „דבר" בירושלים

שר המשטרה חיים ברלב דיווח אתמול בישיבת הממשלה על ההתרחשויות בהר הבית ביום ו' ועל פציעתו של שוטר הזדהה ללחמה בטרור.

במסיבת עיתונאים הכריז מפקד משטרת ירושלים את הדיווחים שלפיהם יידתה המשטרה פצצות גאז מדמיע לתוך מסגדים.

השר פרס שאל מדוע המתינה המשטרה יממה שלמה עד לפרסום גירסתה ביחס לאירועים ואיפשרה לתקשורת העולמית „לדווח דיווחים אימים".

השר נבון שאל מדוע בכלל נכנסו השוטרים להר הבית ומדוע הוא מצוידים בנשק ובפצצות גאז מדמיע.

השר ברלב הסביר, כי הפרות הסדר, הנפת

(המשך בעמ' 2)

מנכ"לי האוצר ותמ"ס ידונו היום ביבוא סיגריות מחו"ל

עובדי „דובק" סירבו לחזור לעבודה התקינה

מאת דני נוב
כתבו הכלכלי של „דבר"

עובדי „דובקי מיכבו אתמול, בתום ישיבה בת ארבע שעות, להיענות לבקשת מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר יחם בליזובסקי, לשוב מיד לעבודה. היום יפגש מנכ"ל משרד התמים עם מנכ"ל משרד האוצר ויקמדר מרינה, כדי לדון עימו בהצעה לייבא סיגריות ללא מסים, זאת בשל העובדה, ששר האוצר הוא המחסמך הוחידי להוריד מסים על סיגריות מיובאות.

בליזובסקי פנה אתמול לעובדי „דובק" בבקשה לחזור מיד לעבודה. הוא ציין, כי הוא החשבון הוצבוי שנעשה על ידי משרד התמ"ס לקח על עצמו לסיים את הבריקה על טענות החברה בצורך בייקור

(המשך בעמ' 2)

עוד שמונה ימים

שבתאי קלמנוביץ' מובא לביקור המשפט להארכת מעצרו. (צילום: ישראל סימונסקי)

יתכן שכתב האישום נגד קלמנוביץ יוגש תוך שבוע

(ע). – מעצרו של איש העסקים שבתאי קלמנוביץ' הנשוד בריגול לטובת ברה"מ, הוארך אתמול בשמונה ימים.

בסיום הדיון המשפטי שנערך בלשכתו של שופט השלום שלי סיגן בבית משפט השלום בפתח־תקוה, נטה סנגורו שהוגר לפרסום על ידי בית המשפט הוא צריכו עישר הנושאים שהועלו בו.

פרקליט נבוו הנשוד שבתאי קלמנוביץ, מיגיה, עו"ד אמנון זכרתי, בציג המשטרה ותת־ניצב שמעון סביון, ראש היחידה לחקירת פשעים חמורים במשטרה ורב־פקד יוסף אמיר מהיחידה לחקירת פשעים.

בסמוך שהוגר לפרסום נבחב כי הוגשים דיון לגבי מעצרו יחי הנעצר של קלמנוביץ ובמהלך דיון זה הועלתה השאלה הוגו מסכות המעצר של קצין משטרה־בכיר צריכה להיכלל במניין ימי המעצר.

מובקרת פרס שמיר בישיבת הממשלה:

שמיר: סירב להזכיר מהלך מדיני

מאת מרבה „דבר" יוחם לוי
ומשרד הבמיר של „דבר"

מהלוקת היתה אתמול בין ראש הממשלה יצחק שמיר לבין מנהיגי המפלגה שמעון פרס בישיבת הממשלה בנוגע סקירותיהם של שר הבטחון ושל שר המשטרה. על המצב ביהודה, שומרון ועזה.

ראש הממשלה ביקש לנטוע בתום הדיון הודעת סיכום לפיה המשלה מביעה תמיכה והערכה לפעולתם של כוחות הבטחון. שר החוץ שמעון פרס אמר: „זה שבועות שאנו דנים בעניין הבטחוני ואיננו מאמרים כלל את המשיכות של מהלך מדיני לחדעת הדעות".

ראש הממשלה שמיר: „אנחנו מנהלים עתה דיון בטחוני ולא עוסקים בעניין המדיני. אם מישהו מעוניין נקיים דיון מדיני".

פרס: „בר שמיר הממשלה הוא אינה שלך. עם אלות לא נפתור את הבעיה. מדברים לנקוט מהלך מדיני".

השר משה קצב הוערב בוויכוח ושאל אם פשרה פרלמנטרית תרגיע את הרוחות בשטחים. פרס אמר כי כדאי לנסות. לבסוף נוסחה הודעת סיכום הוצר הערכה לפעולתם של כוחות הבטחון, הבטחון ומשטרת ישראל צביונם וחילוקי הדעות בממשלה בנושאים הקשורים בתהליך המדיני.

במהלך הדיון הציע השר יצחק מרדכי להקים ועדת שרים להסברה שתנחה את מגמותיה ישראל בעיל, ואם יהיה צורך יצאו חברי הסברה בארה"ב. מרדכי שלח ברכות לראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר על שנפגה בתת־שר החוץ דייוויד מלור וברכת „ישר כוח" למזכיר המדינה האמריקאי

(המשך בעמ' 2)

הנציגים בארה"ב קובלים: גל עויינות

מאת אמנון דנקנר, כתבי „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – נציגי ישראל בקונסוליות בארה"ב ותלונו אתמול על גל של עויינות כלפי ישראל בדעת הקהל האמריקאית, בכינוס הקונסולים המתקיים בשגרירות ישראל בוושינגטון.

הקונסולים בסאן־פראנסיסקו ובבוסטון מסרו, כי בתוכניות הרדיו והטלוויזיה שבהן מתומנים המאזינים לטלפון ולהציג שאלות יש יחס של 1:9 בין השאלות העויינות לבין השאלות האוהדות. נציגים מערים אחרות מסרו דיווחים זהים.

המנכ"ל המדיני של משרד החוץ יוסי ביילין אמר בכינוס, כי בעוד שיחסים האסטראטגיים של ישראל עם ארה"ב הם טובים מאוד, הרי שבשאלת השטחים עמדתה של ארה"ב דומה יותר לעמדתן של מדינות מערב־אירופה.

הכינוס יימשך גם היום תידון בן אסטראטגיית ההסברה הישראלית בארה"ב.

נסים מאיים בצווים – ובינתיים מערכת האשפוז הולכת ונסתמת

תוך חודשיים נוספו 2,500 איש לתור הניתוחים – ומספרם כבר 37,000; טכנאי הרנטגן, עובדי המעבדות ועובדי מינהלה – מצטרפים לעיצומים

מאת אמנון אבוד ודנקה זרביבא, כתבי „דבר"

שר האוצר משה נסים הודיע אתמול כי אם משרדת הבריאות תשובש, ישקול אם לבקש מהממשלה שתוציא צווי חיתוק לרופאים השובתים.

את הדברים אמר נסים בדיון שקיימה אתמול הממשלה במצב מערכת הבריאות. בדבריו שב שר האוצר ותקף את ההסכם שנחתם לאחרונה עם רופאי קופת־חולים. לדברי השר לא תוכל קופת־חולים לממש את ההסכם שכן האוצר לא יעניר לה את המימון לשם כך. בהמשך הביע נסים תמיהה על שרת הבריאות, שהתנגדה, לדבריו, לחתימת ההסכם, אולם לאחר חתימתו פנתה לבנסת כדי שזו תמיע לה התפעל נגד הממשלה.

נסים קרא לשושנה אורבלי אלטחליבו לוחר לקופת־חולים כי היא אינה תומכת בהסכם. כאשר השיבה שרת הבריאות כי נושא זה אינו מעניינה אמר נסים: „אני אעשה זאת אבל לפחות אל תפריעי". שר האוצר הזהיר כי מימוש ההסכם גם לגבי רופאי המדינה יעלה לקופת המדינה מאות מיליוני ש"ח.

סופר „דבר" מעיד כי בדברי השר יש מישום הגזמה רבה בהשוואה לנתונים שנמסרו לפני מספר ימים

על־ידי הממונה על השכר במשרדו, לפיהם עלות ההסכם לגבי כלל הרופאים במדינה תסתכם ב־80 מיליון ש"ח.

17,500 ממתינים

מספר הממתינים לניתוחים בבתי החולים הממשלתיים גדל ל־17,500, לעומת 15,000 לפני כחודשיים. כך נמסר בישיבה היומית של הנהלת משרד הבריאות בשבוע שעבר. עיצומי הרופאים ועובדי הסקטורים האחרים הקשורים בעבודת חדרי ניתוח הם הסיבה להתארכות תור הממתינים לניתוחים. בכלל מערכת הארשפז בארץ הגיע לפני חודשים תור הממתינים לניתוחים ל־37,000 חולים.

הרופאים בבתי החולים הממשלתיים משביתים היום ומחר את מרפאות הוצ והמחלקות לטיפולי יום בארבעה בתי־חולים: „איר בצפון, „פוריה" בטבריה, „הלל יפה" בחדרה ובבית חולים לחולי נפש „פרדסיה" ליד נתניה. הרופאים המרדימים משביתים היום חדרי ניתוח ב„פוריה" בטבריה ו„הדסה" הר־הצופים בירושלים, ומחר ב„איר" בצפון וב„שערי צדק" בירושלים.

מחר מכנסים עובדי המינהל המשק בבתי־חולים הממשלתיים מעצה ארצית ואת הנוערים הארצים בבתי־חולים „ולפסון". הכינוס אמור לקבל החלטות אופרטיביות על דרכי המאבק של העובדים, שתובעים השוואת שכרם עם שכר המעוסקים באותם התפקידים בבתי־חולים של קופת חולים הכללית. בכינוס צפויה החלטה על הפעלת עיצומים עוד השבוע.

מיקרוביולוגים

ביום ו' השבוע פותחים בשביתת אחדה ל־48 שעות המיקרוביולוגים הבקטריולוגים עובדי המעבדות. הם ישביתו את כל מערך המעבדות בארץ, בבתי־חולים, המרפאות לבריאות הציבור, במרפאות קופת חולים הכללית, במשרד החקלאות ובמעבדות המחסר.

על סכסוך עבודה כללי הודיע אתמול יו"ר ארגון סכאי הרנטגן נעים רמתי, בעקבות סירובה של ועדת מעקב להביר בשוויקת שכרם. הסכסוך יבוא לתוקפו בעוד שבועיים.

הודעה הערכת של ההסתדרות רתתה אתמול בתוקף את טענות האוצר, לפיהן ההסכם בקופת־חולים הכללית לביצוע ניתוחים מעבר לשעות העבודה הרגילות פורץ הסכמי שכר במשק. מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר כי תוספות שכר לרופאים ינתנו רק בתמורה לעבודה בפועל ותוקפו של ההסכם לשנתיים בלבד. הוא קרא למשלה לחתום על הסכם דומה בבתי החולים הממשלתיים כדי לקצר את התורים לניתוחים.

ניתוחים אלקטיביים

מלשכת יו"ר של ההנהלה המרכזית של קופת חולים הכללית נמסר ל„דבר" הענק ההתכתבות עם הממונה על הנקציבים במשרד האוצר, דוד ביגו, הממונה על השכר יעקב רבון, בעניין ההסכם עם ארגון רופאי קופת־חולים. היו"ר פרוב חיים רוזן, מבהיר בממכר זה, כי ההסכם שנחתם בין בתי החולים של קופת חולים, כל בית חולים בנפרד, עם ועד הרופאים של בתי־החולים, לביצוע ניתוחים אלקטיביים נוספים מעבר לשעות העבודה הרגילות של הרופאים, בא לענות על התורים הארוכים. ניתוחים אלקטיביים אלה יבוצעו לאחר שעות העבודה הרגילות ובתנאי שחדרי הניתוח של בתי החולים יונצלו ניצול מלא ויעיל במרבית שעות העבודה הרגילות. הארגון, התאום וקביעת סדרי הניתוחים והלוקתם יקבעו על־ידי הנהלת בתי־החולים ובאחריותם ובידם תהיה הזמלשה לגבי סדרי הקדימויות הרפואיות של החולים לניתוחים.

פרופ' רוזן מציין, כי ההסכמים עם הנהלות בתי החולים מושתתים על בסיס וולונטרי, רק הרופאים שיוצגו להתמדף אליו יהיו זכאים לתמורה בגין העבודה הנוספת.

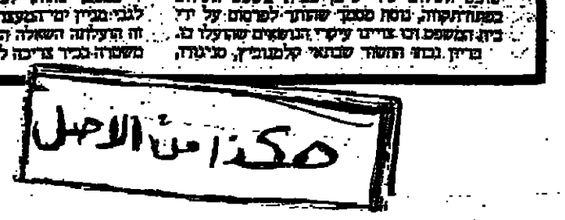

מסע ציבורי בארה"ב לשחרור הזוג פולארד: „אסירי ציון של אמריקה"

מאת נתן רזקי, סופר „דבר"

„אסירי ציון של אמריקה" – זו סיסמת המסע הציבורי של בני המשפחות פולארד והנרדסון, העומדים להכריז הבוקר בארה"ב על פתיחת המסע למען שחרורם של בני הזוג, שנכלאו בריגול לטובת ישראל.

ג'ונתן פולארד, שהוצא בשבוע שעבר מאגף הגלות־שפויים בכלא, עדיין סובל מן המראות שראה שם.

דייוויד סרנה, מנהל הדוגר האמריקאי למען פולארד, אמר ל„דבר", כי הממשל האמריקאי נוהג בבני הזוג פולארד בצורה מחפירה בהשוואה ליחס שנתן למרגלים אחרים שנתפסו בארה"ב.

הרב אהרון סולובייצ'יק אמר, כי השופט רובינזון גזר על ג'ונתן פולארד את העונש הכבד ביותר שאפשר לגזור על אדם שביצע מעשה ריגול למען מדינה ידידה ולא מדינת אויב. „השופט רובינזון אולי צדק בגזר־דינו מבחינת החוק האמריקאי, אבל לא מבחינת הצדק המבעי והמוסר. ריגול הוא ריגול, אך אין דינו של ריגול למען אויב כדינו של ריגול למען מדינה ידידה", אמר הרב.

קארול פולארד מגיעה

קארול פולארד, אחותו של ג'ונתן פולארד, עומדת להגיע לישראל בסוף השבוע לביקור קצר. בעת שהותה בארץ, היא תיפגש עם אישים שונים ועם נציגי ארגונים וישובים שהביעו את רצונם לארח אותה.

ערב צאתה לישראל אמרה קארול פולארד, כי מטרת ביקורה הוא לספר לתושבי ישראל על תנאי המאסר הקשים של אן וג'ונתן ועל הנסיבות שגרמו לכך שנגזרו עליהם עונשים כבדים ביותר.

4 מכפר עראבה חשודים בתכנון מארב לשוטרים ב'הפגנת השלום'

מאת יחזי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

משטרת מרחב הגליל ותיחרה אתמול לפרסום דבר חשיפתה של בעיה בת ארבעה מתושבי הכפר עראבה שהתכוונה למגוע בשוטרים בהפגנות „יום השלום" לפני משלושה שבועות.

המקרה חוזות החשודים היו חמרים עד אתמול על־פי צו בית־משפט השלום בעכו. מחקירת המשטרה עולה כי שלושה חשודים, בני 20 תושבי ערבה בגליל, תכננו למנוע באנשי המשטרה ולגרום בכך למהומות ולתוסיסה.

כוונתם היתה להבעיר צמיגים על כביש לזמר־עראבה, לאחר מחירת עראבה שהתכוונה לאנשי המשטרה ולדגום אותם באבנים, ואף לשגר שליח לכפר שיפיץ שמועה לפיה הרגו אנשי המשטרה את אחד מתושבי הכפר.

החשודים, עבדל סלים כמאל, עבדל לטיף בדרנה וסעיד סאופיק יאסין, ביחד עם חשוד נוסף שטרם נעצר, אמנם הגיחו ביום השביתה צמיגים בערים על הכביש אולם להפתעתם בישש השוטרים להגיע. לאחר חקירה התברר כי הידיעה על הכוונה הצמיגים לא הגיעה כלל למשטרה ובשל כך לא הגיעו השוטרים. דובר מרחב הגליל מפי ערנה דיגלשיפר אמרה כי רק בוקראי המזמה מוכלה ולא נגרם אסון.

שני חשודים חדרו בחקירתם במעשה. עוד סיפרו שכמהלך „יום השלום" הניפו שני דגלי אש"ף, אחד ליד מגרש כדורגל בערבה השני על מסגר בכפר. החשודים מובאים למשטרה ואחר מהם בעל עבירות בטחוניות. השלושה עצורים מאז תחילת יוני.

ביום ו' האחרון הגישו השלושה ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה אולם השופט אליעזר דוד בר דוסה את ערעורם.

נסיון לשבור השביתות

(המשך מעמ' 1)

מכניתו של סנ"צ יגאל גולן, סגן מפקד המשטרה בדרום עזה. חורק הלבנה נתפס על ידי סנ"צ גולן עצמו ונעצר. המקרה אירע בשעה 7.15 בבוקר כשגולן נסע במאסף של שיירה שנסעה לעזה דרך מחסום ארז עוז. אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי וראש המינהל האזרחי ואל"ל אריה רשת נפגשו אתמול עם נציגי תושבי מחנות הפליטים במרכז הרצועה. האלוף מרדכי אמר להם שלמען החזרת החיים הסדירים עליהם להשתלט על הצעירים מחוללי המהומות. הדעה היא כי רק כשליש מתושבי הרצועה העובדים בישראל הגיעו אתמול למקומות עבודתם.

נמשכת „מלחמת הגבעות" בירושלים

אתמול פתחו רק חלק מן המחנות במזרח ירושלים את חנויותיהם לכמה שעות בחסות המשטרה. 150 שוטרים הופרסו ברחובות הראשיים בעיר המזרחית כדי למנוע מסיתים לאיים על מחנים. שני מסיתים נעצרו אבל המהומות לא נפסקו. גם משום שיום ראשון הוא יום המנוחה, גם הבטיח יצגנו שוטרים רבים במזרח ירושלים לתגן על המחנים ומשטרת ירושלים מקוה כי שביתת המסחר תיפסק. אמש נרגם אוטובוס בקו 25 בכביש לעזה קרית־שמואל.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. בליטה של 1.0 מ' מקו בנין קדמי.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה, בין השעות: 08.00 – 11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יפנה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יצחקי
מהנדס העיר

מנכ"לי האוצר

(המשך מעמ' 1)

הסיגריות תוך עשרה ימים. הוא ציין כי בתום הבדיקה תוגש למשרדו חוות דעת ובהתאם לכך יינתן המשך באופן מיידי.

עובדי „רובקו" לא הסתפקו בהבטחה זו ודרשו כי תותר העלאת מחירים כבר בזמן הקרוב כפרעה על השכנון ההדגאות השוטפות. בליזובסקי ציין, כי דרישה המשכון הוא איצוני וכי קודם לקביעתו של דרישה המשכון לא תאושר שום העלאת מחירים.

עוד אמר, כי אם לא יחזרו מיד העובדים לעבודתם, יימשכו ההכנות לשלתון בעיית המחסור בסיגריות.

בליזובסקי אמר אתמול כי הסכים לחיפגש עם העובדים על מי בקשת מנכ"ל ההסתדרות, ישראל קימר, כדי לנסות ולשכנעם לחזור לעבודה. הוא ציין, כי מאחר שמדובר בביטול של קרוב ל־1000 עובדים הוא מנסה לנסות להיפגש עימם כדי להבהיר להם את עמדתה הזר משמעית של הממשלה הנוגעת כי יש להבטיח הספקה סדירה של סיגריות לשוקים.

עובדי המפעל, בעד הסתפקו עם הבטחה בלבד, הסכמו אמש לחזור לעבודה. הם הגיעו אל המפעל, עובדי המפעל הגיעו עצמם בדיון לא רק כעובדים אלא בנציגי הנהלה במו"מ. בליזובסקי ציין עוד כי הממשלה אינה מעוניינת ביבוא לשם יבוא ובהיותו על הכנסותיה ממסים, אך יחד עם זאת דואגה ושיבות עליונה בהבטחת אספקת הסיגריות לצרכנים.

בקסימיליה
MURATA
מורטה
מהירה
ביותר!
נציגים

הוטל בקבוק תבערה ליד כפר קאסם

מאת חנה מאר, כתבת „דבר" בשרון

בקבוק תבערה הוטל אמש על רכב מרגם „מוכארז סטיישן", שנסע בכביש היציאה המזרחי של כפר קאסם (הכביש המוביל לאורנית).

הבקבוק הוטל ממעל זיתים הסמוך לכביש. למכונית נגרם נזק, אך איש מנוסעיה לא נפגע.

פרס ישיב בכתב לשאלות משפט ואנונו

(ע). – רה"מ שמעון פרס יצטרך להשיב בימים הקרובים בכתב על 20 שאלות שהפנה אלה מנחם בגין, ח"כ מרדכי וואנונו, ע"ר אברהם מלכו, פרס, שמעיה קבר, בשאילתות, ואנונו יצטרך להשיב על השאלות, בעקבות הסכמת הפרקליטות, להסיר את החסיון בשני נושאים מתוך חמשת הנושאים שעליהם נאסר על פרס להשיב, בהוראת ראש הממשלה, יצחק שמיר.

עירית חיפה – משרד מהנדס העיר
הודעה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: דייזי הבית על ידי בן־ציון הורוביץ – לאשר הוספת שטח בניה עבור 6 יח"ד בבנין בן 3 קומות ברחוב הרואה מס' 29, שכיל האבות מס' 12 חלקה 160 בגוש 11566,

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי זבולון
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מפורטת
בהמשך בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89, לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה זבולון, הופקד, ביחד עם התשריט הממוזג אליו, שינוי תכנית מפורטת הנקראת:
„תכנית מס' ז/26 ב' – קיבוץ רשת יוחנן", המהווה שינוי לתכניות הבאות:
ז/26 – קבוצת רשת יוחנן.
ז/26 א' – מכרי משק.
ז/40 – ישוב שמה לוילים.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גוש 11055 – חלקות 3,2 וחלקה חלקה 1.
גוש 11056 – בשלמות.
גוש 11057 – חלקות 2, 3, 5 וחלקי חלקות 4-1.
גוש 11058 – חלקה 1.
גוש 11059 – חלקה 2.
גוש 11269 חלקה 22.
עיקרי התכנית:
1. איחוד וחלוקה מחדש.
2. קביעת אזורים ותנאי בניה.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בפיקוח, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הראוי עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל המבקש לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה זבולון תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.
ההתנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
התצהיר יצוג בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פה.

משה גלזר
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז חיפה
כ"ם בכסלו התשמ"ח
20 בדצמבר 1987

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 2948
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 44 בגוש 7168 רח' קלישר מס' 4 חולון הכוללת מתן חלקה בשינוי יעוד כהסכמה מיוחדת לחלק מדירה למבנן לקסטסיקה.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות הבימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה החלקה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עוזיה ח. שרון
ראש העיר
וי"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
חולון

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: מר פרקוס בנימין – לאשר בדיעבד גדיה בחוב ברחוב שיר פלמר 3 חלקה 31 בגוש 10888, עיר. הבקשה כרוכה בשטח לגדיה הגדול מהמותר לפי תקנות התכנון והבניה.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח וריישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה, בין השעות: 08.00–11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יפנה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יצחקי
מהנדס העיר

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים על סוויסאיר

אתלה	1	2–	מעונן
אמסטרדם	4	5–	מעונן
באנגוק איירס	18	30–	בהיר
הלסינקי	2–	0	שלג
הונג קונג	16	19–	בהיר
וינה	2–	3–	גשום
דבלין	1	10–	בהיר
מוסקבה	6	9–	בהיר
מונטריאל	3–	7–	בהיר
ניו יורק	16	27–	גשום
סאן פאולו	21	32–	מעונן
פאריס	7	8–	מעונן
פרנקפורט	1	4–	מעונן
צריך	0	3–	שלג
ריו דה ז'נרו	24	37–	בהיר
שטוקהולם	1–	1–	מעונן
שיקאגו	0	8–	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 3, טל' 5102620
ירושלים: רח' הנביאים 30, טל' 231373
חיפה: דרך הים 2, טל' 384655
נמל תעופה: לוד האבות, טל. 35282
swissair

עימות ערפאת־סניורה בטלוויזיה האמריקאית

מאת מרים מוקס, סופרת „דבר" בניויורק

ניויורק (מיוחד ל„דבר"). – חילוקי דעות בין יאסר ערפאת לבין חנא סניורה התגלו בראיונות שניתנו בתוכנית הטלוויזיה „אל מול פני האומה" של רשת הטלוויזיה „סי.בי.אס." ביום ראשון בה הוראין גם שגריר ישראל לאו"ם בנימין נתניהו.

יאסר ערפאת, אשר הוראין ממקום מושבו בבגדאד, התחמק לאורך כל הראיון מלהודות ולהצהיר שהוא מכיר בזכותה של מדינת ישראל להתקיים. במקום זה הוא הציע „אותנו למנהיגי ישראל" – מו"מ ללא תנאים מוקדמים במסגרת ועידה בינלאומית בחסות האו"ם תוך קבלת החלטות האו"ם 242 ו־338 ביחד עם שאר החלטות האו"ם.

נימה אחרת נשמעה מדבריו של חנא סניורה אשר הצהיר כי „צריך להיות ברור לציבור הישראלי והאמריקאי שהפלשתינים רוצים שלום ואינם מבקשים להרוס את מדינת ישראל, הם דורשים שתוכר זכותם להקים מדינה בצד מדינת ישראל", הנסיף שהוא מאמין שמסר זה הוא על דעת כל המנהיגים הפלשתינים. בהקשר לכך הצהיר סניורה, כי חוסיין מלך ירדן ייצג את ירדן ואילו הפלשתינים מיוצגים לפי בחירתם על־ידי אש"ף.

מה קרה בהר

(המשך מעמ' 1)

דגלי אש"ף ושרשת דגלי הלאום חייבו כניסת שוטרים לשם שמירה על הסדר ועריכת מעצרים.

שר הבטחון יצחק רבין שאל: „האם אפשר ששוטרים יכנסו לרחבת הר הבית בידים ריקות?"

בתום ישיבתה החליטה הממשלה כי גם להבא, כמו עד כה, תישמר המדיניות של כיבוד המקומות הקדושים לכל הדתות ולא תפגע בקדושתם. בסיום ישיבתה פרסמה הממשלה הודעה בה נכתב, כי אין כל יסוד לידיעה כאילו הוטלו רישומי בוא מרמע לעבר הסטגרים וטענה, כי רישומי הבוא הופעלו רק לאחר התפרעות חמורה שבמהלכה כמעט נהרג שוטר.

דיווח המשטרה

מפקד משטרת ירושלים תנ"צ יוסי יהודאי קיים אתמול מסיבת עתונאים מיוחדת וכה פירט את השתלשלות העניינים בהתפרעות שהיתה בהר הבית ביום ו', בה טען כי המשטרה הפעילה כוח רק לאחר שכוחותיה הותקפו והכחיש את הדיווחים לפיהם ירו שוטרים פצצות גאז מדמיע לתוך מסגדים. תנ"צ יהודאי סיפר, כי לחם היחידה המיוחדת ללחמה בפורות, עוטר שפיגר, שנחסר בידי הערבים אל תוך מסגד „אל אקצה" נאלץ לירות שלוש יריות באוויר ורק כך הצליח להמלט. האקדח שנגזר ממנו נמצא במהלך חיפושים על גופת המתפללים. עוטר מאושפז במחלקה הכירורגית בבית החולים „הדסה" וסובל משבר בגב יד ובלסת, שתי שיניו נשברו וכן הוא סובל מחתכים ומחבורות בכל גופו.

שמיר סירב להזכיר

(המשך מעמ' 1)

ג'ורג' שולץ, שאמר כי ארה"ב לא תצביע עוד נגד ישראל באו"ם.

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אמש כי יש להמשיך ולשמור על חיים נורמליים בשטחים ובמקביל להמשיך בתהליך השלום. „אנחנו מוכנים למו"מ ומה שנחוץ זה הסכמה של שכנינו להכנס למו"מ עימנו".

הוא סירב להתייחס לשאלת סופר „דבר" עד מתי יימשך העוצר במחנות הפליטים.

מהתנות מניצחיות

מלם ראש הממשלה, ישר חוזר, שמעון פרס קרא לצפות את המהנות הפלשתינית בשטחים מקיר המקומות הבוחרים ולא מהנות הפוליטיות.

בהרצאה בלם עיון לזכרו של אל"מ דוד פרחי על 20 שנות שלטון ישראלי בשטחים אמר פרס כי טועה מי שחושב שהמנהיגות המקומית של תושבי השטחים תתמוך במדיניות כמו של המערך. „כל ערבי שייבחר ידגול במדינה פלשתינית, אנו מחכים לשוחא למנהיגים ערבים שידברו בלשון ציונות".

פרס הביע התנגדות לבחור את המנהיגות הפלשתינית מקרב המנהיגים הפוליטיים והמליץ לחפשם במישור המוניציפלי. לדבריו אי־אפשר לזהקם בתצב הקיים מפלגות בשטחים משום שכל מנהיג שיקום, אפילו אם יהיה מתון, יהיה נתון בסכנת רצח. „אם יש ידיות אין בדידות", אמר פרס. הוא הוסיף כי גם ההנהגה המוניציפלית צפויה ללחצים מצד ירדן ואש"ף ויש לקוות זאת בחשבון.

פרס אמר כי במהלך המהומות האחרונות התגלה כיצד הצעירים הערבים מפעילים את השיטה הדמוקרטית, אותה למדו בישראל נגד ישראל: „אי אפשר לפתוח הסטריה בנאבוסים. את הפתרונות צריך לחפש במעמקים יותר רציניים".

פרס אמר כי הוא מעריך לנהל מו"מ עם ירדן ולא עם אש"ף משום שעם אש"ף יהיה קל יותר לפתוח במו"מ אבל לא ניתן יהיה להתקדם בו, ואילו עם ירדן יש סיכוי להסדר למרות המחלוקת על הוועידה הבין־לאומית. לדבריו עם ירדן אפשר להגיע להסכם על פירוז חלק מן הגדה המערבית ועל גבול במחוזי מוסכם. הוא שלל את הצעתו של השר שרון להמליך את עראפת בירדן.

לזכרתנו רבקה פריגל
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
משכן – בנק הפועלים למשכנתאות בע"מ
ההנהלה והעובדים

לזכרתנו יעקב טללר
אתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

לזכרנו משה אגבבה
מזכיר מועצת פועלי רמת השרון
אתך באבלך במות
אמך ז"ל
יוד אגף הארגון
ומועצות הפועלים
הנהלת האגף ושברין
חבר מזכירי מועצות הפועלים

חוות היענים

(יורם לוי). – תנועת „שלום עכשיו" קיימה אתמול „מרדף שלום" אחרי ראש הממשלה יצחק שמיר במסגרת מאבקה לשינוי מדיניות הממשלה בשטחים. עם שחר התייצבו פעילי התנועה מול ביתו של שמיר בשכונת רחביה בירושלים למשמרת מחאה שקטה, ואחר־כך ליוהו למשרד ראש הממשלה. המפגינים הציבו שם בובת בת־יענה, משום שלטענתם שמיר טומן את ראשו באדמה ואינו מודה את השטחים. פעילי הנועה „כך" החליטו לא להשאיר את הבמה לאנשי „שלום עכשיו", ולכן ארגנו הפגנות נגד בכל מקום שבו חפגינו אנשי „שלום עכשיו". המשטרה דאגה לחצון בין שני המחנות, והסדר נשמר.

(צילום: יצחק הררי)

הליכוד להיערכות בחירות: ארנס מתמנה לראש המטה

מאת עליזה רון,
כתבת „דבר" לענייני כלכלה

בשתי שיחות בארבע עיניים, עם השר דוד לוי ועם השר אריאל שרון, ביקש אתמול ראש הממשלה המכהנה למינויו של חיים משה ארנס לרמ"ד המטה של הליכוד. השניים לא הכריעו את הנבגרותם ושמיר ישלים את „מסכת ההסכמות" עם שאר השרים.

יצחק, כי בליכוד רואים במינויו של ארנס לרמ"ד משה הבחירות תחילת ההיערכות למערכת הבחירות. גורמים בכירים בליכוד מעריכים גם שעד סוף החודש יוריע קמיר על התייצבותו בראש הליכוד לקרבה נוספת.

עם זאת, המינוי של ארנס, כי קמיר סבור שהעם מעוניין בהמשך מהנה של ממשלת האחדות עד סוף הקדנציה, וגם הוא עצמו חושב שיש לקיים את הבחירות במועדן, בחודש נובמבר. אלא ששמיר מודע לאפשרות שחוקלכים עם פרס ועם שרי „העבודה" ילכו ויגברו ולא יהיה מנוס מפירוק הממשלה והקדמת הבחירות.

התבטאות צ"ץ

רוב שרי הליכוד לא נגררו אתמול להבעת מורת־רוח על דברי ראש עיריית תל־אביב, שלמה להס (צ"ץ), בראיון עמו ב„קול ישראל" בשבת, שעל־פיהם הוא מצדד בהחזרת שטחי יו"ש ועזה (ורק מזרחי ירושלים) לשלטון ירדני. ניכר היה שאחרי התגובות הקיצוניות שהשמיעו כמה מדברי „חירות" ביקשו ראשיה להדיר פרופיל סביב הסערה המדומה.

ירד מוכרחות „חירות", דב משה ארנס, נועד עם צ"ץ אמש ובסיום השיחה הוסכם, שלהס יעשה כל שביכולתו לתרום לנצחון הליכוד במערכת המוניציפאלית ובבחירות הכלליות.

יצ"ץ, כי היו אלה ראשי „חירות" שפנו אל צ"ץ אחרי פרישתו ל„מרכז הליבראלי", שיחזור ויבדוק את הליכוד במערכת הבחירות על ראשות עיריית תל־אביב, אף שהכריז את דעותיו היזניות בנושאים המדיניים.

תיקון טעות

בידיעה שפורסמה אתמול ב„דבר" תחת הכותרת „חיזם עיצומים ב־11 בת"ח" – נפלה טעות. בכותרת המשנה וגם בגוף הידיעה נאמר, כי רופאי בת"חולים של קופת־חולים הכללית מתנגדים לכל שינוי בהסכם על הפעלת חדרי הניתוח בשעות עבודה נוספות. הסכם זה נחתם על־ידי ועד הרופאים עם הנקלת כל בתי־הלים בקופה, לא עם הוצר, כפי שפרסם בטעות.

מת ישראל כרמי מקריית טבעון

מאת אריאלה רשבני,
סופרת „דבר"

ישראל כרמי מקריית טבעון, שהיה במשך שנים רבות מנהל מחלקת המדעות של סניף „דבר" בחיפה, נפטר במנצחת עיריית טבעון, מת בשבת לאחר מחלה סבלנית.

גידול דולארי של 18 אחוז במכירות של „כור" ב־1987

מאת דני גוב,
סופרו הכלכלי של „דבר"

מכירות מפעלי התעשיה של קונצרן „כור" התמכרו ב־2.33 מיליארד דולאר בשנת 1987. מתוך כך זה 645 מיליון דולאר היוו המכירות ליצוא, שהן כ־29 אחוז מכלל המכירות. במכירות הדולאריים כמדובר בגידול של 18 אחוז ובמכירות שיח מתאמם זה גידול של 5 אחוזים לעומת 1986. המכירות לשוק המקומי התמכרו ב־1.65 מיליארד דולאר.

המכירות לשוק המקומי גדלו ב־19 אחוז לעומת 1986 ואילו היצוא גדל ב־14 אחוז לעומת 1986.

מפעל „סולתם" צמצם את פעילותו באופן משמעותי אך כל שאר המפעלים עמדו בתחזיות היצוא ואף עברו אותן.

יצוא האלקטרוניקה של „כור" מהווה 34 אחוז מיצוא האלקטרוניקה של כלל התעשיה הישראלית ויצוא הכימיה מהווה 14 אחוז מכלל התעשיה. כלל היצוא של „כור" מהווה 12 אחוז מכלל היצוא התעשיתי של ישראל ללא יהלומים.

יצוא קבוצת האגרו־מזון גדל ב־65 אחוז זו הקבוצה שגדלה בקצב המהיר ביותר.

לחיים כרמי
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
תבריך בדרקטוריון ובהנהלה
מבני תעשיה ומלאכה בע"מ
מאגרי ביה בע"מ

לחברתנו ביריה בושן
משתתפים באבלך על מות
אביך ז"ל
חברי דגניה א'

לזכר אמנון שדה ומשפחתו
משתתפים באבלכם הכבד
במות
רבקה רוזמן ז"ל
גמול, חברה להשקעות בע"מ

דבר
DAVAR
מאחר עם לשחרור
העורכת חנה זמר
בשנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון ברינוי
המערך – „דבר" בע"מ
מנהל בחשון דבר בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 65, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
פרסומים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 65
טלפון 286141, מיקוד 65233
פרסומים:
המערכת, רח' הסלע מרוב 16
בית מאיר קומה ב
טלפון 242203, ת.ד. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 843111-2-3, ת.ד. 33104

לידיעת חברי הקיבוצים, מחסנאיות, רכזי קניות, ועובדות כל"בו
ביום רביעי 20.1.88 בין השעות 15.30 – 12.30
„מתפרת מפלסים"
מציגה
סינורי מטבח מודרניים ואופנתיים לנשים, סינורי עבודה לגברים
המכירה בתצוגה בבית התקים ברח' סוטין 27 תל־אביב.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי אשקלון
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מפורטת
בהמשך בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז דרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון הופקד שינוי תכנית הנקראת. שינוי מס' 9 לתכנית מפורטת 159/3/4 ביחד עם התשריט הממוזג אליו.
עיקרי הוראות התכנית: שינוי יעוד דרך הרצל מדרך לדרך להולכי רגל עם הרבש לפעילות מסחרית – מרחוב.
אלה הם השטחים הכלולים בתכנית: קטע הדרך מרחי הפלמח עד כיכר גולומב, חלקי גושים: 1249, 1248, 1247, 1246, 1209, 1208, 1256.
שינוי מס' 56 לתכנית מפורטת 101/02/4 ביחד עם התשריט הממוזג אליו.
עיקרי הוראות התכנית: תוספת בניה לבית, קיים בשינויים במגבלות בניה מגדלת אחוז בניה וקביעת קווי בניה חדשים וכ"ה.
אלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 1,356 דונם גוש 1996, 3019 חלקה 71, 44 (חלק) שכונת שמשון רח' ההסתדרות.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בפיקוח, או בכל פרט תכנוני אחר, הראוי עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית הן כל אחר על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית בשתי הועדה המקומית המחוזית.

מ. רשבי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון
ולבניה מחוז הדרום

ביציאה מראשון־לציון, בואך נס־ציונה השתמש בשרותי תחנת „פן מנחם"
וחתום על מנוי ל דבר – חודש חינם.

שייח' פראללה מכחיש

בתצלום זה נראה הכומר האנגליקני החשוף טרי וייט בעת פגישה עם המנהיג הרוחני של אירגון „חזבאללה", שייח' מוחמד חוסיין פראללה. השייח' הכחיש אתמול דברים שיוחסו לו בעתון הלונדוני „סאנדיי אקספרס", כי טרי וייט ו־20 חטופים אחרים לא ישוחררו עד אשר יסיים הנשיא ריגן את תפקידו, מפני שהחוטפים מתעבים את ריגן. (צילום: א.פ.)

נוכח האווירה הפוליטית הלא־נוחה

ישראל מעכבת הבאת ההסכמים עם השוק לאישור ע"י הפרלמנט

מאת דוד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

ההסכמים הכלכליים והחקלאיים בין ישראל לבין השוק האירופי המשותף לא יוגשו היום לאישור הפרלמנט האירופי, המתכנס לאחר פגרת חג המולד, שנמשכה כחודש ימים.

ישראל קיבלה את עצת ידידיה בשוק האירופי לא להביא היום את ההסכמים הכלכליים והחקלאיים, שחתמו עם ארצות השוק האירופי המשותף, לאישור הפרלמנט האירופי. בגלל המתיחות בשטחים, שעלולה לשרבב שיקולים פוליטיים להצבעה ולמגע אישורם.

נמסר כי ההסכמים יוגשו לאישור הפרלמנט במרוץ מתאים יותר מבחינתה של ישראל.

ללא האישור אין תוקף להסכם הודדת המכסים על יצוא תוצרת חקלאית מישראל לארצות השוק, ומתקיימת התחרות סביב פורטוגל וספרד שנתקבלו לאחרונה כחברות בשוק האירופי.

בגלל דחיית האישור נגרם הפסד למגדלי הפרחים בישראל באי הודדת המכסים בהיקף של 6–7 מיליון דולאר בשנה.

סופר „דבר" פרסמ־ק עלי סדר פרטי:

חברים משתי מפלגות אופוזיציוניות בדמשק פנו אל שר החוץ דתי בבקשה להפעיל סנקציות כלכליות נגד ישראל.

אולה אספרסן, חבר ב־פולקטינג" מטעם המפלגה הסוציאל־דמוקראטית, לשעבר שר המשפטים, אמר, כי בדעתו לדרוש משר החוץ למעול להטלת סנקציות כלכליות על ישראל במסגרת השוק האירופי.

דוברת המפלגה הליבראלית, חברת הפרלמנט לוזה ויבסיאר, הצטרפה אף היא לדרישה להטיל סנקציות.

שר החוץ אופה אלמרייגנסן אמר בתגובה, כי הוא מתקשה להבין כיצד הצעה לסנקציות כלכליות על ישראל באה מן המפלגה הסוציאל־דמוקראטית. „הרגים בוודאי לא יסלו יוזמה למלחמה כלכלית", הדגיש.

יריב: ההסלמה בשטחים עלולה לערער חוזה השלום עם מצרים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

ראש המכון למחקרים אסטראטגיים באוניברסיטת תל אביב וראש אמ"ן לשעבר, אלוף (מיל.) אהרון יריב, מתריע כי הסלמת המתיחות בשטחים עלולה להביא להחרפת היחסים עם מצרים. עד כדי הסתייגותה מחדי השלום עם ישראל. „המשך הסלמתו בשטחים והבאתו מהכבר הפרים, יביא להחרפה הבעיה הפלשתינית ללא נמצא מדינית סביבה [illegible] לשלום כולו אמר, [illegible] ה[illegible] ה[illegible] ה[illegible] ה[illegible] ישראל ואי נכונותה לפשרה מדינית הכרחית במורה ותיכון. אסור לנו לקלקל את היחסים עם מצרים" אמר יריב.

יריב שנשא אמש במכון הלימודי של „בית יציב" בבאר שבע, תיאם יריב לשבצה המסתרשי של ישראל, הדגיש דברי על האירועים האחרונים בשטחים. „המצב בשטחים בער וכבל שאנו רחוים את הבקנות שלנו לטו"ם בתנאים מסיימים, ודבר יביא להידרדרות בינינו לבין מצרים. ולהידרדרות היחסים בינינו לבין ארצות אירופה. שכבר עתה מסרבות לאשר עמנו את מרחי השוק האירופי המשותף. כבל שאנו עשאים יותר על שמרינו ולא נעקים את הצעדים המדיניים המתבקשים, כאשר יש־בכולתנו לשלום במהלכים, המצב רק יגע יחמיר והדבר יתנקם בנו", אמר יריב.

[illegible] ישראל ואי נכונותה לפשרה מדינית הכרחית ביחסיה עם מצרים. [illegible] ליכולתה לשלום עם ארצות ערב, הדגיש יותר קשה הדיסקוסיה מבלתמת יום הכיפורים. פתרון הבעיה הפלשתינאית חייב לדעתו, להתעשות בהדרגה, תוך חתירה ליצירת משטר של אוטונומיה ביחדה ושמרתן.

אוי כלכותה

מרטון קין בן ה־53, מפיק החצגה „הו כלכותה", אשר התפרסמה בעיקר מפני ששוחקניה מופיעים על הבמה כשהם עירומים, התאבד שלשום בקפיצה מדירתו בקומה ה־15 בווסט סייד מאנהטן, לאחר שדקר למוות את אשתו והשאיר מכתב התאבדות, אשר את תוכנו מסרבות המשטרה לגלות. החצגה „הו כלכותה" מועלית גם בימים אלה לפני קהל נלהב בניו־יורק. קין היה זה שאמר פעם: „כל מי שמבקר בניו־יורק חייב לראות את פסל החירות ביום ואת 'הו כלכותה' בלילה". (צילום: א.פ.)

מנהל עם שורשים – מחפש גוראל לתיאטרון של חיפה

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

„אנו מכורים שתנוהלת התיאטרון בחיפה בריכוז לבחור במנהל אמנותי חדש בכל החקים ותחל לחפש מנהל אמנותי מתאים עם שורשים יותר עמוקים בקרקע העם ומה שהולך בתוכו" – כך אמר אתמול ראש עיריית חיפה אריה גוראל מתשובה לשאלות עתונאים.

על המשך עבודתו של תיאטרון חיפה לאחר התפטרותם של יהושע סובול וגרליה בסר, ששימשו במשך שנים מנהלים אמנותיים של התיאטרון, אמר גוראל כי לא אלמן ישראל הקרוב ליימצא ללא ספק מנהל אמנותי מתאים. לדבריו הנהלת העירייה והדירקטוריון של התיאטרון לא עשו כל מאמץ לבקש משני המנהלים לחזור בהם מהתפטרותם כיוון שהם סיימו תקופת עבודה והגיעו לקצה גבול השיסה שלהם, שהציבור לא קיבל. הם הגיעו מסקנות ולא קרה שום אסון".

גוראל אמר כי הוא משוכנע ששני המנהלים האמנותיים, שהם ללא ספק אנשים מוכשרים, ימצאו את מקומם בעולם היצירה. „מובן הוא מחאי מוכשר עם מעוף שטוב שהוא מקיים את הדור. אם יכתוב מחזות המתאימים לתיאטרון וישה הם וראי יוצגו כאן". על בסר אמר גוראל כי הוא במאי מוכשר ורינו בתיאטרון כמו כל במאי אחר. גוראל גם חזר על עמדתו כי אל להם לאנשי ציבור ופוליטיקאים להתערב ברפרטואר של התיאטרון אולם לעירייה ולמועצתה יש מציגים בהנהלה הציבורית של התיאטרון ווו צריכה לדעתו, להתערב במדיניות התיאטרון ואף בקו האמנותי שהוא נוקט. גוראל אמר כי עתה בודקים את הסיכוי לגרעונו של התיאטרון שיסתכם השנה ב־900,000 ש"ח ואם יתברר כי זו מציאות יחבן שהגרעון יקום.

עוד מלווה בן 100 מיליון מארק הובטח ע"י גנשר לאסד בדמשק

מאת דן אביבי, סופר „דבר" לענייני ערבים

שר החוץ המערב־גרמני האנס דיטריך גנשר נתן לנשיא אסד הבטחה, שארצו תחזיב בקרוב את הסיוע הכלכלי שהיא מושיטה לסוריה. – כך מסרו מקורות סוריים בתום הביקור הקצר שערך גנשר בדמשק בסוף השבוע שעבר. על פי מידע זה תעניק מערב־גרמניה בתוך חודשים מלווה נוסף לסוריה בסך 100 מיליון מארק למימון תביעות פיתוח. בסתיו אשתקד העניקה הגרמנים לסוריה שני מלווים בסכום כולל של 130 מיליון מארק. סוריה נתונה כידוע במשבר כלכלי קשה, והיא זקוקה ברחיפות לסיוע כלכלי מאסיבי.

במהלך ביקורו בדמשק נועד גנשר גם עם עבד אל־רחמן ראם, סגנו של הנשיא אסד, עם ראש הממשלה מחמד זועבי ועם שר החוץ פארוק אלשרע. בשיחות נדונו גם היזמה לכינוס ועידה בינלאומית, המצב בשטחים וההתפתחויות במלחמת איראן־עיראק.

הביורוקראטיה הישראלית מטרפדת את מסע הקאיאקים מסביב לעולם

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

כאשר החלו מיכאל ברק, ישראלי לשעבר, ורעייתו ההונגרית הלן, את מסעם יוצא הדופן, להקפת כדור הארץ בקאיאקים, הם לא שיערו בחלומותיהם הפרועים ביותר, כי דווקא כאשר יגיעו לישראל, ייתקלו – במבוך ביורוקראטי, העלול לסרסר את מבצעם.

מעבר לצד החווייתי המסוכן במבצע שיומו, שהוא ככל הידוע ראשון מסוגו בעולם, הציבו המדענים לעצמם מטרה הומניטארית ממדרגה ראשונה: לגייס כספים רבים ככל האפשר, שיועברו לפיתוח פרויקטים בעולם השלישי ובעיקר פיתוח הדג באיזור לומבוק לישראל הם הגיעו ב־9 באוקטובר, לאחר שנמאו בקאיאקים מרחק של כחמשת אלפים קילומטרים, מתוך 16 אלף הקילומטרים המתוכננים במסעם. הם חזלו את המסע לפני כשנה בארץ והלחתם הלבר ומשם עברו דרך ארצות הגוש הקומוניסטי ותורכיה, כשהם מסתייעים בשרמפים בקטעים הבשתיים של תוחאי המסע. אולם בהגיעם לישראל נישתה להם השתעה לא נעימה. שקידי משרד הפנים התעקשו להסביע חותמת ישראלית בדרכונם ההולנדי, דבר העלול לסכן את המשך מסעם בעולם, וכולל ביקור גם בארצות עויינות לישראל.

מיכאל, בן ה־40, השוהה עתה עם רעייתו בקיבוץ משמר הנגב, הכין היטב את „שיעורי הבית" לפני שפתח במסע האורך והמסוכן. לדבריו, כמים יצא את גבולות הולנד, הפעניין בשגרירות ישראל בהאג אם קיימת אפשרות שכנית שלא להסביע חותמת ישראלית על דרכונם ההולנדי ושם נאמר לו, לדבריו, כי לא תהיה שום בעיה וכי העניין יוסדר בישראל. „עתה מבקשים ממני לצאת את גבולות ישראל עם דרכון ישראלי או לחילופין, להסביע חותמת על הדרכון ההולנדי שברשותי. איזה חוסר־אחריות. אם בהמשך המסע, אגיע לארץ עויינת ויערכו אצלנו חיפוש מדוקדק, אעמוד בסכנת־חיים ממשית. למעשה, נודקים אותי את אשתי לבדל. חברים אמרו שאני צריך להיות משוגע כדי להמשיך עכשיו במסע", אומר מיכאל בעם.

מסעם, שהחל לפני כשנה, לווה בהלבנו בסיקור תקשורתי נרחב, שפתח בפניהם דרכה דלתות. ממשלת הולנד הדליטה להעניק את חסותה למבצע, ובעקבות זאת מקבלים השגרים סיוע רב בכל שגרירות של הולנד בארץ שאליה הם מגיעים.

מיכאל, שעלה לישראל אחרי מלחמת ששת הימים וידד להולנד ב־1973, אומר בעצב „חשבתי אפילו לחזור ולהשתקע בישראל אחרי המסע הזה, אף שהתלבט לבדוק אפשרויות בכיתן זה, אבל עכשיו, כשאנו נתקלים בבעיות בירוקראטיות עוד בשלב של היותנו תיירים, אני מתחיל להסס".

דוברת משרד הפנים טובה אלינסון אמרה בתגובה כי משרד הפנים עד ורגיש למקרים חריגים כגון אלה. „היחס כאן אי־הבנה מצד הפקידים שטיפלו בבני הזוג ברק. בנסיבות מיוחדות אלה, קיימת אפשרות שמשרד הפנים יעניק לשניים טופס נפרד כו תוסבע חותמת מדינת ישראל, שלא יהיה צמוד לדרכונם ההולנדי. תפנה אותם ישירות אלי העניין יסודר", הבטיחה הדוברת.

הלן ומיכאל ברק באולמן של משמר הנגב. (צילום: דוד גרינשפן)

המצור הוסר

אשה פלשתינית משוטטת עם ילדה במחנה הפליטים הנטוש שתילה, אתמול. מנהיג המיליציה השיעית נביה ברי הודיע בשבת, כי יסיר את המצור מעל מחנות הפליטים הפלשתינאים בביירות ובדרום לבנון כמחווה מכח ההתקוממויות בשטחים. (צילום: א.פ.)

אש"ף יתבע משרי החוץ בתוניסיה לממן התסיסה והשביתות בשטחים

מאת דן אביבי, סופר „דבר" לענייני ערבים

בכנס שרי החוץ הערביים, האמור להיערך בתוניס בשבת יתבע אש"ף לערוך דיון במצב בשטחים, ובן שמדינות ערב ירשמו לו מיזון כספי דחוף שמעמיתיו יסמן אש"ף את המשך ההתנגדות ושביתות הסחר בברה המערבית ועזה – על כך מסר אתמול מלים אל־זענון, אחד מסגניהי אש"ף.

בנוסף לכך, יעלה אש"ף תביעה שרי חוץ ישנו בשלחת מסעמם לאלים שתתבע שינוי משקיעים בין לאומיים לשלחתם עם ארצות לאבטחת שלום התושבים הפלשתינים. בעוד כך נודע, כי עדאת ביקש שלשום מנשיא מצרים חוסני מובארק בבגראד – שמצרים תפעיל את השפעתה באו"ם למען היזומה להעברת השטחים לאפוטרופסות בין־לאומית.

יש לציין שמאז עקירת המחבלים מלבנון ב־1982 סובל אש"ף ממשבר כספי. בשל אובדן מקורות הכנסה חשובים וירידה בתמלוגים ממדינות ערב. ותוך חסרון הבית, מעביר אש"ף כספים רבים לשטחים למימון פעילותם של מנהיגים וגופים שונים הפרים למרחוב. זאת, בנוסף לכספים הרבים שמשקיע הארגון בבניין תשתיתו המחודשת בלבנון. אש"ף שוקל לקצץ עתה בכספים שהוא משקיע בזירת הלבנון כדי להעביר לשטחים למימון המשך ההפגנות ושביתות המסחר. להערכתו, הוא זקוק למטרה זו לכמה עשרות מיליוני דולרים.

מיסמן אחדה פלשתיני בדמשק ביתתיים הבריז לשלום נביה ברי, ראש מיליציית „אמל" שהוא הודה ללוחמיו להסיר את ההסגר הצבאי מעל מחנות הפליטים הפלשתיניים בדרום לבנון – כמחווה כלפי התקוממות הפלשתינים בשטחים". נציגי אש"ף ברכו על יזומה זו שלפי שעה לא ברור אם היא אכן תצא לפועל בשל החשדנות העמוקה השוררת ביחסי השיעים הפלשתינים בלבנון. שר התכבדה הסורי מחמד סלמאן שיבה אתמול את המרידה בשטחים, אך הביע חשש שישראל עלולה ליהנות מהלך התקפי נגד סוריה, כדי להסיח את דעת הקהל הבין־לאומית מהמתרחש בגבה ובעזה.

היום אמור להגיע בדמשק מיפגן אוהדה ציבורי גדול לתושבי השטחים. המופתי של אוניברסיטת „אל־אזהר" השייח' גאד אל־חק, שהוא מנהיג הדתי הממסדי החשוב ביותר במצרים, גינה אתמול את ישראל ואת צעדי הדכוי שהיא נוקטת כלפי הפלשתינים בשטחים.

דיונים על שביתה כללית במדינות ערב

ראשי הערדת הסוניות השיעיות בלבנון פתחו במגעים כדי לארגן ביום שישי הבא שביתה כללית במדינות הערביות והמוסלמיות, לאות תמיכה בתושבי השטחים הכבושים. נודע אתמול ממקור מוסמך, שיח' חסן חאלד, המופתי של לבנון ושיח' מוחמד שאמס אדין, סגן נשיא המועצה השיעית, באו בקשרים עם הליגה הארגון הנוצרית האיסלאמית.

כוחיית פתוחה אתמול במגבית שנועדה לתמוך בהתקוממות הפלשתינית בשטחים הכבושים, מסרה סוכנות הידיעות של כוחיית.

חטיפת ילדי מרשק הולכת ומתפענחת:

האב מרשק זוהה בוודאות – אבל בין ארבעת ילדיו היתה גם ילדה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

בין ארבעת הילדים של משפחת מרשק, אשר על־פי החשד הוברחו מהארץ על ידי אבי המשפחה, שלדון מרשק, כדי למנוע העברתם לאמם סוהאן היתה גם ילדה קטנה. מימצא זה סותר לכאורה את הנחת שהילדים הוברחו מהארץ כיוון שלבני הזוג ארבעה בנים.

אנשי יחידת הגמל של משטרת חיפה ומקורות אחרים המקורבים לפרשה אינם מוציאים מכלל אפשרות שאחד הילדים הולבש כילדה כדי למנוע זיהויים במהלך ביקורת הגבולות.

אנשי ביקורת הגבולות בגמל חיפה זכרו בבירור שאדם תדומה להפליא לתאורו של שלדון מרשק הגיע ביום 29 בנובמבר 87 לנקודת הביקורת בגמל חיפה, כשבידו כרטיס הפלגה על האוניה „פאלומה" השייכת לחברת „מאגר" היוונית, והמשייכת בקו חיפה־לימאסול.

חשדו של אחד השוטרים התעורר כבר אז כיוון שארבעת הילדים היו לבושים ברישול ונראו מוזנחים מאד. חוסמו של אחד מהם זב רם. תשומת לב השוטרים גברה כיוון שמרשק וארבעת הילדים עלו על סיפון האוניה רק דקות ספורות לפני הפלגתה בשעה 20.00.

לשוטרים בתחנת הביקורת הגיע מרשק ודרכון על שם אברהם הרשקוביץ, שהוא תושב רחובות ופעיל תנועת „בר", שנעצר ביום ו' לעשרה ימים בפקודת בית המשפט בירושלים.

בדרכונו של הרשקוביץ היו אותנם ליקויים אולם הדבר לא חייב עכובו בגמל חיפה. נודע כי מרשק נראה לשוטרים מתוח מאד ולילדה שהיתה עמו קרא „בוהלה". יחד עמו הבחינו השוטרים באשה שליוותה אותו ואת הילדים עד להפלגתם ואז נעלמה כשהיא מנופפת לעברם לשלום. החוקרים העלו השערה כי מדובר ברחל רזק, תושבת ירושלים אשר נחשפה במהלך משדר־הטלוויזיה „שידור חוקר", כמי שסייעה למרשק ולילדיו במשך תקופה מסויימת.

מתחקור צוות האוניה „פאלומה" שנערך אתמול על ידי אנשי יחידת הגמל מתברר כי הילדים לא זוהו בוודאות על ידי איש מאנשי הצוות. מספרת לינט סטרלינג, האחראית על נושא התרבות באוניה לסופר „דבר": „זיהיתי בוודאות את האיש שאתם מחפשים. הוא פנה אלי ביידיש, כנראה הבחין במבטן דחוף שעל צוואר. ביקש ממני נסקפה ושאל אם זה כשר. הבטחתי בכיפה על הראש ובציציות שביצבצו מחולצתו. היה לו מראה מרושל ומפחיד. נתתי לו קפה אבל אוכל סרב לאכול".

גם החדרניות והברמן שבאוניה זיהו את מרשק על פי תמונתו. הבארמן אף נזכר שהוא קנה ממנו מספר רב של בקבוקי קוקהקולה.

לינט סטרלינג מצביעה על התאים שבהם הוביחו ילדי מרשק. (צילום: אורי נבר־רומנו)

אלי כרכותה

מחלוקת מינוי סביר בעינה:

הממשלה תחליט על המינויים במש' החוץ

מאת פופרו המדיני של „דבר"

ועדת השרים למינויים בשירות החוץ לא הצליחה גם אתמול לאשר יותר מ־20 מינויים של שגרירים וקונסולים כלליים שעליהם המליצה ועדת המינויים של משרד החוץ.

המחלוקת בוועדת השרים היא סביב מינויו של אורי סביר, יועצו האישי של שר החוץ שמעון פרס, לכהונת קונסול כללי בניו־יורק. שרי הליכוד בוועדה, חיים קורפו ואברהם שריר, מתנגדים למינוי בטענה שסביר לא יוכל לייצג את ממשלת האחדות בשל קירבתו היתרה לשר החוץ.

שר החוץ שמעון פרס, שהוא יו"ר ועדת השרים, הסיח בשר קורפו כי גם בדיונקסוריון של רשות הנמלים יש רק חברים של הליכוד. קורפו השיב כי במשך 29 שנים ישבו בהנהלת רשות הנמלים רק חברי מפא"י.

השר נבון הביע פליאה על כי לראשונה מוצאים שרי הליכוד פסול בעובד מן המנין של משרד החוץ המוצע לתפקיד בוו"ל. שרי הליכוד ביקשו לאשר את כל המינויים לבד ממינויו של סביר. שר החוץ החליט להעביר את כל המינויים כולם להכרעת מליאת הממשלה, שתדון בכך בשבוע הבא.

משבר המזון בברה"מ קריטי, מודה הקרמלין

מוסקווה (ע"ד). – הארש מספר 2 בקרמלין, אינוד ליגאצ'ב אמר, כי ברה"מ חייבת לעשות השנה צעד גדול לקראת פתרון הבעיה של אספקת מזון, משום שזו גורלית לגבי תוכנית הפרודוקה הכלכלית במדינה, כך נכתב אתמול בבטאון המפלגה הקומוניסטית „פראוודה".

ליגאצ'ב, האידיאולוג הראשי של מוסקווה, דיבר בשבת במושב של הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית על החקלאות הדרעות האביב. הוא אמר „השנה עלינו לעשות צעד חדש וחשוב בדרך לפתרון בעיית המזון משום שפתרונה יכריע בתחים רבים את העמק היעילות של הצעדים הנקטים עתה במדינה".

מנהיג ברה"מ גורבאצ'וב הצניע עדיפות לחיסול המחסור המדיני במזון בתכנית הרפורמות שלו. הוא הבטיח בנאום שהשמיע החודש לפתח כל דלת בפני חקלאים המנצלים את הרפורמות כדי לשפר את החקלאות הסובייטית. גורבאצ'וב ניסה לאחרונה לדרבן את הגידול החקלאי על ידי הענקת תמריצים לחקלאים להגדלת הדרעות בחלקותיהם הפרטיות.

עוד מיליונר טוטו

מי שמתמיד זוכה אומר מאיר ועקנין

מאת יחזי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

„הטוטו שלי בחיים הוא, שמי שמתמיד זוכה – אין אפס, וכבה קרה גם לי", אמר אתמול מאיר ועקנין, בן 30, תושב העיירה שלומי, לאחר שזכה יחד עם שותף בפרס הראשון בטוטו בסך 1.4 מיליון ש"ח.

ועקנין שלח את הטופס הזוכה יחד עם שמעון גבאי, בן 26, משלומי, בעל חנות מכולת. ועקנין, אב לארבעה ילדים בני שנה, שלוש, שש ושמונה שנים מתגורר בדירה קטנה. הוא עצמו בן למשפחה בת 12 ילדים, עובד בעבודות קבלניות לחשמל, ונהג, לשלוח טוטו, מאז היותו בן 18. הוא מבין בכדורגל ובעבר היה שחקן בקבוצת „הפועל" שלומי. חבריו מספרים שבכל ערב יום ה' הוא מתכנן במשך שעות כיצד ישלח את טופס הספורטוטו.

ועקנין ידע כבר במוצאי שבת שהוא הזוכה היחיד בפרס הראשון, לאחר שנתבשר על מרקע הטלוויזיה בתוכנית „מבט ספורט" שאין אף מנחש אחד ל־14 הניחושים. כבר באותו ערב עדך את ה„אפלה" הראשונה לחברים. הוא ואשתו טוהה נראו אתמול מאושקים מאד למרות הזכיה. בשלב ראשון ייצאו השניים לחופשה וזק אחר כך יתבננו מה לעשות בכסף. „ברור לי שנעבוד לדיבה גדולה יותר אבל בכל מקרה נשאר בשלומי ואפילו אשכנע את ילדי להתגורר בשלומי", אמר.

מומחים מחו"ל יבחנו תוכניות השיקום של ישראל לנפגעי ראש

מאת מלי לינגר, המומרת הצבאית של „דבר"

אגף השיקום במשרד הבטחון יאפסר, ככל הנראה, למומחים מחו"ל לעקוב מקרוב אחרי תוכניות שיקום נפגעי הראש שפותחו בישראל ומיושמות כאן.

בשבוע שעבר הודיעה מנהלת קרן השיקום העולמית, שמקום מושבה בניו־יורק, לראש אגף השיקום במשרד הבטחון, כי בכוונת הקרן לעניק מילגת השתלמות שנתית למומחים מחו"ל שילמדו בישראל את התוכניות שבשיטוש אגף השיקום. במערכת הבטחון הביעו בסוף השבוע שביעות רצון מהפנייה של הקרן החשובה הזאת, ומהציון הגבוה שקיבלו תוכניות שיקום נפגעי הראש של ישראל. לדברי מנהלת הקרן, ארבע מתוך חמש התוכניות הטובות בעולם הן ישראליות, ושלוש מתוך הארבע הללו הן פרי תכנון של אגף השיקום.

היענות ישראלית לפנייה תחייב השתתפות כספית בגובה שליש המילגה. ההצעה נבחנת.

מדוע התפטר וילסון

מאת דליה שרון סופרת „דבר" בבריטניה

לנדון (מיוחד ל„דבר"). – ה„סאנדיי טיימס" גילה אתמול, כי הרולד וילסון התפטר בזמנו, היות שהתברר לו כי נפל לידי ה„קג.ב." מידע מביך עליו, והוא חשש כי ה„קג.ב." יעביר אותו לידי ה„מ.י.ג." במטרה להפכיר את היחסים בין בריטניה לארה"ב. טענה זו מתפרסמת בספרו של אנטוני קונגריש „בתוכני הביון".

הפרסום התאפשר עתה, היות שבית המשפט העליון ביטל ביום ו' את צווי בית־המשפט העליון שהטיגה הממשלה, האוסרים על ה„אוברוזר" וה„סאנדיי טיימס" לפרסם קטעים מספר הזכרונות של קונגריש, בן ה־60, שעזב את השרות ב„מ.י.6" ב־1953.

תרופה חדשה לנחירה פותחה ביוגוסלאוויה

בלגראד (ע"ד). – כימאי יוגוסלאווי שסאב את השראתו מידיעות שלפיהן כל מבוגר שני בעולם נוחר בקביעות, פיתח תרופה נגד נחירות אותה הוא מתכנן לשווק באפריל, פסר אתמול העתון „ויאשניק" בזאגרב.

התרופה, שנרשמה כפטנט תחת השם „בוקסליפ" מבוססת על 21 רכיבים טבעיים ואין לה תופעות לוואי. לדברי המציאה, ד"ר פראניו קיפנ. „היא מבוססת על ההנחה כי, אדם בריא נוחר לרוב משום שהקומות הרידית באף ובגרון מתיבשות כתוצאה מנשימה דרך הפה", אמר קיפנ.

הוא ציין, כי ניסה את התרופה על 1000 נוחרים משך 70 יום ו־580 מהם חדלו לחלוטין מנחירה. רק אצל מעטים לא היו סימני שיפור.

הבריטים מחלקים מדליות לגיבורי מלחמת העולם

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר הודיע אתמול, כי הבריטים יחלקו מדליות לגיבורי מלחמת העולם, אשר הגיעו לארץ ישראל בתקופת המנדט הבריטי ונלחמו בצבא הבריטי.

הודעה זו נמסרה לאחר שנפגש שמיר עם נציגי ארגון „חזבאללה", שייח' מוחמד חוסיין פראללה, אשר הכחיש אתמול דברים שיוחסו לו בעתון הלונדוני „סאנדיי אקספרס", כי טרי וייט ו־20 חטופים אחרים לא ישוחררו עד אשר יסיים הנשיא ריגן את תפקידו, מפני שהחוטפים מתעבים את ריגן.

אלי כרכותה

מנהל עם שורשים – מחפש גוראל לתיאטרון של חיפה

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

„אנו מכורים שתנוהלת התיאטרון בחיפה בריכוז לבחור במנהל אמנותי חדש בכל החקים ותחל לחפש מנהל אמנותי מתאים עם שורשים יותר עמוקים בקרקע העם ומה שהולך בתוכו" – כך אמר אתמול ראש עיריית חיפה אריה גוראל מתשובה לשאלות עתונאים.

על המשך עבודתו של תיאטרון חיפה לאחר התפטרותם של יהושע סובול וגרליה בסר, ששימשו במשך שנים מנהלים אמנותיים של התיאטרון, אמר גוראל כי לא אלמן ישראל הקרוב ליימצא ללא ספק מנהל אמנותי מתאים. לדבריו הנהלת העירייה והדירקטוריון של התיאטרון לא עשו כל מאמץ לבקש משני המנהלים לחזור בהם מהתפטרותם כיוון שהם סיימו תקופת עבודה והגיעו לקצה גבול השיסה שלהם, שהציבור לא קיבל. הם הגיעו מסקנות ולא קרה שום אסון".

עוד מלווה בן 100 מיליון מארק הובטח ע"י גנשר לאסד בדמשק

מאת דן אביבי, סופר „דבר" לענייני ערבים

שר החוץ המערב־גרמני האנס דיטריך גנשר נתן לנשיא אסד הבטחה, שארצו תחזיב בקרוב את הסיוע הכלכלי שהיא מושיטה לסוריה. – כך מסרו מקורות סוריים בתום הביקור הקצר שערך גנשר בדמשק בסוף השבוע שעבר. על פי מידע זה תעניק מערב־גרמניה בתוך חודשים מלווה נוסף לסוריה בסך 100 מיליון מארק למימון תביעות פיתוח. בסתיו אשתקד העניקה הגרמנים לסוריה שני מלווים בסכום כולל של 130 מיליון מארק. סוריה נתונה כידוע במשבר כלכלי קשה, והיא זקוקה ברחיפות לסיוע כלכלי מאסיבי.

במהלך ביקורו בדמשק נועד גנשר גם עם עבד אל־רחמן ראם, סגנו של הנשיא אסד, עם ראש הממשלה מחמד זועבי ועם שר החוץ פארוק אלשרע. בשיחות נדונו גם היזמה לכינוס ועידה בינלאומית, המצב בשטחים וההתפתחויות במלחמת איראן־עיראק.

هكذا من الاصل

מגמה מעורבת ובלימה בשחיקת השערים

● מרד המחירים התאששות הדולר והבורסות בחו"ל שיפרו במעט את האווירה אצלנו ● בנקאים ומומחים מעריכים כי מניות רבות מצויות במחירי השקעה אטרקטיביים, אך גם ברמה זו מהססים פעילי השוק לקנות ני"ע וחלקם אף ממשיך למכור ● בעקבות התחזוקות הדולר הופיעו ביקושים נאים לבנקאיות שבהסדר ● בשוק השחור רגיעה, עקב השביתות והעוצר בשטחים קיימים בעיקר מוכרים למט"ח ● ועדת שישינסקי ממשיכה להעיק על הבורסה, מומחים נוטים להעריך כי המלצותיה למיסוי הבורסה (במידה ואכן יתקיימו) לא יומשו כלל ● ירידות השערים במניות רבות מתחילת ינואר מחקו את כל התשואה הריאלית שהושגה בהם במהלך שנת 1987 ● נמשכת ההתענינות במניות תופשיות קלילות ובינוניות בעלות פוטנציאל ● האם קרנות לאומי פיא משנות אסטרטגית פעילות במניות? ● בבורסה מקווים להמשך התייצבות בשערים למרות הריבית הגבוהה למדי בפיקדונות השיקליים וקשיים נוספים.

מאת שמואל רוזנבלום*

שבוע המסחר הדש נפתח בסגנה מעורבת ותך נסיה לבלימה בשחיקת השערים הדדה שפקדה את הבורסה באחרונה. מרד המחירים הפסי שהתבלט על יציבות בלתי מעילות היחיבת בוהל סטרים הזחוקות הדולר יצרו אווירה מעט רגועה יחסי בבורסה שלנו. פרשנים רבים הנתענים באחרונה כי רמת המחירים במניות רבות אטרקטיבית להשקעה לטוח בינוני הארוך, לא הצליחו להעיר את פעילי הבורסה מתנומת הדוחף השוחקת ונפח הפעילות בתופשיות המשיך להיות ממעמם.

יקרם מעבר אתמול כי מסתמן שינוי כיוון בפעילות בלל ניא, קרנות פיא שנטו למכור ני"ע בתחום האחרונים פעלו אתמול יותר בכיוון של קניה, תוך שקרנות הבנק מניות מבטבע המצב. על אופטימיות בבורסה הם מלדבר, עד כה הולך מעגל האופטימיות ומצטמצם וכיום מהסס רבים מתיחל יום מסחר לבנו אין סתם של אותו יום בעיקר בשער בבוקר נרשמות עליות קלות.

• הפחתוקות של הדולר הביאה לביקשים נאים ועליות שערים בבנקאיות שבהסדר. נסיה לעליות שרוח גם בארגח שחלקן מצויים במחירים מופרדים לחלוטין. בנקאים וסוחרים המשיכו אתמול להעריך כי ועדת שישינסקי הנשא מיסוי הבורסה אינם מהחים אותם בשלב זה, לשרות הערכות אלה לא פעלו אותם גורמים בנגמת קניה אלא המשיכו בהסטנות. מניות המשתנים שעלו 1.1% כסיבוב המסחר הראשון נסו לרדת בסיבוב המסחר הבאים תוך מחיצת חלק ניכר במניות מסריימות מהעליות של הבוקר. במניות החופשיות בלטה ירידת שערי בת 10% בבוקשון 1 ומאריך ביקוש נאה למלונות יום סוף שבשחוקו תרות מאז שהנפקו לציבור לפני כשבוע. ביקשים נאים יחסית נרשמו בחיפה כימיקלים, פריקאס-אשדוד, גני הדר ובטפחות.

מלונות דן - האיטוף נמשך

מניות מלונות דן שוטרות על יציבות יחסית ברמת מחיריהם בתקופה האחרונה והדבר בולט על רקע תנודות השערים החדות בבורסה. נראה כי מסחר גורמים ביניהם שני משקיעים גדולים מנצלים הזדמנויות בימים של הנציעים לרכישת מניות מלונות דן. כבל הידוע מתבצעת הפעילות במלונות דן על רקע רצונה של משפחת פרדמן המחזיקה בלמעלה מ-90% מהמניות החברה למתוך את המניות. הזכוי המניות מעריכים כי שווי חדשת גדול בהרבה משווי המניות הנמדדות בבורסה ובעת של מדיקה מהמסחר עשוי להתעמת מאבק משפטי של ממש לגבי השווי האמיתי של מלונות דן.

פפקורניקס - מעילות מנהל תיקים

מניות חברת פפקורניקס המצויות בתרדמה עמוקה של כשנה וחצה בחודשים האחרונים למחדדי עיסקאות מעניינים בהתחשב בנפח הנעיסקות הבורסאי הכולל. הנה נשלטת פפקורניקס ע"י משפחת פפקור והחברה בלבלבלה המעילות בעתמת כבל הידוע גם ע"י אנשי כלל הרוכשת מניות הקשורות לקונצרן. ככל הידוע הגישה של רמת מחירים נמוכה מסובלת גם אצל מרבית הבורקים הפרטים אך אלה מבקשים שלא לנקוט בפעילות כלשהי עד שהתמונה הכללית לא תתבהר. לפעמה נראה נוטא ועדת שישינסקי מעיק על הבורסה. נראה כי החשש בנושא זה מרחיב אף כי ברור שהמלצותיה (במידה ויתקבלו) לא יומשו לפני 1989 כנראה.

חברות בנות - מחירי מניות

נשאל המבקש כמה הם הפרמיות מחירי מניות

שערי מניות

בנקים מסחריים

נמאים בהסדר ההצמדה

שם המניה	המחיר	המחזור בש"ח	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
ארגה ש	20789	16.0	-2000	-8.8	-10.0
הסכנות 0.1	1350	1593			-551
הסכנות א 0.5	711	1843	-40	-5.3	-2225
כללי לא בהסדר 1	15330	29.8	+40	+.3	+85.0
ע.ב.י. 0.5	7280	1105	+80	+1.1	+431

בהסדר הצמדה ל-88

שם המניה	המחיר	המחזור בש"ח	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אדרבי בד ל-88	103450	1032	+1200	+1.2	+2896
אדרבי בד ל-89	102150	1.0	+50	+.1	+24.0
אדרבי בבא ל88	625000	5.0	תב +9300	+1.5	+15.0
איגוד ושיח ל-88	77350	311	+1100	+1.4	+801
דיסקונט ב ל-88	131550	10.0	+1100	+.8	+75.0
דיסקונט א ל-88	132000	418	+1440	+1.1	+1111
דיסקונט שה ל88	15490	67.0			-67.0
מזרחי ש ל-88	42600	1203	+600	+1.4	+3226
מזרחי ב ל-88	42750	4.0	+800	+1.9	+1180
המעגלים בבנק 88	90006				
המעגלים ש ל-88	178500	21.0			+4940
המעגלים ב ל-88	70150	200	+780	+1.8	+941
מלר א ל-88	17850	2.0	+1600	+.9	+109
מלר שה ל-88	8560	5.0	+110	+1.3	+340
מלר סטנדר ל-88	44610	2679	+578	+1.3	+10261
מלר שבנה 511 88	16650	68.0	+150	+.9	+375
מכתן ומחר 1 ל88	59306	12.0	+800	+1.4	+110
מכתן ומחר 5 ל88	29950				

בהסדר הצמדה ל-89

שם המניה	המחיר	המחזור בש"ח	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אדרבי בד ל-89	125000	117	+400	+.3	+194
אדרבי ב ל-89	— לא נסחר —				
אדרבי בבא ל89	— לא נסחר —				
איגוד ושיח ל-89	93420	15.0	+320	+.3	+84.0
דיסקונט ב ל-89	— לא נסחר —				
דיסקונט א ל-89	161400	6.0	+1590	+1.0	+102
מזרחי ש ל-89	51460	118	+100	+.2	+396
מזרחי ב ל-89	— לא נסחר —				
המעגלים ש ל-89	85130	25.0			-70.0
המעגלים ב ל-89	85270	12.0	+170	+.2	+87.0
מלר א ל-89	217000	3.0	+600	+.3	+158
מלר סטנדר ל-89	54000	232	+90	+.2	+186

בנקים למשכנתאות

שם המניה	המחיר	המחזור בש"ח	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
ארגים 0.1	24500	12.0	-30	-.1	-8.0
לאומי משכנתא ס 0.1	8074	70.0			-25.0
לאומי משכנתא מ	8293				
כרמל ס	5450	50.0	+70	+1.3	+110
כרמל שה 1	4350	130			+370
פועלות ומשכ' ושה	2150	1027			-1027
משכן ב ס	3450	518	+60	+1.8	+883
עבאלות 0.1	18550	6.0	+400	+2.2	+4.0
מסחרת מנהל ס	22050	1.0	-150	-.7	-1.0
מסחרת רא ס	21505	49.0	+100	+.5	+48.0
מסחרת שה 2	5570	212	+30	+.5	+3288
יסמר 1.0	2830	45.0	-25	-1.0	-570
* ביצוע חלקי 85.10%					
יסמר 5.0	1800	719	+90	+5.3	+1184
ביבלאומי למשכ'ן	7440	48.0	-30	-.4	-99.0

מוסדות מימון

שם המניה	המחיר	המחזור בש"ח	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
שלמון א ושה	815	1913	+16	+1.8	+7225
המקלאות מכתר א	— לא נסחר —				
המקלאות מכתר ג	— לא נסחר —				
לאומי העשיה א ש	11630	28.0			-39.0
פתוח העשיה מכר	— לא נסחר —				
פת תעש בב ב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב 133	— לא נסחר —				
פת תעש בב יד	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פרמן קבלנים 5.0	949	2084			-139
תיקון בנ	— לא נסחר —				
כלל לישראל 0.1	25100	21.0			-28.0
כלל לישראל 0.50	23300	27.0			+3.0

ביטוח

שם המניה	המחיר	המחזור בש"ח	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אילון בטוח ושיח	115.5 *	500	+1.5	+1.3	+300
* ביצוע חלקי 62.50%					
איתן ביטוח ושה	135.5	4450			-2657
אדרא 0.1	1348	267	+8	+.5	+311
אדרא א 0.5	1093	600			+129
בטוח מסמה ושיח	315	912			-112
בטוח מסמה אשיח	14736				-37487

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	המחיר	המחזור בש"ח	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
בלן אדר 0.1	— לא נסחר —				
בלן אדר 5.0	— לא נסחר —				
מלונות דן 1 ש"ח	1850	304			+157
מלונות דן 5 ש"ח	1440	1000	-10	-.7	-1500
חוף האלמוגים 0.1	7850	22.0			-35.0
מלונות ירדן 0.1	2990	2.0	+100	+.3	+431
ים סוף ושיח	289	27392	+11	+4.0	+32312
ים סוף אש' (1)	198.0	5808			-2688

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	המחיר	המחזור בש"ח	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
תיבלא ושה	235	3800			-1940
תיבלא אש ב	95.5	3350	+5	+5	+3450
תיבלא אכזא א	101.0	9384			+14674
יעבא ושיח	5890	45.0	-110	-1.8	-45.0
מבלא 0.1 ש"ח	11000				
מבלא 0.5 ש"ח	2257	210	-23	-1.0	-160
* ביצוע חלקי 77.30%					
ביקוש כשה	1010	767			+745
ביקוש כשה	362	1271	-2	-.6	-1271
ביקוש אש ב	840	697	+6	+.6	+103
תים מחשבים ושיח	690	769	+34	+5.2	+1206

מקרקעין וביתות

שם המניה	המחיר	המחזור בש"ח	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אמדים אש 1	639	5123	-1	-.1	-1756
אמדים אש 3	136.0	14900	-3	-.5	-18400
אילון מלת ושיח	194.5	5048	+3.2	+6.0	+4049
אל-חב 1.0	350	2335	-9	-2.7	-2151
אמריקה 1.0 שקל	40600	25.0	+0.0	+.0	+3.0
אמריקה אש 5	18200	5.0	+400	+2.2	-47.0
אריזם 0.1	2500	2.0	-700	-3.7	-700
אריזם ושה	2229	488	+70	+3.2	-240
אילון ושה	2080	40.0	+10	+.5	-280
בוטבין ושה	2790	40.0			+458
בוטבין אש	2345	97.0	+5	+.5	-48.0
דור וכנר ושיח	5200	110	-240	-4.4	+103
דרך ושה	185.0	1245	-3.0	-1.6	-110
דרך אש	146.0	3675	-4.0	-2.7	-1245
המסלל 0.1					-3675
המסלל 5.0					
הלבל 0.1					
הלבל 0.5					
כלכלית-ש ושה	292	3472	+9	+3.2	+13242
כלכלית אש אש 1	96.0	13500			-575
נב-מן 0.1	3693	60	-100	-2.6	-460
נב-מן 0.5	3053	300	-100	-3.2	-321
יסמך ושה	3370	300			+72.0
ירושלים 0.1	1100	262			-354
ירושלים ושיח	18730	126			-45.0
קבן פיתוח 0.1	7790	20.0			-2.0
לפיד ושיח	6808	376			
לפיד אש	2327	220			-379
מלם 0.1					
מלם אש 2					
מלם אש 4					
מאגרי בניה 0.1					
מישאל ושה	170.0	13821	+4.4	+7.5	+12746
מישאל אש א	162.0	15380			-12877
מנבר ושיח	1669	634			-344
סי-לו ושיח	1650	1817			+426
קרבוסטיל ושיח	698 תב	586			-922
קרבוסטיל אש	1777.5	3700			-3200
קיסריה ושה	341	2090	+11	+3.3	+1110
* ביצוע חלקי 95.00%					
לישיר ושה	185.0	3600	+8.0	+4.5	+6302
לישיר אש 2	111.0	9860	-6.0	-5.1	-9860
לישיר אש	98.0	15875			-2982
נמת אביב 0.5	3190	531	-90	-2.7	-430
נבטי אזורים ושה	319	10264	-3	-.9	-5139
סה"ר והקמה 1.0	680	429	-3	-1.0	-683
סלע נ"ר ושיח	1190	281	-2	-.2	-281
עמר וטלע 1.0	— הסמכת מסחר —				
קיסריה ושיח	3512 ID		-185	-.5	-487
קמיניץ ושיח	1400	365	-45	-3.1	-1553
רוגוביץ ושה	310 תב	1380	-34	-10.1	-1380
רוגוביץ אש	184.0	4500			+380
רוגוביץ אש 2	890	200	-20	-2.2	-218
רוגוביץ אש	125.5	1000	+1.5	+1.2	+109000

תקאות

שם המניה	המחיר	המחזור בש"ח	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
מטבי הדר 0.1	2315	383			-383
מטבי הדר 0.5	2325	100	-25	-1.1	-100
מגדלי הים 0.1	6100	44.0			-71.0
מגדלי אש 1	3310	150	-10	-.3	-143
נבטי הדרים 1.0	1462	822	-35	-2.3	-822
פראמו ושה	2283	302	+23	+1.0	+288
* ביצוע חלקי 86.30%					

תעשייה

שם המניה	המחיר	המחזור בש"ח	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
דוכסן מב ש	3070	506	+20	+.7	+286
דוכסן מב ב	3180	250	+110	+3.6	+385
עלקן ושה	396	1023	+4	+1.0	+1000
עלקן אש	546				
תלקל אכזא 1	382.5	1009			+9000
מטבי בידה ושיח	30500	20.0			-9.0
מטבי בידה אש	25600	58.0	+947	+3.8	+18.0
יבמר ושה	1000	4.0	-10	-1.0	-8.0
* ביצוע חלקי 77.80%					
יבמר אל מיוחד	605	532			-532
יבמר אש 2	285	2641	-12	-.4	-2641
מן ושה	454	1006	+4	+.9	+587
מן אש	521		+5	+1.0	+317
מגנטרוסט ושיח	14700	70.0			+44.0
עסים ב אשן	315	6887	-15	-4.6	-10527
שלמה אבגל ושיח	2220	121	-30	-1.3	-104
שמן מסרא 4 ש"ח	1450	461	-75	-4.9	-2699

מקטסיל והלבשה

שם המניה	המחיר	המחזור בש"ח	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
ארגוי ושיח	489	1278			-1133
ארגוי אש 2	1.00	1288	-17	+6.0	+788
ארגוי אש 1	109.5				
אמים ושיח	481	73.0	-30	-4.0	-307
אמים בתך 1 שח	340	1200			-1200
אמים בתך 5 שח	239	1076	-41	-4.4	-2576
אמים בתך אשא	388		-1	-.3	-200
אינמן רא ש	10350	72.0	+130	+1.5	+79.0
רלוקא-קליל 0.1	1370	841	-30	-2.1	-1350
רלוקא-קליל 0.3	1128	1895	-30	-1.8	-1394
בטחונות מאחזי 1	1550				
מסגרות מאחזי 1	750	130	-1	-.1	-130
ויסקלנ ושה	315	555			+245
ויסקלנ אש	299	1877			-497
ורדינון 0.1	5284	163	+85	+1.6	+70.0
ויקות ושה	1780	491			-446
ויקות אש	1495	249	-5	-.3	-434
ויקות אש ב	651	484			+351
טשר ושה	155.5	6850	+1.5	+1.0	+9604
קשר אש 1	90.0	770	-5.0	-5.3	-1540
לודיה ש"ח	830	121	+10	+1.2	+501
לודיה אש"ח	570	1380	-4	-.7	-1415
לוגת ושה	210	1800	+3	+1.5	+948
עים 0.1	374	3852	+1	+.3	+728
עים 5.0	193.0	3600	+2.0	+1.1	+2935
עים אש 2	150.0	4263	+3	+2	+3544
עים אש 1	116.5	9996	-6	-.5	-11996
עמק 0.1	218	3813			-478
עמק אש 1	105.0	1102	-4.0	-3.7	-7487
מעבדת א ושה	890	2184			+345
מעבדת א 0.5	9300 תב	115	-500	-4.1	-175
מרגוע ושה	1045	539	+5	+.5	+100
ביבור-סביביה	40.0	7050	-100	-1.4	-20.0

מתכת ומוצריה

שם המניה	המחיר	המחזור בש"ח	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אמדרן 10.0	6621	293	+1		+16.0
אמדרן 50.0	5680	320	-70	-1.2	-70.0
אלומיות 1.0	6650				
אלומיות 5.0	4970				
בטבים ושה	321	1403	+1	+.3	+876
בטבים אש 1	83.0	5553			-6053
בטבים אג-אש	97.0	13830	-5	-.5	-9213
בטבים אבח א	96.0	9546	-1.0	-1.0	-3046
התמבל 1.0	600	937	+12	+2.0	+854
התמבל 5.0	339	1046	+1	+.3	+254
התמבל אש	2900	25.0	-250	-7.9	-25.0
ויקה ש"ח	2700				
ויקה אש"ח	1404	67.5	-7	-.5	-67.5
קשמאות מס ש"ח	3403	80.0			-96.0
כללי צינק 1.0	2188 תב	230	-120	-5.2	-165
כללי צינק 5.0	1225	3410			+1201
מתכת קדמני 1 שח	222	1410			+2896
תוצרת קדמני 5 שח	127.0	2864			-444

מחצבים ומוצרי מחצב

שם המניה	המחיר	המחזור בש"ח	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
מגנזיום 0.1	33210 תב	316	-3690	-10.0	-126
מגנזיום 0.5	14000	164	-300	-2.1	-67.0
מפעל מלח 1 ש"ח	1965	165	+5	+.3	+2094
קידן 1.0	650	121	-20	-3.0	-125
קידן 5.0	390	488	+8	+2.1	+1908
קליל 1.0	2650	150	+10	+.4	+494
קליל 5.0	2115	200	+15	+.7	+575
קליל אש	1804	819	+19	+1.0	+1500
קליל אש 2	1214	7000			-500
קלורת 5.0	4250	221	+50	+1.2	+173
לבית ושיח	751	200	+21	+2.9	+110
לבית אש"ח	440	144	+9	+.9	+96.0

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	המחיר	המחזור בש"ח	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אלביט 5.0	264700	36.0	+3000	+1.2	+39.0
אלבז 0.1	9980	30.0	-100	-1.0	-12.0
* ביצוע חלקי 79.20%					
אלבז 0.25 ש	4889	475			-162
אלבז 0.25	4990	200			+30.0
אלקטרה 0.1 ושה	1900	400	+30	+1.6	+150
אלקטרה 0.5 ושה	1481	780			-366
אלקטרה אש 5	1950	667	+8	+.8	+1670
אלקטרה אבח 3	14104	140.0			-6651
אריה 0.02 ושה	14700	753	+50	+.3	+6.0
כלל חשל אלק ושיח	2825	2984			-2583
כלל אלקט אש"ח	332	436			-214
כלל אלק אבח 1	97.5	66210	+1.0	+1.0	+284490
כלל אלקטרוניקס 1.0	1100	3400			+260
כלל אלקטרוניקס 5.0	400	2602	-10	-.9	-628
מרשקוביץ ושה	440	150	+8	+1.8	+1500
מרשקוביץ אש	580				-50.0
ביקון ושה	2227	204			+248
ביקון אש	1310	763			+479
מכשירים ושיח	6025	1000	-25	-.7	-1250
מכשירים אש	2000	2025			-2583
כלל אלקט אש"ח	332	436			-214
כלל אלק אבח 1	97.5	66210	+1.0	+1.0	+284490
אלקטרוניקס 1.0	1100	3400			+260

בעריכת מוריה אבנימלך

חברות ישראליות מנועות מלהשתתף במיכרזי סוכנות החלל האירופית

מאת דני גוב

רישומה של ישראל כחברה בסוכנות החלל האירופית, טרם הושלם והדבר מונע מחברות ישראליות להשתתף במכרזים של גוף זה.

כך עולה מניסיון של חברה ירושלמית, "ג'ון ברייס", להשתלב כקבלן במכרז של הסוכנות האירופית. לחברה הסתבר לפני זמן מה, כי לא תוכל להשתתף במכרז לפיתוח מערכות לוגיסטיות ותעודיות ממוחשבות, לתכניות החלל האירופיות החדשות הנקראות "הרמס" ו"שלומבוס".

למכרז, שזכה לפרסום רב בעולם המחשבים באירופה וארה"ב, גיגשו חברות תוכנה רבות וביניהן גם החברה הישראלית האמורה. אולם, לתדהמת מנהליה, הגיע למשרדיה סלקס מאירופה המסביר בארבות, כי מאחר וטרם הושלם רישומה של ישראל כחברה בסוכנות החלל האירופית, לא תוכל החברה הישראלית להשתתף במכרז כקבלן ישיר.

בחברה מעריכים, כי ככל הנראה עלותם הגבוהה מאוד, של דמי ההשתתפות בפרויקט האירופי היקרתי, עיכבו עד כה את ממשלת ישראל מלהשלים את הליכי ההרשמה אליו, החברה הירושלמית המאוכזבת תאלץ להסתפק בפשרה.

מאחר ותוצרה בדיה האופציה להכלל בתכנית החלל, כקבלן משנה, זאת במסגרת פעילות משותפת עם חברה אירופית אחרת, פועלת ג'ון ברייס, על ידי התקשרות עם חברת מחשבים צרפתית, "סיגלג".

10% מיבול הכותנה של 1988 נמכרו בענף צופים פיחות של כ־10%

מאת דויד מושיוב

על אף העובדה שעדיין לא נודע דומם אחד של כותנה בארץ, כבר נמכרו לספקים שנים עשרה אחוזים מיבול הכותנה הצפוי לשנת 1988, עם זאת הערכת מוצאת הכותנה, כי המחיר שיתקבל השנה תמורת הכותנה יהיה נמוך בחמישה ששה סנט ליברה.

בימים האחרונים עלו מחירי הכותנה בששה עד שבעה סנט ליברה. בשווקי העולם חוזים ביקושים גדולים לכותנה. מוצאת הכותנה מעריכה, כי המחיר ערב לאחר נכוי הובלה וכולל ביטוח שער עומד בימים אלה על 88 עד 90 סנט ליברה סיבים בעבור כותנה ישראלית. הממוצע לכל העונה יהיה נמוך קצת יותר.

בידי מוצאת הכותנה נותרו עדיין למכירה 11,000 עד 12,000 טונות סיבי כותנה ברמת מין נמוכה.

מחיר הכותנה ארוכת הסיב מהן פימה הוא גבוה יותר ממחיר הכותנה מהין הרגיל אקלה. הערכת המוצאה היא, כי המחיר הממוצע ליבול שנת 1987 לכותנה ארוכת סיב יהיה 112 עד 155 סנט לליברה סיבים אלה מאיכות גבוהה. כל הכותנה מהמין הזה נמכרה.

מועצת הכותנה מתמודדת עם בעייה קשה ביותר והיא התייקרות של התשומות השקליות, המהוות 81 אחוז מכלל הוצאות הענף ובמקביל שער חליפין יורד בהתמדה בהתאם ליחלשות הדולר בשווקי העולם.

עיני מועצת הכותנה בשואות לפיחות שער המטבע הישראלי ביחס לדולר בשיעור שמגיע עד עשרה אחוזים במהלך הרבע הראשון של שנת 1988.כן חושבת מועצת הכותנה, כי הגיע הזמן להתאים את שער החליפין לתהייקרויות. התשומות השקליות בשיעור שנע בין 30 ל־50 אחוז בסעיפים שונים של ההוצאות. פער כזה מכביד מאד על ענף הכותנה שיותר מ־90 אחוז מתוצרת הענף מיועדת לייצוא.

הדסה תיתן שירותי בריאות למבוטחי „בלו קרוס" ו„בלו שילד" המבקרים בארץ

מאת יודם לוי

הדסה חתמה על הסכם עם שתי חברות ביטוח גדולות מארה"ב „בלו קרוס" ו„בלו שילד" למתן שרותי ביטוח בריאות למבוטחי החברה הבקרים או הנמצאים בישראל.

לפי הסכם זה יקבלו המבוטחים המבקרים או הנמצאים בישראל טיפול על חשבון המבטח חיים בבתי החולים של הדסה בירושלים. עם הצגת כרטיס המבטח יהיו מבוטחי החברות זכאים להתקבל ללא תשלום בפרטי המיון של הדסה עין כרם והדסה הר הצופים או להתאשפז בהתאם לצורך.

החישובים הכספיים יעשו ישירות בין החברה המבטחת להדסה. בהסדר החדש יכללו אזרחי ארה"ב, קנדה, מכסיקו ואוסטרליה. יצוין כי הדסה מספקת זה כמה שנים שרותים דומים למבוטחי שתי החברות אך לא במסגרת הסכם חתום.

ההסכם חשוב במיוחד עבור תיירים המבקרים בירושלים משום שבתי החולים של הדסה הם היחידים המספקים שרות זה בעיר ומביבתה.

ועדת לבהרי תמליץ על דרכים לפקח על מונופולים וקרטלים

מאת דני גוב

ועדה מיוחדת אמורה להגיש על ה'ו בפברואר השנה המלצות על אשר יש לעשות בתחום הפיקוח על מונופולים וקרטלים במשק. את הועדה מינה בימים אלה מנכ"ל משרד התעשיה, יורם בליזובסקי.

בראש הועדה הציבורית עומד פרופסור דוד לבהרי מהאוניברסיטה העברית. וחברים בה דוד ברודס סמנכ"ל לכספים של התעשיה האוירית ולשעבר סמנכ"ל משרד התעשיה והמסחר, חזי גוטמן מנהל המחלקה הכלכלית בהתאחדות התעשיינים ויוחנן לוי מנהל חטיבת הטקסטיל והתעשיות הקלות במשרד התמ"ס.

הועדה תבחן את הפעלת הפיקוח על המחירים של מונופולים וקרטלים, תוך התיחסות לשאלה אם ורוש פיקוח על מחירים של מוצרים של מונופולים וקרטלים.

הממונה על הגבלים העסקיים במשרד התמ"ס זאב גלמור, אמר לפני ימים אחדים, כי בין שלוש חברות הדלק בארץ למשל, קיים קרטל מבחינה כלכלית ועניינית המאפשר להן להמנע מתחרות ממשית ביניהן.

הקביעה הזו באה לאחר חקירה שנערכה לפי בקשת משרד האנרגיה. גלמור אומר, כי חלוקת השוק בין חברות הדלק (שהיא הבסיס לתלונה), מופעלת בתוקף צווים של מינהל הדלק.

על פי חוק הגבלים העסקיים הסדר כובל (קרטל), שנעשה על ידי צווים כאלה איננו "הסדר כובל" כמשמעו בחוק, לכן אין הממונה על ההגבלים יכול להתחיל בהליכים משפטיים נגד חברות הדלק, כל עוד פעולתם נעשית על פי צווים של המינהל.

האוצר יציע לבעלי מילוות חובה תוכניות לדחית הפדיון

מאת סופר דבר

האוצר יציע לבעלי מילוות החובה שמועד פדיונם השנה תוכניות המשך להיסכון בתנאים שיהו תמריץ לדחית הפדיון, כך אמר במוף השבוע סגן שר האוצר עדי אמוראי, בפורום הבישות.

השנה יגיעו לפדיון מילוות חובה בסך 1.66 מיליארד ש"ח, מהם מקוזה האוצר למחזר יותר ממחצית; באוצר מעריכים כי מחצית מהפדיון תוצא לצריכה שוטפת של משקי הבית, בשל הסכומים הקטנים יחסית של תעודות המילוה.

אמוראי אמר עוד כי יש לחזור להקטנת הריבון התקציבי החזוי העומד על 1.2 מיליארד ש"ח בשנת התקציב הקרובה, כדי שהממשלה תימנע מגיוס הון רב בשוק ההון, או גיוס הלוואות בחו"ל, שתי הדרכים היחידות שנותרו בידיה לכיסוי הגרעון התקציבי, לאחר שאפשרות לקיחת הלוואות מבנק ישראל – הדפסת כסף – דרך זו נחסמה על פי החוק החדש של בנק ישראל.

סגן השר אמר כי בישראל יש פיגור משווע בשכר לעומת המדינות המתועשות. רמת השכר לעובד בארץ היא כמחצית מזו של עמיתיו בחו"ל. גם פריון העבודה בארץ הוא כמחצית מזה השורר במדינות איתם אנו מתחרים וכך גם ביחס להצבר ההון המועסק. צריך לאפשר למיגזר העסקי מרחב לגיוס הון. רמת חייו של הפועל תעלה מכח הפעילות עצמה.

יאיר רבינוביץ: רב הגביה היום מעצמאים, חלק השכירים ירד ל־45%

מאת דני גוב

עיקר גביית המס כיום במשק היא מעצמאים. חלקם של השכירים בסך כל הגביה, ירד לשעור של 45% בלבד. בעבר היה שעור הגביה משכירים במשק כ־65%. כך אמר נציב מס ההכנסה, יאיר רבינוביץ.

נציב המס אמר בעת ביקור במועצת פועלי תל־אביב, כי מס ההכנסה גבה אשתקד מגישומים 6 מיליארד דולר. אם יועמדו לרשות האגף אמצעים נוספים, ניתן יהיה לגבות סכומים גבוהים אף יותר.

רבינוביץ אומר, כי יש לבנות מערכת חדשה, המבוססת על ביטול כל העיוותים שהשתרשו במשך שנים. המערכת החדשה לדעתו תפסיק להתבסס על שקרים מוסכמים ורמאויות קטנות כדברי. "מדינת ישראל זקוקה למערכת מיסוי הגונה, ישרה ונורמלית במקום לציית לקבוצות לחץ קטנות, המנציחות מצב מעוות חסר מוצר", אומר נציב המס.

קק"ל מקימה מאגרי מים לחקלאות

מאת דויד מושיוב

הקרן הקיימת בשיתוף משרדות וגורמים אחרים משקיעה לאחרונה כספים בהקמת מאגרי מים עליים לשימוש חקלאי של יישובים שונים ברחבי הארץ. לאחרונה השקיעה הקרן הקיימת כשני מיליון דולר בהקמת מספר מאגרי מים עיליים. בימים אלה סיימה הקרן הקיימת הקמת מאגר מים למרגלות הגלבוע שנועד לאגור 2.7 מיליון מ"ע מי שפעות אשר קדם לכן זרמו לריק בהשקעה של שבע מאות וחמישים אלף דולר בקירוב.

במאגר קדמה בקרבת שטח הקיבוץ לשעבר קדמה הוקם מאגר שנועד לקלוט מי שטפונות בכמות של שלוש מאות אלף מטרים מעוקבים מים. מאגר זה המצוי בנגב הצפוני נועד לסייע להשקיית שדות פלחה של קיבוצי גוש עציון, אשר ששוד הפלחה שלהם מצויים באיזור. המאגר הוקם על שטח מחצבה ישנה של קרית גת, כך שהדבר משמש גם שמירת הנוף.

כמו כן סייעה הקרן הקיימת לשקם אצ הסכר בשדה בוקר הנרעד לקלוט מי שטפונות להשקייה חקלאית. הסיוע נעשה באמצעות הלוואה ארוכת טווח בסכום רבע מיליון דולר.

בערבה הסתיימה הקמת מאגר עשת ליד נוחל חיון ופארן. מאגר זה נועד לקלוט שלושה מיליון מי שטפונות בהשקעה של מיליון דולר בקירוב.

בוחל הבשור מתוכננת הקמת שלושה עד ארבעה מאגרי מים עיליים לקליטת מי שטפונות להשקייה חקלאית. מאגרים אלה מתוכנת תה"ל.

"לוראל" תחתום עיסקות עם חברות לציוד צבאי מישראל

מאת דני גוב

"לוראל קורפוריישן" האמריקאית, המיצרת מערכות לשימושים צבאיים ותקשורתיים מתכוונת להרחיב פעילותה בישראל בייצוד ופיתוח משותף של מערכות לחמה אלקטרוניות. בימים אלה מבקרים בארץ ראשי החברה ובהם יו"ר מועצת המנהלים ברנרד שורץ, פרנק לאנה נשיא החברה ולארי שורץ סמנכ"ל למחקר ופיתוח.

דוד קוליץ, מקבוצת "אלול סכבולוגיות", המייצגת בארץ את לוראל מעריך, כי הביקור הנוכחי, שבמהלכו נפגשו ראשי לוראל עם שרים, ראשי מערכת הבטחון ותעשיינים, יעמיק את הקשרים וירחיב את הפעילות המשותפת בפיתוח ויצור מוצרים לשוק הצבאי הבינלאומי.

היקף המכירות של לוראל אשתקד היה כ־1.6 מיליארד דולר. לחברה חוזי ייצוד ופיתוח עם חברות ישראליות בהיקף של עשרות מיליוני דולרים. עסקת ה TNIQJ ERUTNEV כוללות פעילות משותפת עם "אלתא" ו"אלביט" לפיתוח מערכות נשק לשוק הבינלאומי הכולן מערכת "עופר", שפותחה על ידי "אלביט" ומבוססת על פצצות מונחות לקרינה אינפרה אדומה. כן היא קשורה בחוזי קבלנות משנה בהיקף גדול עם "תדיראן/אלישרא" במערכות לוחמה אלקטרונית, עם חטיבת התקשורת של תדיראן במערכות קשר לחיל הנחתים האמריקאי ועם "תדיראן וטלכור" בספקי כח מוטסים.

חטיבת הקשר של תדיראן מתמודדת במכרז ענק של מיליארד דולר לצבא ארה"ב

חברת "תדיראן" מתמודדת בימים אלה על מכרז ענק בהיקף כספי של כמיליארד דולר, עם חברת ענק אמריקאית - "צרל ראינמיקס", להספקת מכשירי קשר לצבא ארה"ב.

על המכרז מתמודדת חטיבת הקשר של קבוצת תדיראן ומתחרה במכרז רב־שנתי.

מאחר והסיכויים לזכות במכרז אינם ברורים אין הנהלת הקבוצה נוטלת בחשבון, במסגרת תכנית העבודה הנוכחית של תדיראן, אפשרות של זכיה במכרז הענק הזה.

בחטיבת הקשר עצמה, המתמודדת על המכרז, יש כבר כיום תעסוקה משום שברעת והנהלה לבצע פיטורי אלף עובדים בחברה כולה. רוב המפוטרים יהיו מחטיבת הקשר.

דני גוב

יש בארץ 25 אלף מגרשים לבנייה עצמית, בעיקר בצפון ובדרום

בישראל יש כיום 25 אלף מגרשים לבנייה עצמית, מחציתם במגזר המיעוטים בר"ח שהגיש למנהל המינהל משה ליפקה, על ידי אגף התכנון נאמר, כי המלאי הגדול ביותר מצוי באזור הדרום (9000 מגרשים) ובמתוז הצפון (8200 מגרשים). במגזר המיעוטים מצוי גם מלאי של 3,409 דונם לצרכי תעשיה. המנהל מציע מגרש למרכז מסחרי באשקלון

המינהל מציע באזור התעשיה הצפוני של אשקלון מגרש לבנין מרכז מסחרי בשטח של 819 מ"ר. המבנה יכלול קומה אחת ומחיר המינימום שנקבע הוא 49 אלף שקל.

המינהל מציע גם מגרש להקמת מבנה מסחרי במפרץ חיפה בשטח של 180 מ"ר. מינימום שקבע המינהל של 107 אלף שקל. בהכנה תכנית לבנית מוסדות ציבור להשכרה

ככוונה להרחיב את היקף עבודות הקבלנות שתבוצענה על ידי הקבלנים, יש בכוונת הקבלנים להכין תכנית מפורטת, לפיה יבנו הקבלנים על קרקעות מדינה ורשויות מקומיות, בתי ספר, בתיאבות, מרפאות, בתיסוהר ותחנות משטרה ואלה יושכרו למדינה על בסיס כלכלי.

לדברי הקבלנים, יש בעולם גורמים פיננסיים המעוניינים להשתלב בתכניות כאלה על בסיס של

הדסה תיתן שירותי בריאות למבוטחי „בלו קרוס" ו„בלו שילד" המבקרים בארץ

מאת יודם לוי

הדסה חתמה על הסכם עם שתי חברות ביטוח גדולות מארה"ב „בלו קרוס" ו„בלו שילד" למתן שרותי ביטוח בריאות למבוטחי החברה הבקרים או הנמצאים בישראל.

לפי הסכם זה יקבלו המבוטחים המבקרים או הנמצאים בישראל טיפול על חשבון המבטח חיים בבתי החולים של הדסה בירושלים. עם הצגת כרטיס המבטח יהיו מבוטחי החברות זכאים להתקבל ללא תשלום בפרטי המיון של הדסה עין כרם

היקף פעילות חברת מרלן נאמד ב־50 מיליון שקל

פעילותה של חברת "מרלן" כיום נאמדת בכ־50 מיליון שקל, כך מוסרת הנהלת החברה. בתקופת אפריל־ספטמבר אשתקד כורכה החברה בפרויקטים ממגדל העמק ועד אילת.

החברה בבעלות הקבלן יונה מרדכי, הרוויחה בתקופה האמורה 600 אלף שקל לעומת רווח של 500 אלף שקל בכל השנה הקודמת - כלומר, גידול של 140% ברווחי החברה על בסיס שנתי.

הנתונים אינם כוללים את היקף פעילותה של החברה בחברה המרכזית החדשה בתל אביב ש־40% ממניותיה נשלטות על ידי מרלו.

רוצים לגור בשומרון

ב"אשור" מופתעים מהביקוש העז לדירות של

"לוראל" תחתום עיסקות עם חברות לציוד צבאי מישראל

מאת דני גוב

"לוראל קורפוריישן" האמריקאית, המיצרת מערכות לשימושים צבאיים ותקשורתיים מתכוונת להרחיב פעילותה בישראל בייצוד ופיתוח משותף של מערכות לחמה אלקטרוניות. בימים אלה מבקרים בארץ ראשי החברה ובהם יו"ר מועצת המנהלים ברנרד שורץ, פרנק לאנה נשיא החברה ולארי שורץ סמנכ"ל למחקר ופיתוח.

דוד קוליץ, מקבוצת "אלול סכבולוגיות", המייצגת בארץ את לוראל מעריך, כי הביקור הנוכחי, שבמהלכו נפגשו ראשי לוראל עם שרים, ראשי מערכת הבטחון ותעשיינים, יעמיק את הקשרים וירחיב את הפעילות המשותפת בפיתוח ויצור מוצרים לשוק הצבאי הבינלאומי.

היקף המכירות של לוראל אשתקד היה כ־1.6 מיליארד דולר. לחברה חוזי ייצוד ופיתוח עם חברות ישראליות בהיקף של עשרות מיליוני דולרים. עסקת ה TNIQJ ERUTNEV

מי עובד בישראל?

מאת דני גוב

שעור ההשתתפות בכוח העבודה האזרחי בישראל מסך כל האוכלוסיה בשנת 1986, השנה המרווחת [illegible] מכן. [illegible] המתועשת. שעור ההשתתפות בכוח העבודה האזרחי היה בשנה האמורה 34% בלבד מכלל האוכלוסיה.

שעור ההשתתפות הנמוך בישראל נובע ממספר גורמים כשליש מהאוכלוסיה בישראל הוא מתחת לגיל 14 (גיל העבודה). לעומת שעורים נמוכים יותר בשאר [illegible] הכניסה [illegible] מאוחר יחסית לשאר המדינות בגלל שרות החובה הנבחר בישראל. תצמיח של צעירים בישראל ללמוד בתנאים עליתיכוניות; שעור ההשתתפות הנמוך יחסית של הנשים בכוח העבודה בישראל (38% ב־1986).

בבדיקה השוואתית שעשה המכון לעניין עבודה והייצור במזון עפה, כיצד [illegible] שעור ההשתתפות הוא 41%, בצרפת - 42%; בגרמניה - 44%, בבריטניה - 49%, בארה"ב - 49%, בינן - 50%, בקנדה - 50% ובשבדיה - 52%.

נדל"ן / דני גוב

הושלם גיוס הון מאוסטרלים להקמת מאגר תעשיתי בראשל"צ

גיוס הון מאנשי עסקים אוסטרליים על בסיס עסקי, להשקעה במבנני תעשיה עתירות ידע, הושלם בימים אלה בהצלחה. קבוצת גיבון, שגייסה את הכסף, מייעדת אותו להקמת המבנה השני בפארק התעשיות בראשון לציון. גז הליס, מנהל קבוצת גידון אומר, כי הסכום שגויס באוסטרליה, יחד עם השקעה של דרום אפריקאים, יאפשר לבנות את הבנין ששטחו 6000 מ"ר ומו ישקיעו כ־5 מיליון דולר.

הבנין הראשון הולך ונשלם ומוצע כיום להשכרה במחיר של 6.5 דולר למ"ר, מחיר זהה למבני תעשיה רגילים באזור, שהמחירים בהם נעים בין 5.5 דולר ל־6 דולר למ"ר.

החברה בנובמבר דצמבר. החברה מכרה בראיאל ובגינות שומרון 24 יחידות לאחר שבחודשים קודמים היה מספר המכירות נמוך מדבר ובמחדשים אחרים אפס מכירות.

לאשדר אין הסכר לביקוש להוציא המחיר הנמוך יחסית. דירה בגינות שומרון של 4 חדרים בשטח של 90 מ"ר צמודה לקרקע עם גינה הוא 98 אלף שקל. דירה של 4 חדרים על 94 מ"ר בראיאל הוא 95 אלף שקל. מחיר "בייבי" קוטג' הוא 84 אלף שקל.

בסך הכל מכרה אשדר ברצמבר 1987 41 דירות בכל הארץ ובשנה כולה 463 דירות.

תשואה מוכטחת לתקופת השכרה של 20־25 שנה.

משקיעים מאירן קנו את בית בכור ברמת־גן

שלושה משקיעים מאירן רכשו את בית בכור ברמת גן בצומת ביאליק־בוטינסקי. הבנין נרכש מהחברות אינקובה ואינקובה סחר, שרכשו אותו מהאחים בכור, שנקלעו לקשיים בשעתו.

הבנין נמכר בתשלומים לשנה תמורת שלושה מיליון שקל.

את בית בכור מאכלסת היום חנות של הקראופ, שהשכירה שטחים וכן לחברות אורדע ועמינה. ההכנסות משכר הדירה יעברו לשלושה באופן יחסי להעברת התשלומים על חשבון מכירת הבנין. 40 מיליון דולר להקמת הקניון ברמת אביב

40 מיליון דולר הם היקף ההשקעה המשוער בקניון החדש שייבנה ברמת אביב בצומת אינשטין, ברודצקי ורח' חיפה. שווי הקרקע במקום כ־10 מיליון דולר. הקניון החדש אמור להשתרעל שטח של 28 אלף מ"ר בנוי ושטחחנויות כ־32 אלף מ"ר.

בפרויקט היוקרתי מתענינים אנשי עסקים מקנדה, דרום אפריקה, בריטניה וישראל.

היקף פעילות חברת מרלן נאמד ב־50 מיליון שקל

פעילותה של חברת "מרלן" כיום נאמדת בכ־50 מיליון שקל, כך מוסרת הנהלת החברה. בתקופת אפריל ספטמבר אשתקד כורכה החברה בפרויקטים ממגדל העמק ועד אילת.

החברה בבעלות הקבלן יונה מרדכי, הרוויחה בתקופה האמורה 600 אלף שקל לעומת רווח של 500 אלף שקל בכל השנה הקודמת - כלומר, גידול של 140% ברווחי החברה על בסיס שנתי.

הנתונים אינם כוללים את היקף פעילותה של החברה בחברה המרכזית החדשה בתל אביב ש־40% ממניותיה נשלטות על ידי מרלו.

רוצים לגור בשומרון

ב"אשור" מופתעים מהביקוש העז לדירות של

הלוח הכללי

דירות למכירה

דירות בשכ"ח

עסקים

מכוניות

מגרשים

הצעות עבודה

דירות

רוצים לקנות

מקררים

מכונות כתיבה

הלוואות

ריפוי והרזיה

פולישו ונקיון

נדשמו לנישואין

הכרויות

שונות

אקיים
אתגר למתאימים
דוחות/ת
לבית מגדים
אם בית
ושתי מגניות
עישות למעמדות עם
תחרות לילה.
למנות בהידוקה קרות
חיים לחבה בקיאב
עירית הרצות מלוה.
08-456456

האוניברסיטה העברית בירושלים
המקלטה לחקלאות פרטיות
משרה מנהיג
למרצה מחקר בביוכימיה
וביסיולוגיה של תזונת הצמחים
המועמד צריך להיות בעל תואר PH.D, בעל רקע במדעי היסוד הביולוגיים המתאימים, ו/או בביוכימיה וביסיולוגיה של תזונת הצמחים של המשק החקלאי.
יתרון מועמד בעל ניסיון מוסמך־מקומי.
המועמד יודע ללמד בתחום של אסמקים ביוכימיים וביסיולוגיים של התזונה, בתזונה בסיסית ובמטבוליזם, תזונת הצמחים, כימיה ומטבוליזם של לעידים, איכות המוצר, ושיטות חדישות במחקר ביולוגי.
ההוראה כוללת הרצאות פרונטליות, ארגון מעבדות והוראה בתן. מהמועמד יודרש יכולת לפתח מחקר בתזונת הצמחות של המשק החקלאי, בבעיות ההשמדות ליצרנות, והמחקר הבסיסי לפתח קו מחקר ולגיים לבך מימון מתאים.
● המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב אל פרופ' נחום מנפיר, מנהל המחלקה למדעי בעלי־חיים בפקולטה לחקלאות, ת"ד 12 רחובות 100-76, עד תאריך 31.3.1988 ולצרף קצור קורות חיים, רשימת פרסומים ושמות שלושה ממליצים.

להעלות מחירי הסיגריות!

העשן המתאבק סביב מפעל הסיגריות המונופוליסטי „רוזבק" הינו קדום כל תוצאות האש שהתלהטה בוויכוח המר בין הקבוצות השונות של בעלי מניות המפעל על עתיד השליטה בו במגמה ברורה לדחוק ממנו את הבעלים הנוכחיים ממשפחת גוהל. הפסקת הייצור ע"י הפועלים מוסברת, אמנם, כתמיכה בדרישת הבעלים מהממשלה להעלאת מחיר הסיגריות, ומבחינה זאת זוהי שביתה תמוהה, אבל למעשה היא מכוונת נגד אותן קבוצות של בעלי־המניות המבקשות־לסלק את גוהל. הפועלים לא כל־כך רוצים בהעלאת מחיר הסיגריות כמו שהם חוששים מ„מלך חדש" שיבא לשלוט עליהם...

מצד שני בלתי מובנת התנגדותו העיקשת של משרד המסחר והתעשיה להעלאת מחיר הסיגריות, אם זו תבטיח שקט תעשייתי במפעל ותמנע צערים דרסטיים בשטח יבוא הסיגריות העלול לפגוע קשה הן במגרלי הטבק בישראל הן בתעסוקה בעצמו. רק לא מזמן אישר המשרד העלאת מחירי הלחם והפיתות, החלב והגבינות. ומדוע תהיינה הסיגריות עדיפות? את מוצרי המאפה ומוצרי־החלב, המהווים מזון בסיסי וחיוני מותר לייקר מדי פעם ואת הסיגריות, שלכל הדעות מזיקות לבריאות ותוצאותיהן ניכרות מאוד במחלקות השונות בבתי־החולים, אסור? אינני יודע מה משקלן של הסיגריות במדד יוקר המחיה, אך הכל יודעים מה משקלן במדד יוקר [illegible] להעלות את מחיר הסיגריות ואולי ישפיע הדבר גם לצימצום העישון או לגמילה ממנו. ואז נחסוך כסף ונרוויח בריאות ושלום על „רוזבק" ומשפחת גוהל ובא לסדרן גואל...

אייזיק סרמני

מי עובד בישראל?

מאת דני גוב

שעור ההשתתפות בכוח העבודה האזרחי בישראל מסך כל האוכלוסיה בשנת 1986, השנה המרווחת [illegible] מכן. [illegible] המתועשת. שעור ההשתתפות בכוח העבודה האזרחי היה בשנה האמורה 34% בלבד מכלל האוכלוסיה.

שעור ההשתתפות הנמוך בישראל נובע ממספר גורמים כשליש מהאוכלוסיה בישראל הוא מתחת לגיל 14 (גיל העבודה). לעומת שעורים נמוכים יותר בשאר [illegible] הכניסה [illegible] מאוחר יחסית לשאר המדינות בגלל שרות החובה הנבחר בישראל. תצמיח של צעירים בישראל ללמוד בתנאים עליתיכוניות; שעור ההשתתפות הנמוך יחסית של הנשים בכוח העבודה בישראל (38% ב־1986).

בבדיקה השוואתית שעשה המכון לעניין עבודה והייצור במזון עפה, כיצד [illegible] שעור ההשתתפות הוא 41%, בצרפת - 42%; בגרמניה - 44%, בבריטניה - 49%, בארה"ב - 49%, בינן - 50%, בקנדה - 50% ובשבדיה - 52%.

هكذا من الاصل

חשד: רצח בן גל על רקע חבלני

שניים הודו בחניקתו ובהסתרת גופתו; מצוד אחרי שני חשודים נוספים

(ע). – מרחב ירקון במשטרת תל־אביב פתח במצוד נרחב אחרי שני החודים נוספים המעורבים, לפי החשד, בפרשת הרצח של יוסי בן־גל. החודקים גם ממשיכים לבדוק, כין שאר כיוני החקירה, חסר לפיו הרצח בוצע על רקע חבלני.

כך עולה מתוכן חקירה סודי שהגיש אתמול בבית משפט השלום בתל־אביב בפני הסופטת רבורה ברלינר במהלך מעצרם של עומר שחירה (23) מאור יהודה וסאמי אבו־אלגריאן (18) מג'ליה. שניהם חשודים בקשירת קשר לרצח.

אתמול הוארך מעצרם ב־15 יום. כן הוארך בבית המשפט לנוער מעצרה של ידידתו היהודיה של שחירה, קסינה מאור יהודה.

שחירה ואבו אלגריאן נעצרו בשבת עם הקסינה לאחר שחשקרים חשדו כי רוצחיו של בן־גל תיכננו את רציחתו בביתו של שחירה באור יהודה.

מזכור, נמצאה בשבת גופתו בכביש ירושלים־תל־אביב. בן־גל, שקיים לדברי המשטרה, תקופה ארוכה יחסים הומוסכסואליים עם שניים מחחשודים ברציחתו, נחנק למוות ביום רביעי בלילה. גופתו הוכנסה לתוך תיק והרחוקים הסיעו אותה במכונית המחוזקי שלו למקום שבו התגאה.

ברדמם חזרה נעצרו שלושת נוסעי הרכב על ידי המשטרה בחשד כי נסעו ברכב גנוב והחזיקו חשיש.

ביום ששי האורך מעצרם בחמישה ימים על אחזקת רכב לא־לגלם וסם, ודק בשעות הערב נודע לחוקרים כי הרכב היה שייך לבן־גל.

המשטרה מסרה כי לאחר חקירה מה נטלו חלק רוב קציני מרחב ירקון בפיקודו של מפקד המרחב נצ"מ אריה בנם, החלו שניים מהם לשתף פעולה ואישרו כי קיימו תקופה ארוכה יחסים הומוסכסואליים עם בן־גל ורצחו אותו בחניקה ביום רביעי.

עודכן מס הרכישה

מאת אמנון אמיר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

משרד האוצר ערכן אתמול את מדרגות מס הרכישה (טאבו) לדירות מגורים ומשקים חקלאיים בארבעה אחוזים. העדכון הוא אוטומטי ומתבצע פעם בשלושה חודשים בהתאם לעליית מדד מחירי הדירות.

להלן מדרגות המס החדשות לדירות מגורים: עד 41,025 שקל – 0.5 אחוזים, עד 101,665 – 4.5.

כתוצאה מהעדכון ישלמו רוכשי דירות בשווי 120 אלף שקל, למשל, מס הקטן ב־86 שקל מהמס שלפני העדכון.

גוראל: חזרה למנדט

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

שלושת ראשי העיריות סרי קולק, שלמה להם, אריה גוראל וכן יו"ר מרכז השלטון המקומי דב תבורי, אמורים להיפגש היום עם שר האוצר משה נסים כדי להביע בפניו את התנגדותם לסעיף בהצעת התקציב לפיו כל שינוי או העלאה של הארנונה יהיו טעונים אישור שרי האוצר והפנים.

גוראל אמר אתמול במסיבת עיתונאים בחיפה, כי יש בהצעה זו חזרה לימי המנדט וכי זה אקט לא דמוקרטי. הוא יצא בדברים בוטים נגד התערבותו של השלטון המרכזי בענייני השלטון המקומי. „ראשי הרשויות המקומיות נבחרו בבחירות אישיות והם האחראים כלפי בוחריהם", אמר.

בנושאי פנים של חיפה אמר כי העיריה מטפלת בהקמת תשתית לחידוש השוק בשכונה הערבית וארי ניסנאס. האיחוד יזוצף, יסגר לכלי רכב וחזיתות הבתים והחנויות ישופצו בסגנון מזרחי. כן יבנו בקרוב בחיפה 130 יחידות דיור לבני המיעוטים.

למרות המהומות: עסקים כרגיל לסוחרי הסמים

מאת דני צוקרמן סופר „דבר" בדרום

נראה שהמהומות ברצועה אינן מפריעות לסוחרי סמים עזתיים וישראלים להמשיך בשיתוף הפעולה ביניהם.

שלשום נעצר סגרן פג'ז בעל לחיות ישראלית ביציאה מעזה במחסום ארז. ברמקול של הרדיו נתגלה חופן של הרואין, הנוג חיך ונעצר.

האירועים בעזה הביאו לירידה בכמות הגניבות של רכוש חקלאי ורכב על־ידי גנבים מהרצועה, מסיבות מובנות. סקטור נוסף שנפגע מהמצב ברצועה הן היצאניות הישראליות, הממתינות לשווא בכבכיר החוף יבנה־פלמחים ללקוחותיהם הרבים מהרצועה, המתעכבים אצלן בדרכם חזרה מהעבודה בישראל.

חומר חדשני המפחית זיהום אוויר משווק בישראל

מאת מור „דבר" בירושלים

מהנדסי מהעשיית הכימיקלים בחלבר פיתחו חומר חדש המסוגל ליהנות אחיד הגרום מפעולת מנוף דלק חומר, ששמו המסחרי N.G.N, נמצאים למנועי בנזין דיזל בכל סוגי הרכבים וכן במנועים בשימוש תעשייתי וחקלאי, כימים אלה חברת „מרקיט מוצרי ישראל" בשיווק חומר בישראל.

מנכ"ל החברה המלוגרת, „איזבמפלן", ד"ר הרמסנס, אשר נמנה מהנהלת פיתוח את החומר, מסר כי הוספתו למנועים בעת הזלאת השמנים מביאה מדי לירידה חדה בכמות הפליטות הבלתי שרופים הנפלטים בעת שעולת המנועים ומתמצם מאי את פליטת הגזים הרעילים לאוויר. השפעה שאמר יעילה בסיגור מתנאי עומס קשים של המנוע, בעת הנעה ובפעולה בטמפרטורה גבוהה. לדברי כל הזריות הבריא המתנה של 50 אחוז בקיצוב האוויר.

הכנות פעולתו של החומר מאפשרות לחברי יצרנו שיפור ביצועי המנועים: האטת ומבלותם בצורה ממשית הדיסלון של יותר מ־10 אחוז בדלק בסיסי ליחידה.

מנכ"ל החברה המלוגרת, „איזבמפלן", ד"ר הרמסנס, אשר, אמר מהנדסיה פיתוח את החומר, מסר כי הוספתו למנועים בעת הזלאת השמנים מביאה מדי לירידה חדה בכמות הפליטות הבלתי שרופים הנפלטים בעת שעולת המנועים.

הורים בצפון ת"א ובדרומה בלחץ בגלל החינוך האפור

מאת יעל פרשבין סופרת „דבר" לענייני חינוך

תחקיר שעיך חבר מועצת עיריית תל אביב אריה צוקר מגלה שהחינוך האפור יוצר לחצים קשים על הורים גם בצפון תל אביב גם בדרומה. "אינני מסוגל לשלם 80 שקל בחודש בשביל חינוך אפור, להוציא את הילד אינני יכול ולפנות לעזרת הורים אחרים אני מתבייש", טען אחד ההורים מצפון תל אביב.

בדרום תל אביב לעומת זה, התלונו מנהלי בתי ספר כי אינם מצליחים לגבות מהורים את הסכום של 15 שקל לבית־אב שדרושת העיריה להארכת יום הלימודים כדרך להשוואת תנאי החינוך בין הורים לצפון. המנהלים הוסיפו שהם מוקשים לגיים מורים להארכת יום הלימודים בגלל השכר הנמוך שמשלמת העיריה.

קבוצת מורות מבית הספר "ברנר" בדרום העיר שלחה באחרונה מכתב למינהל החינוך העירוני ובו הודעה כי השכר המשולם להן בעד עבודתן במסגרות החינוך המשלימות הוא "משפיל". חלקן החזיר את המחאות השכר לאות מחאה על הסכומים הנמוכים.

כדי למנוע את התגליכים שיוצר החינוך האפור הגיש אתמול צוקר תכנית להארכת יום הלימודים בכל בתי הספר בתל אביב. לפי התוכנית יוארך יום הלימודים בדרום בארבע שעות ובצפון בשעתיים. עלות התוכנית 15 מיליון שקל, "פחות מהסכום של 22 מיליון שקל שמקדישה העיריה להחלפת אבני המדרכות", מציין צוקר.

ראש מינהל החינוך יאיר לוין הגיב: "ידוע לי שיש הורים בצפון העיר שהחינוך האפור לוחץ אותם. אם יפנו, יקבלו את הסיוע הנחוץ להם והסוריות תישפר. בדרום הארכנו השנה את יום הלימודים בשלושה בתי ספר. נכון שהמורים התלונו על שכר נמוך, אבל הבעיה כבר נפתרה. העיריה היא היחידה המתמודדת עם החינוך האפור על ידי השקעת סכומי עתק בבתי ספר באורים היותר חלשים, אבל לבטל את החינוך האפור על ידי הארכת יום הלימודים בכל בתי הספר לא ניתן מהסיבה הפשוטה שאין די מורים לביצוע המשימה".

תוך חודש תקום מועצה אזורית ראשונה לישובי הבדווים בנגב

מאת אמיר רוזנבליום סופר „דבר"

תוך חודש תקום מועצה אזורית ראשונה לישובי הבדווים בנגב. הנוף המנציאלי הזרש יקרא המועצה האזורית בשבע' והוא יכלול את הישובים כסייפה, ערוער ושגב־שלום, שמרבית אוכלוסייתם נמנית על מפני אחר הל מלחמה בנגב המערבי, בו מסקם כיום שרה התעופה הצבאי "נבטים". על כך הודיע אתמול הממונה על מחוז הדרום במשרד הפנים, שלום דגיני, במהלך סיורה של הועדה המשותפת לוועדת החוץ והביטחון ועדת הכספים של הכנסת במגזר הבדווי בנגב. ועדה זו, שבראשה עומר ל"ב יואל אמיר, כהנה כדי לבדוק את מצבם ומעמדם של הבדווים בישראל.

"המסקנה", מסר דגיני מפר כי הועדה תמנה 16 חברים, 11 מהם יהיו נציגי הבדווים וחמישה נציגי משרדי ממשלה. "בשלב ראשון", הסעים דגיני, "זו תהיה מועצה ממונה ולא נבחרת, אולם אני מקווה שאחרי תקופת "הרצה" מוצלחת, יעמוד בדווי בראשה". הוועדה המשותפת הוזמנה אתמול על ידי עזרון של סגן השר מילוא לענייני מיעטים, עמוס גלבע, לסיור במגזר הבדווי ולשמוע מקרוב על בעיותיהם.

במהלך סיורם בישובים הנזכרים הם שמעו על בעיות קשות בתחומים שונים ובעיקר שטחו בפניהם הנכבדים תמונת מצב עגומה בנושאי תעסוקה, פיתוח תשתית מקומית וקשיים בקליטת תושבים נוספים בשל יחסיות וסכסוכים בין שבטים.

במהלך הסיור נמסר כי אוכלוסיית הבדווים בנגב, המונה כיום כ־65,000 נפש, גדלה רק בשנה האחרונה בכ־3,500 איש. יעצו של גלבע לענייני בדווים, מנצור אבועג'ג', התריע על הקשיים הבירוקטיים הנערמים בפני האוכלוסיה הבדווית. בעיקר יצא חצץ נגד התעופה של ריבוי רשויות המטפלות באוכלוסיה זו, שכמקום לקדם אותה, מנציחות את המצב הקיים. "משום מה נוסים המוסדות לחשוב שהאוכלוסיה הבדווית היא בעיה או אגנו שקשה לפצח אותו. לא די שיש כל הדבה גופים שאמורים לטפל בנו, הרי שבאחרונה התבשרנו כי מונה "מתאם פעולות משרד החקלאות בדרום לענייני הבדווים. לשם מה נחוץ הדבר? בואו נתחיל מהקמת גופים בירוקטיים ונתחיל לטפל בבעיות מהותיות", אמר אבועג'ג'.

[illegible] אמר [illegible] אתמול, [illegible] "הבדווים [illegible] הועלה תמה 16 חברים, 11 מהם יהיו נציגי הבדווים וחמישה נציגי משרדי ממשלה. "בשלב ראשון", הסעים דגיני, "זו תהיה מועצה ממונה ולא נבחרת, אולם אני מקווה שאחרי תקופת "הרצה" מוצלחת, יעמוד בדווי בראשה". הוועדה המשותפת הוזמנה אתמול על ידי עזרון של סגן השר מילוא לענייני מיעטים, עמוס גלבע, לסיור במגזר הבדווי ולשמוע מקרוב על בעיותיהם.

1200 עובדי אלישרא שבשו את העבודה

מאת חיים בראל

1,200 העובדים [illegible] אלישרא" בבני ברק [illegible] אתמול. לפי "דבר" יפעל במסגרתה למתן הסבות לבדווים המתגרים לשרת בצה"ל. ח"כ אביר הדיע אתמול בכנסייפה כי במועצה הסטטוטורית של מועצת הנגב יתנו יצוג לשבטי הבדווים בנגב.

מכשירים פארקחוף בקריית חיים

מאת אריאלה ראובני סופרת „דבר"

החברה הכלכלית של עיריית חיפה תחל השבוע בבניית פארקחוף על שפת הים בקריית חיים. עלותו 1.5 מיליון דולר והוא ישתרע על 33 דונם, באורך 250 מטר. חנן ניצן, מנכ"ל החברה, מסר אתמול במסיבת עיתונאים כי הפרויקט יכולל בריכת שחיה, בריכה לסירות מנוע, מזקק לשעשועי ילדים ומים, משכת בילוי רב־תכליתי על 1000 מ"ר שישמש כריסקחוף להקרנת סרטים. כן יבנו במקום בתי־קפה.

החוף ייפתח לקהל בקיץ.

חברת שלום גניש תובעת את... שלום גניש

(ע). – חברת הבניה „שלום גניש" תובעת סכום של יותר מחצי מיליון שקל מ...שלום גניש.

כתב התביעה הוגש בסדר דין מקוצר באמצעות מנהל החברה דוד אפל. פרקליטו, עו"ד יואב מרחבי, טוען כי שלום גניש, שהיה אחד השותפים בחברה הקודמה על־שמו, נטל ממנה כספים רבים וממכרת. בכך גזל כספים אלו מחברתו, הוא טוען.

ב"כ תובעת מציין במכתב התביעה, כי שלום גניש גזל 1,400,000 שקל מפרוייקט „קוטל המסילה", אך החברה עדיין אינה תובעת. סכום זה, מאחר שעדיין לא נבנה עד תום – ייתכן שהסכום קטן או גדול יותר. כן גזל גניש [illegible] 10,000 [illegible] לעצמו", אך גם סכום זה אינו ברור, כי [illegible] יוברר עם המשך.

עתה נתבע שלום גניש להחזיר רק את הסכום הידוע וברור לחלוטין, לשעת התובעת. „אותו נטל ללא כל זכות וסמכות ובכך פגע בחברה בגזלו את כספיה".

עדו לא הגיש כתב הגנה.

תערוכת היובל למחלבת תל יוסף בבית שטורמן

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר" בעמק

תערוכה המגוללת במוצגים, מוצרים ומסמכים את התפתחותה והישגיה של מחלבת תל יוסף של תנובה, נפתחה אתמול בבית שטורמן בעמק יזרעאל.

התערוכה היא חלק מחגיגות היובל למחלבה שראשיתה בכפר יחזקאל, עם קום הרפתות הראשונות במשקים. בשנת 1936, עם חנוכתה בתל יוסף, החל בעיבוד החלב ואספקתו לעפולה, לחיפה ולישובי המרכבה. אט אט גולד הרעיון להפנות את עודפי החלב לייצור גבינות קשות. המחלבה מייצרת שלושה סוגי גבינות מחלב בקר: „העמק" על פי דוגמה הולנדית, „יזרעאל" במתכון שוויצרי, „תבור" ה„צרפתית", ושני סוגי גבינות ממחלב צאן: „גליל" – גם היא מתכון צרפתי, „רוקפור" ו„גלעד" על פי דוגמה בולגרית־תורכית.

המחלבה מעסיקה יותר מ־500 עובדים, כולל כ־40 מהנרסים הנרסאים וסכנאים, והיא קולטת מעל 200 מיליון ליטר חלב בשנה.

גם רעיית הנכה נלקחה ממנו

מאת נתן רדקי סופר „דבר"

ריח חריף של צחנה עומד בדירתו של עקיבה אלתרמן בחצר כצנלסון 144 בנבטים, הנמר בן 40, נכה־100 אחוז, המוכל מתנועה, נעזר על ידי הכוסדות ונאלץ להיות מרותק לביתו. רק הבלבלב יושב הפוה איתו בסלחיזיה.

הוא בטלל סיטר עבוד מאר. בשנת 1975 נסא את גוגה. עיוורת. בשנת 1976 לקה בשבץ מוחי ואושפז בבית החולים. בסיום תקופת האשפוז טב הביתה. המפרנסת כאז היתה אשתו, מרכזנית במשרד הבריאות, ואילו הוא נאלץ לשבת בבית ולעסוק בעבודות שמספק הביטוח הלאומי.

אלתרמן הפך, בתוך פרק זמן קצר מאד, לתיק בלשכת הרווחה של עיריית נבעתיים. הוא מעלה כי קיבל תקופה מסויימת ארוחות חמות לביתו, אך לפני זמן מה הפסיקו זאת. רעייתו נלקחה ממנו, הוא נותר לבד. הבלבלב אינו מש ממנו.

„אין לי כסף לרכוש מוצרים. אני רוכש בהקפה. יוצרת הוצה בבנק גדולה. אני מחוסר אמצעים. רעייתי, שהיתה הפרנסנת העיקרית שלי, נלקחה ממני על ידי אנשי לשכת הרווחה והביטוח הלאומי ואני נעזבתי כמו כלב רחוב", הוא מקונן.

הבית בקומה השניה אינגו ראוה מבקרים רבים. הוא מעלה צחנה מאחר שלא נוקה שבועות רבים. עשרות עיתונים זרוקים על השלחן שעליו מרביץ בעל הבית המוגבל ידיות לשקיות ניילון.

יצחק בן שחק, מנהל שירותי הרווחה בעיריית נבעתיים, אמר מעובה כי אין כל בעיה לסייע לו כספית בנקיון הדירה, אך יש בעיה קשה להשיג מנקות בסכומי הכסף המוקצבים על ידי העיריה לצרכים אלה. „המנקות אינן רוצות להיכנס לכל דירה ודורשות סכומים גבוהים הרבה יותר מן הסכומים שבתעריף שלנו", הוא אומר.

בתייחסו למצבו של אלתרמן וסעדותיו אמר בן שחק כי העובדת הסוציאלית אמרה לו כי קיבל לעיריה פתק רפואי, יכה בארשדה להוצבת מנקה לביתו פעמים בשבוע. הוא ציין כי העיריה מספקת לו ארוחות חמות, אך מאחר שהמרוכז בכבד־100 אחוז על רקע נפשי, הוא איננו מפסיק להטריד למרות שהוא מקבל אותן.

אלתרמן אומר, כי איננו תולה נפש כמי שאנשי העיריה מציגים אותו, ולאור פניותיו החלו להתעבל אליו ולנקום בו".

הושבת משרד הרישוי בחיפה

מאת יוסף מיכלסקי סופר „דבר"

20 בוחנים של משרד הרישוי בחיפה הכריזו אתמול על עבודתם כאישור מוצעת פעולי חיפה בתגובה על החלטה מנהל משרד הרישוי בעיר לבטל לתפקיד „בוחן־על", אחד העובדים המועסק במשרד כבוחן תשעה חודשים בלבד.

יו"ר ועד העובדים אבי שהיום יתכנס הוועד הארצי של הבוחנים בתל־אביב כדי לתכנן תגובה ארצית לביטול זה מטום שהחודרים ראים בו צעד ראשון לקביעת תפקיד חדש בכל משרדי הרישוי בארץ שתפקידו יהיה לפקח על הבוחנים בם עובדים ותיקים.

מנשרד התחבורה נמסר שהאיש לא מונה לתפקיד חדש, אלא הוטל עליו תפקיד לבדוק בעיות מסוימות של משרד הרישוי ותפקידו זמני בלבד.

בגלל ההשבתה לא נערכו אתמול בחיפה מבחנים עיוניים ומעשיים לקבלת רשיון נהיגה.

★ בעקבות מעצרם של שלושה חודים בקשר לשוד מזוין שבוצע לפני כשנה בחדרה אתמול לבית המשפט גם חבר בכנסיה זו, אחרון צחייק, בן 38 מחולון, כחשוד במעורבות באותו שוד. בית המשפט הארך מעצרו ב־10 ימים.

★ לבית המשפט המחוזי בירושלים הוגשו אתמול שלושה כתבי אישום בעקבות העדויות בחשפטו של רפי לוי, שהיה המחנה על מחוז ירושלים במשרד הפנים. שלושה מהערים במשפט: יוסף (יוסקה) בבר דידו של לוי, מזכירתו שושנה חיימי וסחר העתיקות מבית לחם ארמתי קורי, מואשמים בחתן עדויות כוזבות.

מחריפים עיצומי הכבאים; סגרו תשע תחנות־משנה

עלולים לסגור עוד 13; צעד אחרון – כל תחנות הכיבוי

מאת יוסף מיכלסקי סופר „דבר"

מטה העיצומים של 840 הכבאים בארץ החריף מאתמול את העיצומים וסגר את תשע תחנות המשנה בשלוש הערים הגדולות. אם עד הבוקר לא תהיה היענות של מרכז השלטון המקומי לדרישות הכבאים לעדכון עיוותי שכר, ייסגרו 13 תחנות משנה נוספות החל בתחנה בגליל המזרחי עד תחנת אילת.

דובר הכבאים מסר שאם במשך היום לא יגלו המוסדות לקראת הכבאים, ימשיך המטה לסגור תחנות ובצעד אחרון מתכננים סגירת כל תחנות הכיבוי במדינה.

הכבאים התחילו בעיצומים ב־12 בינואר והם נמנעו ממתן שירותים למעט הצלת נפש ורכוש. ההחרפה באה כאמור משום שהמרכז השלטון המקומי לא נענה לתביעות הכבאים הנוגעות להגדלת ביטוח חיים, תאונות עבודה, תיקוני שכר בעד שעות נוספות, תיקוני תנאי פרישה ועוד.

מרכז השלטון המקומי טוען שרוב בעיות הכבאים נפתרו ואין הוא יכול בשלב זה „להיטיב עם הכבאים בשל מסגרות חוק החקציב".

סקר בבית הספר הריאלי בחיפה קובע

תלמידים מפסיקים לקרוא ספרים בשל עומס הלימודים

מאת אריאלה ראובני סופרת „דבר"

תלמידים בכיתות הגבוהות מפסיקים לקרוא ספרים, הרחבת השכלתם הכללית נעשית תוך הערכות במקצועות הלימוד בלבד, תלמידים מעתיקים שיעורים מחבריהם, לתלמידים אין זמן לגשת לספריות ולהיעזר בחומר ביבליוגראפי מעבר לנדרש בספרי הלימוד הם נמצאים במצב של עייפות כרונית, דבר הפלול לפגע בבשר החשיבה והריכוז בשיעורים.

מצאים אלה נכללים בסקר מרגמי שנערך בבית־הספר הריאלי בחיפה, בכיתות א', ד', ד' תיכוניות. הסקר, שהתפרסם בדו"ח השנתי של מנהל בית הספר הריאלי ישעיהו תבור, נועד לבדוק אם למרות עומס הלימודים הרב, מושגות המטרות הלימודיות של בית הספר.

כמה ממרכזי המקצועות בבית־הספר אמרו, כי מתוך לחיסות להעשיר ולגוון את תוכנית הלימודים, עלולה הנהלת בית הספר „לאבד את התלמיד בדרך". עוד נאמר בסקר, כי אצל תלמידים עלולים להתפתח „זלזול והזנחה באותם מקצועות, שאינם מובילים לבחינות הבגרות.

עשיית שיעורים תוך לחץ זמן מתמיד מחבכת לשטחיות, נאמר בסקר. תלמידים נוטים לנטוש חוגי העשרה, אין לימודים על כלי נגינה, ואין להם זמן לעסוק בפעילות ספורטיבית חיונית. הסקר מציין עוד, כי לשיעורי בית מוקדשים בכיתות התיכוניות הגבוהות שלוש עד ארבע שעות בממוצע, לעומת זאת הזמן המוקדש לקריאת ספרים הוא כשעה ביום, ותלמידי כיתות א' (תיכוניות) כמעט ולא קוראים כלל.

הסקר מציין, כי אחוז די גדול מבין תלמידי הכיתות הגבוהות בעד בשעורי עזר. נוכח הממצאים החולם, כי הנהלת בית הספר תקיים דיון יסוד בהיקף תוכנית הלימודים וכבר מסתמנות כמה הצעות לשיפור המצב.

„נחושתן" חברה להשקעות בע"מ

הודעה על אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזאת הודעה כי אספה כללית שלא מן המנין של החברה, תתקיים ביום 11.2.88 בשעה 09.00 במשרדה הרשום של החברה דרך יפו 1 תל־אביב על סדר היום:

א. הגדלת ההון הרשום של החברה

ב. בחירת מועצת מנהלים

כל בעל מניות המעוניין להשתתף באסיפה הנ"ל באמצעות מיופה כח חייב להפקיד את יפוי הכח במשרדה של החברה, לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה

בשם מועצת המנהלים

משה הנ"ג

„נחושתן" חברה להשקעות בע"מ

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

הסתדרות פועלי הטקסטיל ההלבשה והעור

ישיבת המרכז

בשיתוף מזכירי אגודות, ועדי העובדים תתקיים, ביום רביעי 20.1.88, בשעה 10.00 לפה"צ בהרים בבית הועד הפועל באולם הישיבות קומה 7, רחוב ארלוזורוב 93 ת"א

בהשתתפות הח': אפרים זילוני – סגן יו"ר א.ג.מ.

אמירה אנדריאנוב – מזכ"ל הסת' פועלי הטקסטיל

בסדר היום:

1. בחירות לועידה השלישית של הס' פועלי הטקסטיל ומועצת האגודות המקומיות

2. מדיניות השכר לקראת חידושי הסכמי העבודה.

נא לדייק.

המזכירות

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

הסתדרות פועלי הנעל ותעשיית הנייר

הודעה על קיום בחירות

לועידה ה־3 של הסתדרות פועלי הנעל ותעשיית הנייר חברי מרכז הסתדרות פועלי הנעל ועדי עובדים ומזכירי האיגוד המקצועי במועצות הפועלים מוזמנים לישיבת המרכז

ביום ה' 21.1.88 בשעה 10.00 באולם הישיבות בבית הועד הפועל.

בהשתתפות החרה: אפרים זילוני – מ"מ יו"ר א.ג.מ.

בנימין אלבו – מזכיר הסתדרות פועלי הנעל

סדר היום:

1. מדיניות השכר לקראת חידוש הסכמי העבודה

2. החלטה על קיום בחירות לועידה ה־3

נא לדייק.

לחברינו סטלה ונסים פרחי

ברכות מזל טוב

לנישואי הבן

יעקב עם בת"ל אורלי

בית „דבר"

אנו מודיעים על מות חברנו

טייכר שלמה ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

אידגון נימלאי סולל בונה

מקרן נתיב

במלאת שש שנים לפטירת אבינו וסבנו היקר

יונתן גלינסקי־שיקה ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו

מחר יום ג' כ"ט בטבת תשמ"ח 19.1.88

בשעה 3.30 בבית העלמין החדש בכפר סבא

המשפחה

למר שמעון פורסט

אתך אנו באבלך הכבד בהלקח ממך רעייתך

לאה ז"ל

ניל מפעלי מתכת

ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה

גאולה מיכאל

במות

אביו ז"ל

ותנחמנו למשפחה האבלה

תנובה סניף מרחבי תל־אביב

ההנהלה והעובדים

למשפחת כרמי

משתתפים בצערכם על מות

הבעל והאב

ישראל (אוטו) כרמי ז"ל

עובדנו הותיק

בית „דבר"

הודעה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149, 920, 910 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1), (2) לחוק התכנון והבניה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה, למתן הקלה באחוזי בנייה ותוספת קומה והיינו: תוספת בנייה לבית מלון בניצול 95.5 במקום 88% המותרים.

שעל החלקה: 25 בגוש: 18167 רחוב המיסדים מס' 48.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית בעיריית נהריה.

לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ח. לבב

יו"ר הועדה (משנה) המקומית

לתכנון ולבניה נהריה

עיריית ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149

לחוק התכנון והבניה

תשכ"ה 1965 ולהלן החוק

בב/87/439

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי חב' אחות רחל בע"מ הגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ולהלן הועדה) בקשה להתרה שטוש חדר בגבס גוש 23 חלקה 79 ברחוב הנשיא 13 בירושלים והיינו: שטוש חדר ממגורים למשרדים.

את ההתנגדויות להתרת שטוש חדר הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00 – 14.00.

אברהם כהילה, מ"מ ראש העיר

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

עיריית חיפה – מנהל מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

העיר חיפה

רחוב ביאליק 3, חיפה

טלפון מספר 04-640775

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: מר חוד אברהם – לאשר תוספת בניה לדירה בקומה א' וכן מחסן בפינת המגרש, ברחוב לוי יצחק מס' 7 חלקה 1230 בגוש 10444 חלקה 18 בגוש 10427, קרית שמואל.

הבקשה פרוסה בחדרות הנאות:

1. בליסה של מדרגות כניסה מקו בנין קדמי.

2. בליסה של 30 ס"מ למרווח הצדדי.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח וריישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 8.00 – 11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יצבין

מהנדס העיר

משרד הרשיונות

יעילה פי 3 במניעת עשיות.

אלמקס

תודעות בחי מרקחות

תל־אביב

שור – המלך גורג' 54 – 280644

מפרשאים – אירגשסיין 40 רמת־אביב – 413730

ירושלים

אליסון – ישעיהו 10 – 383753

חיפה

יבנה – אבן סיגא 7 – 672288

פתחתקוה

קופת חולים כללית – חיים עזר – 905271

בני־ברק – רמת־גן

המגן – ביאליק 30 רמת־גן – 723674

בת־ים – חולון

מחוז – חביבה רייק 20 בת־ים – 583360

אחיהן – הפיין 52 חולון – 889155

כפר־סבא – רעננה – הוד השרון

הרצל – רוטשילד 47 כפר־סבא

אלמקס

חתום על

לשנת 1988

ותהנה מטובי הכותבים

דבר

דבר השבוע

דבר אדם

דבר בעתונות

שם

„דבר" אגף השיווק, טל. 03-286141

לתרומת דם

פנה למקום

מקום דוד אדום הקרוב.

אזהרה

תרומת דם אחת

מקנה ביטחון דם עצמי

לרפואתך אך.

מנת דם

חיים לאדם

דבר היום

לא רגיעה, לא רגע

כמעט מבלי משים נעשו אירועי השטחים מתמתדקע האמורה לחלוף במהרה למציאות המרכזית של חיינו. בלבוא זה או אחר נמשכות והמהומות כבר ששה שבועות. יש למהומות דינמיקה המאיימת לעשות אותן לתופעת־קבע, עם הפגנות קבועות והפוגות ארוכות, אך ללא קץ. מאחר שמוסכם עתה על הכל כי המהומות לא אורגנו מלכתחילה לפי מטרת־על מרכזית ואף לא בתיאום בין־מקומי, אלא התפשטו באופן מאולתר והרחיבו גם מנהיגים ערביים, הן אלה באש"ף והן את הנבבדים הוותיקים בערי הגדה ועזה, ראוי לשפוט את תוצאותיהן לפי רישומן. אם כך, אין מנוס מלהודות שהמהומות נחלו הצלחה בהחזרת בעיית השטחים לתודעה העולמית והישראלית.

הטלת עצר על מדינה פלישתים, או אף על תריסר יישובים ויותר ביום אחד, היא רק התמודדות ארעית עם מצב המסרב להשלים עם עצר על מיליון וחצי פלשתינאים – והתהליך המדיני אינו יודע עצר, כי משתתפים בו גם כוחות שמחוץ לישראל ואף מחוץ לאזור.

בכל זאת יכולה ישראל להשפיע על כיוון האירועים ולחדול מסבילותה המדינית, המגיחה לזוועה לעצב את גורלה. עד כה השאירה ישראל את היוזמה בידי תושבי השטחים ובעקבותיהם בידי יריביה בארבע, שהשכילו להלום בנקודת־התורפה של היחסים הישראליים־אמריקאים ולהשיג שלוש הסתייגויות אמריקאיות רצופות, שתיים בהימנעות ואחת בהתנגדות, מעמדת ישראל. כצפוי, גרמו גידושיהם של פלשתינאים נוק בלא תועלת מוחשית. המגורשים עצמם נעשו למוקד תשומת לב־תקשורתית ומוסיפים לצהיל, העסוק בלאו הכי, עומס נוסף של מאמץ לסיכול שובם, כגולים הרוצים ובביתה או אף כמבצעי פיגוע־התאבדות. פעולות חמורות של התנפלות על וחילי צה"ל, בסיון להדגם או לחוספס, הולכות ומתרבות – ומביאות בצדק להתנגדות, לעתים קטלנית. המימד הדתי, שהשפיע עד כה בעיקר בעזה, עבר גם למסגרי ירושלים, ועלול לסבך את המאבק הלאומי בין הישראלים והפלשתינאים בתוספת הדדית־מוסלמית נפיצה.

אפשר שאין זה מקרה שדווקא כמה מבכירי צה"ל שעברו לפוליטיקה מתייצבים בראש הקוראים להערכת־מצב מדינית מחודשת ולהידברות עם מנהיגים ערביים לרבות המנהיגות החדשה (והאלטונית) בשטחים. אין הסכמה בין אישים אלה (ויצמן, גור, להט, סנה) לבין עצמם, או בינם לבין העמדות המוצהרות של מפלגותיהם אך משותפת להם הכרה בחשיבותה של התפתחות הנוכחית. הבעייה אינה ריגעית ולכן גם לא יהיה ב„הרגעת" השטחים כדי לפותרה, אף שהיא עצמה תנאי לפתרון.

ניתוח התנהגות פוליטית/אולק נצר

מוסר במלחמה

המבחן המוסרי של הציבור הבאור לעת כואת הוא להעמיד בפני נציגיו את הבחירה הקיימת לפרוח הכל.

עד רגע כתיבת הדברים נהרגו יותר מ־30 בני אדם, בהם נשים וילדים, בגל האחרון של המהומות האלימות בשטחים. מלחמה היא שעת מבחן להתנהגות מוסרית, ומלחמה באוייב אחרחי החי תחת שלטונו, לא כל שכן.

הסבא האנושי ביותר אותנו במצפון, אותו איבר באורגניזם הנרכש במהלך החינוך, התובע מאיתנו לחוד בסוב ולהימנע מלעשות רע, כדי שמצפון נפשי זה לא יהיה מנוטרל, חייבים להתקיים שני תנאים: רגישות ובחירה. רגישות מוסרית היא המודעות, שהאדם, גם אם הוא פועל מטעם המדינה והחוק, עלול לעשות מעשה רע. אשמה כן הוא חייב לבחון, בניגוד לציות המשרתי. בחירה זה אשמה להיות אשמה. בחירה" היא המודעות לחירות האפשרית ולאחריות המוסרית של האדם בכל רגע מחיין. המודעות לבחירה מחייבת את המצפון להיות עירני, וכאשר האדם מגלה מעשה רע, היא מעמידה אותו בפני הברירה להתערב כדי למנוע אותו – או להיות אשם במחדל מוסרי.

מלחמה היא עת מבחן למוסריות, משום שבמצב מלחמה קל מאוד לאבד גם את הרגישות גם את המודעות לבחירה. הרגישות נפגעת, כי רוח־המלחמה מצריכה ומעלה על נס את המעשים שלנו, ומאשימה בכל החוסאים המוסריים את האוייב, באופן קיצוני, כוללני ומוחלט. המודעות לבחירה נעלמת, כי האנשים במלחמה מרגישים חסרי־אונים לעשות משהו או לשנות משהו עד יעבור זעם.

הבחינה המשמעותית ביותר היא של מערכת הביטחון, המייצגת את ישראל במלחמה זו והמעורבת בה ישירות. מערכת זו גילתה רגישות בכך שאמרה על אנשיה לירות באש חיה, חוץ מאשר בתנאי סכנה לחייהם, מתוך הגנה עצמית. „רגישות" היא המודעות שגם בצד שלנו יכולה להתרחש התנהגות בלתי מוסרית כלפי האויב. מערכת הביטחון, בהטילה על החיילים את הנהלים והכללים המתירים להם לירות תחמושת חיה רק כהגנה עצמית, האוסרים עליהם לירות באנשים לא־חמושים כתרעה, נקמה, או ענש – חשפה לעיני העולם גילוי של רגישות מוסרית. רגישות זו מחייבת את החיילים בשטח, בין אם כל אחד מהם תושב שזה מוסרי או לא־מוסרי להרוג עורבים מיידי־אבנים.

לעומת זאת, לא נתקלתי בגילויים של רגישות מוסרית מצד מערכת הביטחון בכל הנוגע לנהליה וכללייה שלה. למשל, צעיר נהרג ואחר נפצע על־ידי שני מתנחלים שנקלעו להפגנה אלימה. אלוף הפיקוד אישר שהם פעלו על פי נהלים. אם קיימת רגישות כל שהיא במערכת הביטחון לאור העובדה שהנהלים שלה מאפשרים לאזרחים חמושים לעבור בכל עת ליד כפר השרוי במצב של התפרעות אלימה – הרי בתקשורת לא נמצאו עקבות לכך.

מערכת הביטחון גם לא גילתה כל סימן של מודעות לבחירה. מיום פרוץ המהומות לא השתנו הטכניקות של פיזור ההפגנות בשטחים ולא השתנו הנסיבות שבהן מצדיקים את הרג בטעמים של מצוקת החיילים וחובתם להגנה עצמית. אנשים מתוך למערכת, מהם מומחי־ביטחון בעלי מוניטין כמו הרמטכ"ל הקודם רפול, מנכ"ל משרד־הביטחון בעבר מנדי מרון ואל"מ (מיל.) דני וולף מתבוננים, אמרו וכתבו שיש ברירות שונות. הם ראו אפשרויות שחיילים בעת פיזור המהומות יסיעו ברכב משוריין ולא יסתובבו בחוליות קטנות ברגל; ילבשו אפודי מגן, יחבשו את סובבי הפלדה, ישתמשו במגינים וכו' – כמו חיילים שסכנה נשקפת לחייהם. ברור שאילו השתמשו החיילים באמצעי מיגון ואמצעי לחימה המתאימים לפיזור הפגנות אלימות – רבים ממקרי הרג היו נמנעים. מערכת הביטחון, כאמור, לא גילתה עד כה סימנים שיש לה בחירה, ושעל כן המוסריות של הרג מתוך הגנה עצמית תלויה גם באלה המכניסים את החיילים למצב שבו נשקפת סכנה לחייהם.

התנהגותה של המערכת אופיינית לתגובות במצבי מלחמה: התחפרות בעמדות המעשיות, הפסיכולוגיות והמוסריות, הגורמת אובדן המודעות לבחירה מוסרית כאן ועכשיו. מעניין שאותה תגובה עצמה מתרחשת לא רק בממסד האחראי על ניהול המלחמה, אלא גם בציבור ובאופוזיציה. מאז פרוץ המהומות חוזרו דוברים רבים של השמאל על עמדתם העקרונית השוללת כיבוש וניצלו את המצב כדי להדגיש את הצורך בפתרון פוליטי שיביא לוויתור על השליטה שלנו בשטחים. לא מצאתי כמעט איש משוללי הסיפח שהעלה גם את הבעיה להפסיק, או לפחות, לצמצם, או לפחות לחשוב מה לעשות כדי לצמצם – את הדרג.

„כמה פעמים יבול אדם להסב את ראשו ולהעמיד פנים שאיננו רואה? – התשובה, ידידי, נישאת ברוח", עונה השיר הידוע של בוב דילן. התשובה על השאלה מדוע האדם נוהג כך למרות היותו מצויד במצפון וברגישות, מצויה בחוסר מודעות לאפשרויות בחירה מוסריות ואפשריות לעתות מלחמה וחרדה. נראה שהמבחן המוסרי של הציבור הנאור לעת כזאת הוא להעמיד בפני נציגיו את הבחירה הקיימת למרות הכל.

בווית חדה/חגי אשר

פוליטבירו

מה שנקרא דמוקרטיזציה בעבודה עלול להיות לא יותר מאשר השתלטות המנגנון על הכבודים

מה סיבו של הסלם שאיפשר לעוד בדעם לרדת מן העץ הגבוה של התפטרותו? אם מדובר במין ועדה מייעצת למטה הבחירות הנקראת בשם הנכבד יותר "ועדת היגוי", ניחא. כבר היו הדברים מעולם. אבל השם "פורום הכרעות" שהודבק ל"ועדת בדעם" נודף ממנו ריח אחר – כאילו הכוונה למין "פוליטבירו ישראלי", שחברי מפלגת העבודה בממשלה, בהסתדרות ובסוכנות היהודית יהיו כפופים לו. כאילו נתפר לצורך תעמולת הבחירות של "הרות".

"פורום הכרעות" מפלגתי יאפשר לתועמלני "הרות" לטענן, למשל, כי "פורום" זה הוא שהחליט משיקולים מפלגתיים על שביתות בענף משקי זה או אחר, או במערכת הבריאות. האמת היא שזו פרצו גם בעבר, בלי להוקק ל"פורום הכרעות" – שאגב, שרת הבריאות לא תיכלל בו. אבל להבא אפשר יהיה לטעון ולהאשים ששרי מפלגת העבודה אינם ממלאים את תפקידם לפי שיקול ממלכתי לטובת המדינה, אלא לפי הנחיות הפוליטבירו של מפלגת העבודה ולטובת מערכת הבחירות שלה. גם על שר הביטחון אפשר יהיה לטעון כי אין הוא מפעיל את צה"ל לפי הנחיות הממשלה, אלא לפי מה שייקבע ב"פורום ההכרעות" של בדעם. כבר קראנו שרעתו של בדעם אינה נוחה מהמדיניות שנוקט בשטחים שר הביטחון יצחק רבין. עד עכשיו קצרה ידו מלכופף את זרועו של שר הביטחון. מעכשיו יצטרך רבין לדעת את מקומו ולדעת לפי חלילו של מי עליו להנחות את צה"ל. כך לפחות זה יוכל להיראות. כך לפחות יוכל לטעון מטה הבחירות של הליכוד. מי צריך את זה, חוץ מבדעם?

הקמת "פורום ההכרעות" החדש היא חלק מטירוף המערכות הדמוקרטיות במפלגות בישראל. מה שנקרא אצלנו דמוקרטיזציה במפלגת העבודה, כמו ב"הרות", עלול להיות לא יותר מהשתלטות המנגנון המפלגתי על הגוף הפוליטי הנבחר. כאילו שעובדי מדינה ממנכ"ל ומטה יבחרו לכנסת וימשיכו לכהן בעת ובעונה אחת בתפקידיהם הביצועיים. במישור המפלגתי לא נהוגה הפרדה בין המערכת הביצועית והנבחרת. וכך תהיה התוצאה של מה שנקרא דמוקרטיזציה, שמזכירי מחוזות ייבחרו לכנסת. ומי אמר שהכישורים העושים אדם מתאים להיות מזכיר מחוז, מכשירים אותו להיות חבר כנסת? מספיקה הדוגמה של ח"כ אליהו שפייר כדי לערער על הנחה זו ואולי להפריך אותה כליל. כך גם המועמדים האחרים האמורים להיבחר לרשימת המועמדים לכנסת. בכוח ה"דילים" בין המחוזות במרכז המפלגה ובין כל מיני "קליקות" אישיות ומנגנוניות. מה מן המשותף הרעיוני יש, למשל, ל"מתנה רכין", הכולל בתוכו "נצים", מן "הדם המרכזי" וימינה ממנו ואף "יונים" מן הגוון "הירלרי" ו"האשפ"י"? כולם מתאחדים בבחירת מומלצי המנגנון שיסדו למשמעתו, כמקוות. אולי יש חריגות ועריקות מן ה"דילים" המנגנוניים הללו, אבל היוצאים מהכלל מאשרים את הכלל.

גם חברי המרכז נבחרו בחלקם הגדול בתמיכתו ובאישורו של מנגנון המפלגה במרכז ובמחוזות ולא על ידי הציבור־הרחב של כל חברי המפלגה. הוה אומר – מה שנקרא דמוקרטיזציה אינו אלא "ביזור השליטה המנגנונית" על מוסדות המפלגה. לאחר שזה קרה במרכז המפלגה, רוצים אנשי המנגנון לקבוע את הרכב הסיעה בכנסת וגם את הרכב הממשלה. אם לא את איזה השרים שיעמדו בראשות כל המשרדים הממשלתיים, הרי לפחות את כפיפותם למנגנון המפלגתי. ואם לא באמצעות "הפוליטבירו", שטרם בא לעולם, הרי בכוח הנפנוף במצע המפלגה המקודש. גם כאן שורר בלבול של מושגים ומערכות. מצע המפלגה הוא רשימת המטרות, השאיפות והאינטרסים של המפלגה לטווח הרחוק והקרוב. הוא מגדיר את הרצוי למפלגה, אבל לא בהכרח את הניתן להשגה. הפשרה הראשונה על חשבון המצע נעשית עם הרכבת הממשלה – וכל ממשלת ישראל זן בהכרח קואליציונית – בקביעת קודי היסוד שלה, שהם המצע של הממשלה כולה על כל שותפיה. מצע הממשלה הוא הפשרה ההכרחית בין מצעי המפלגות המרכיבות אותה. גם מצע זה כולל מטרות סותרות שהממשלה צריכה להכריע ביניהן לפי הצרכים והאפשרויות במהלך כהונתה. אם, למשל, יש סתירה בין הורדת האינפלציה לבין הגשמת שאיפות חברתיות־כלכליות שונות – גם אלה גם אלה כלולות במצע המפלגה – צריכה הממשלה להכריע בין הסתירות הללו. חובתה להאבק על איזון החלטתה וביצועה גם ככנסת וגם מול התנגדות ההסתדרות ושאר מגזרי המשק. כך גם לגבי הסתירה האפשרית בין קידום השלום על ידי משא ומתן עם ירדן, לבין ביצוע "תוכנית אלון" כפי שהיא. זו כלולה במצע וגם זו. הממשלה צריכה להכריע. הכנסת יכולה לאשר או לא לאשר את הכרעת הממשלה. אבל הנפנוף במצע המפלגה לא יועיל במקרה כזה. שליחי המפלגה צריכים להכריע לפי מצפונם ושיקול דעתם כשהם מביאים בחשבון את מצע המפלגה כאחד הגורמים החשובים בקביעת עמדתם, וכשהם מכריעים בין התביעות הפנימיות הסותרות הכלולות במצע ובין הסתירות החיצוניות הסמונות במגבלות של אפשרות חוטר אפשרות.

הכרעות כאלה יכולות להיות מובאות לאישור סופי, או לדחייה, במרכז המפלגה ואולי גם בוועידה, לפי משקלן וחומרתן לטווח הארוך. אבל אי־אפשר להכפיף מראש את הנציגים הנבחרים של המפלגה בממשלה, בהסתדרות ובכנסת להכרעות של מין "פוליטבירו" מפלגתי שיטביע מלכתחילה על מצחם של הנציגים הללו אות קין של מי שפועלים לפי שיקולים מפלגתיים ולא לפי הצרכים והאפשרויות של הציבור כולו – לטובת המפלגה ולא לטובת המדינה וההסתדרות וכל שאר המוסדות שבהם מכהנים נציגי המפלגה.

לסיכומת "הדמוקרטיזציה" שאינה אלא "מנגנוניזציה ביזורית", כאמור, יש מחיר כבד. היא משתקת את כוח ההכרעה של הממשלה. הדבר נכון בעיקר לגבי "הרות". גם לו היה יצחק שמיר מסוגל ומעוניין לצאת מן הקיפאון המדיני שהפך לתבערה מסוכנת בשטחים, היו ידיו כבולות מאימת הבחירות במרכז מפלגתו הדמוקרטי לעילא. שמיר עצמו יבחר. אבל הוא חושש כלי ספק שאם יפעל בניגוד למצעה, יוצל הדבר על ידי אריק שרון ודוד לוי במרכז "הרות" בבחירת המועמדים לכנסת על חשבון תומכי שמיר־ארנס. או יהיה שמיר שבוי בידיה של סיעה פרלמנטרית המורכבת על ידי ידיבו, שתשתק את פעולתו בממשלה, אם יבחר.

דבר דומה עלול לקרות למפלגת העבודה אם ישתלט עליה המנגנון כליל בכוח ה"דילים" המשונים בין "יונים" ו„ניצים" משמאל ומימין ומהמרכז, בתוך המחוזות, "הוגים" ו„מתנות". עובדה היא שה„שמור לי ואשמור לך" המנגנוני הוא שקבע ברוב המקרים. לכל הבעיות הללו אין פתרון קל, אבל אסור לטאטא אותן מתחת לשטיח ואסור להחריף אותן על ידי ה„פורום" החדש. רצוי שיקרא "ועדת היגוי" ולא בשם הימורני והמזיק "פורום הכרעות", ושכל חבריו יבינו כי מה שנרדש מהם הוא לשתות תה ולתת עצות טובות איש לרעהו וזה הכל.

התחכמות במקום מדיניות

מאת מוריה אבנימלך

הדרישות שכמו אחרות, הנחון והמבנהות, עתה הכבדים הם כלכלי אגף התקציבים

לפני שבועות אחדים ערך אגף התקציבים באוצר מסיבה לציון 35 שנה להקמתו. הממונים על התקציבים לשעבר עלו, איש בתורו, וסיפרו פכים קטנים משנות עבודתם. איש וסגנונו איש ונסיונו, אך קו ברור הפריד בין סיפורי מי שעבדו עם שרי האוצר שבאו אחריהם. בסיפורי הראשונים שר האוצר הוא הדמות הדומינטית במדיניות הכלכלית. בסיפורי האחרונים הכוכבים הם כלכלני אגף התקציבים. הגדיל לעשות אחד הממונים על התקציבים לשעבר, שתאר כיצד „העבירו" הוא וחבריו החלטות כלכליות מהותיות בממשלה בשעות הקטנות של הלילה, כשכל השרים שקועים בשינה מתוקה ולא מבחינים על מה הם מצביעים.

משה נסים אינו שר האוצר הראשון, השונה בשעיקה את התחכמויות פקידי האוצר תחת שיתוחה דרך. נוכח עיניו נעצרת ומצטמקת התעשיה המתוחכמת, שמשכה עד לפני שנתיים את הגידול ביצוא. תעשיה זו שרשמה בעבר השגים מרשימים תוך שילוב האמחקר ופיתוח מקומיים ועשתה מהפכה – טכנולוגית מדל"ת עומדת כיום בפני שוקת שבורה בשני הערוצים האלה. ההשקעה בתעשיות האלקטרוניקה הצטמצמה ב־70 אחוז בשנתיים האחרונות והעברת טכנולוגיה באמצעות פרויקטים בסחתיים גדולים נעצרה. התעשיה האלקטרונית, שעד לפני שנתיים קלטה מדי שנה אלפי עובדים במפעלים קיימים וחדשים, לא הקימה מאז יולי 1985 אף מפעל חדש ופיטרה אלפי עובדים, תוך פגיעה בחוט השדרה המחקרי והפיתוחי שלה.

לפני כשנה עורר סערה גדולה מחקר אסטרטגי, שהוכן על פי הזמנת כח המשימה המסקנה העיקרית שלו היתה שיש להעדיף לאפשרות של הפסקת הסיוע האורחי האמריקאי עלידי הכפלת היצוא התעשיתי ל־11 מיליארד דולר ב־1995. המחקר, שניתח את פוטנציאל היצוא לפי מגזרים, הגיע למסקנה כי העומס להשגת היעד יפול על מיגזר החברות התעשיתיות המתוחכמות שמפגות את רוב תפוקתן ליצוא.

החוקרים דיברו על פוטנציאל, שמימושו דורש תנאי משק הולמים, ואלו הולכים ומתרוקנים. מאז יולי 1985 פוגעת המדיניות הכלכלית של ממשלת ישראל במשק היצוני כולו, ובעיקר בתעשיה המתוחכמת שמוצריה מיועדים ליצוא לשוק האמריקאי.

שר האוצר לא מתרגש מתוצאות מדיניותו ותשובתו עמה בשנה החולפת גדל היצוא ב־11 אחוז, יותר מכפול ממה שחזו כלכלני האוצר. אולם השואה זו ממחישה יותר מכל את הכשל המחשבתי של המדיניות הכלכלית. במשך שנים רבות הוקפל והיצוא כל שלוש שנים, אך שר האוצר מוכן לקבל מכלכלנים, תחזית המדברת על גידול יצוא של פחות מ־5 אחוזים לשנה, ולא שולח אותם לשולחנות העבודה להכין תכנית אחרת. תחת ששר האוצר יקבע את יעדי היצוא ואחר כך את האסטרטגיה להשיגם, הוא נותן לפלס המחשב להחליטו, ומציג את היצוא כתוצאה המתקבלת מפתרון מערכת משוואות מקרו־כלכלית.

לאחרונה מתגלגל בין כלכלני האוצר מדד חדש להערכת כראיות השקעה במפעל תעשייתי מייצא: היקף תשלומי מס הכנסה שמשלשל המפעל לקופת האוצר. יש גם תועלות אחרות, מודים באוצר, אלא שאת אלו „אי אפשר למדוד".

ניקח למשל את מקרה אינטל. חברת האלקטרוניקה המובילה בעולם בתחום המיקרו־מעבדים והחמישית בעולם (ארבע הראשונות יפניות) בתחום המעגלים המשולבים, הקימה מפעל בישראל ומייצרת בו את החדשני במוצריה. החברה השקיעה במפעל 135 מליון דולר, 65 אחוז מהשקעה זו ממון מהון עצמי של החברה. היא הביאה לארץ את הטכנולוגיות החדשניות בעולם, בדרך היחידה האפשרית להעברת טכנולוגיה – הכשרת רבע מעובדי המפעל הישראלי במפעלי אינטל בארה"ב. אינטל באה לירושלים כמפעל אלקטרוני ראשון בגידה וקלטה את עובדיה ממשרדי ממשלה, ממעבדה לזיהוי פלילי של המשטרה

(המשך בעמ' 8)

ראש הממשלה לך דבר עם הערבים

מאת יוחנן סמילנסקי

רד אליהם ואם לא בגופך אל בין סימטאות עזה, דבר אליהם מן הטלוויזיה.

בוא אל כל בית ואל כל ביקתה, אל תתנשא עליהם ואל תתחיל להטיף.

אמור להם: ראו, אתם הכיתם בנו, אנחנו הכינו בכם. אתם לא תחסלו אותנו, אנחנו לא נחסל אתכם. בואו נפסיק כעת. בואו נחשוב. האם אפשר לצאת מזה? אתם תאמרו את שלכם, אנחנו נאמר את שלנו.

המכות האלה והמהומות האלה רק יכלו אתכם ורק יתישו אותנו וכלום לא ישתנה. הכל יישאר כמו שהיה. באותו מקום חולה וחסר תקוה. איש בעולם לא יבוא לעזור לכם. לא מדינות העולם וגם לא מדינות ערב. רק אתם כאן ואנחנו כאן.

במקום אבנים מול יריות ובקבוקים מול גאז מדמיע, אולי נוכל מעתה גם אחרת. בואו נפתח פרק חדש. פרק הדיבור המשותף, לא דיבור דרך מכות אלא דיבור דרך דיבור יחד.

אתם הרגיעו את אנשיכם, את ילדיכם, את מרי הנפש ואת קצרי הרוח, ואנחנו נוציא את חיילינו ונפנה את כוחותינו מתוככם. שלחו אלינו אנשים מוסמכים ואנחנו נבוא לקראתם, ובואו נשב למצוא עצה. אין לנו שום ברירה אחרת בין השמים והארץ, אלא לסבת יחד ולחפש עצה. מה אפשר להפסיד? אולי רק. לחרוזיה. אתם ואנחנו. הארץ הזאת. שני העמים האלה.

זה לא חלום. זאת לא תמימות מעורדת גיחוך. זאת לא חולשה מרוב חששות. זאת הבנה. אף־כי מאוחרת. הבנה יסודית שרק אתם ואנחנו נוכל לצאת מן המקום חסר המוצא שאליו נקלענו. שלחו אנשים ובוא לקראתם. בואו נתחיל נכון. סוף סוף נתחיל נכון.

ראש הממשלה, רד לדבר עם הערבים.

הגז ממשיך לכסות את השטחים — צילום: רחמים ישראלי

גלוי ומכוסה/יצחק רועה

„הסכנה מהיהודים"

מכל הדברים שאמרו ולא אמרו פוליטיקאים לעיתונאים בימים אלה, קלעו ללבי הדברים שאמר ראש הממשלה לעודך „דיעות אחרונות" לפנים. יצחק שמיר אמר להרצל רוזנבלום: הסכנה היא מהיהודים שבתוך המדינה!!)

ביום חמישי הגיש ד"ר רוזנבלום לשמיר בלשכתו את ספרו „סיפות מן הים". השניים הצטלמו והספר נעשה מיד נכס צאן ברזל לאומי. הדברים שהחליפו תועדו והופצו בידי לשכת העיתונות הממשלתית. העיתונאי כתב לראש הממשלה: „לראש הממשלה המכהן ברגע המסוכן ביותר בתולדות המדינה. יהיה אלוהים עמך". ועל זה, שימו לב, על זה משיב לו ראש הממשלה כך: „הסכנה היא לא מהערבים, לא מאירופה ולא מאמריקה, אלא מהיהודים בתוך המדינה(!)

אתה ואני מוצאים את דברי הגיזומים האלה, החדשות המרגיעות־המשפחתיות האלה, כחולילבן לגמרי, בעיתוני ערב שבת. ואני אומר שהם קולעים ללבי יותר מדברים רבים אחרים שנאמרו ולא נאמרו כי הם נאמרים בשיחה מלב אל לב, שיחת־רעים. הצילום שמפיצה לשכת העיתונות מראה זאת אל־נכון: העיתונאי וראש הממשלה נראים בצילום רגועים, נינוחים, מפייסים, כמו שוחפים לתחושה המתוקה שאין כל סכנה נשקפת, וודאי לא סכנה מהערבים.

עיתונאי בן הדור הזה, לו נפגש עם ראש המערכת הפוליטית, היה אולי מעז לשאול אותו למי הוא מתכוון, לאיזה יהודים?

מה שנקרא דמוקרטיזציה בעבודה עלול להיות לא יותר מאשר השתלטות המנגנון על הכבודים

מה סיבו של הסלם שאיפשר לעוד בדעם לרדת מן העץ הגבוה של התפטרותו? אם מדובר במין ועדה מייעצת למטה הבחירות הנקראת בשם הנכבד יותר "ועדת היגוי", ניחא. כבר היו הדברים מעולם. אבל השם "פורום הכרעות" שהודבק ל"ועדת בדעם" נודף ממנו ריח אחר – כאילו הכוונה למין "פוליטבירו ישראלי", שחברי מפלגת העבודה בממשלה, בהסתדרות ובסוכנות היהודית יהיו כפופים לו. כאילו נתפר לצורך תעמולת הבחירות של "הרות".

"פורום הכרעות" מפלגתי יאפשר לתועמלני "הרות" לטענן, למשל, כי "פורום" זה הוא שהחליט משיקולים מפלגתיים על שביתות בענף משקי זה או אחר, או במערכת הבריאות. האמת היא שזו פרצו גם בעבר, בלי להוקק ל"פורום הכרעות" – שאגב, שרת הבריאות לא תיכלל בו. אבל להבא אפשר יהיה לטעון ולהאשים ששרי מפלגת העבודה אינם ממלאים את תפקידם לפי שיקול ממלכתי לטובת המדינה, אלא לפי הנחיות הפוליטבירו של מפלגת העבודה ולטובת מערכת הבחירות שלה. גם על שר הביטחון אפשר יהיה לטעון כי אין הוא מפעיל את צה"ל לפי הנחיות הממשלה, אלא לפי מה שייקבע ב"פורום ההכרעות" של בדעם. כבר קראנו שרעתו של בדעם אינה נוחה מהמדיניות שנוקט בשטחים שר הביטחון יצחק רבין. עד עכשיו קצרה ידו מלכופף את זרועו של שר הביטחון. מעכשיו יצטרך רבין לדעת את מקומו ולדעת לפי חלילו של מי עליו להנחות את צה"ל. כך לפחות זה יוכל להיראות. כך לפחות יוכל לטעון מטה הבחירות של הליכוד. מי צריך את זה, חוץ מבדעם?

הקמת "פורום ההכרעות" החדש היא חלק מטירוף המערכות הדמוקרטיות במפלגות בישראל. מה שנקרא אצלנו דמוקרטיזציה במפלגת העבודה, כמו ב"הרות", עלול להיות לא יותר מהשתלטות המנגנון המפלגתי על הגוף הפוליטי הנבחר. כאילו שעובדי מדינה ממנכ"ל ומטה יבחרו לכנסת וימשיכו לכהן בעת ובעונה אחת בתפקידיהם הביצועיים. במישור המפלגתי לא נהוגה הפרדה בין המערכת הביצועית והנבחרת. וכך תהיה התוצאה של מה שנקרא דמוקרטיזציה, שמזכירי מחוזות ייבחרו לכנסת. ומי אמר שהכישורים העושים אדם מתאים להיות מזכיר מחוז, מכשירים אותו להיות חבר כנסת? מספיקה הדוגמה של ח"כ אליהו שפייר כדי לערער על הנחה זו ואולי להפריך אותה כליל. כך גם המועמדים האחרים האמורים להיבחר לרשימת המועמדים לכנסת. בכוח ה"דילים" בין המחוזות במרכז המפלגה ובין כל מיני "קליקות" אישיות ומנגנוניות. מה מן המשותף הרעיוני יש, למשל, ל"מתנה רכין", הכולל בתוכו "נצים", מן "הדם המרכזי" וימינה ממנו ואף "יונים" מן הגוון "הירלרי" ו"האשפ"י"? כולם מתאחדים בבחירת מומלצי המנגנון שיסדו למשמעתו, כמקוות. אולי יש חריגות ועריקות מן ה"דילים" המנגנוניים הללו, אבל היוצאים מהכלל מאשרים את הכלל.

גם חברי המרכז נבחרו בחלקם הגדול בתמיכתו ובאישורו של מנגנון המפלגה במרכז ובמחוזות ולא על ידי הציבור־הרחב של כל חברי המפלגה. הוה אומר – מה שנקרא דמוקרטיזציה אינו אלא "ביזור השליטה המנגנונית" על מוסדות המפלגה. לאחר שזה קרה במרכז המפלגה, רוצים אנשי המנגנון לקבוע את הרכב הסיעה בכנסת וגם את הרכב הממשלה. אם לא את איזה השרים שיעמדו בראשות כל המשרדים הממשלתיים, הרי לפחות את כפיפותם למנגנון המפלגתי. ואם לא באמצעות "הפוליטבירו", שטרם בא לעולם, הרי בכוח הנפנוף במצע המפלגה המקודש. גם כאן שורר בלבול של מושגים ומערכות. מצע המפלגה הוא רשימת המטרות, השאיפות והאינטרסים של המפלגה לטווח הרחוק והקרוב. הוא מגדיר את הרצוי למפלגה, אבל לא בהכרח את הניתן להשגה. הפשרה הראשונה על חשבון המצע נעשית עם הרכבת הממשלה – וכל ממשלת ישראל זן בהכרח קואליציונית – בקביעת קודי היסוד שלה, שהם המצע של הממשלה כולה על כל שותפיה. מצע הממשלה הוא הפשרה ההכרחית בין מצעי המפלגות המרכיבות אותה. גם מצע זה כולל מטרות סותרות שהממשלה צריכה להכריע ביניהן לפי הצרכים והאפשרויות במהלך כהונתה. אם, למשל, יש סתירה בין הורדת האינפלציה לבין הגשמת שאיפות חברתיות־כלכליות שונות – גם אלה גם אלה כלולות במצע המפלגה – צריכה הממשלה להכריע בין הסתירות הללו. חובתה להאבק על איזון החלטתה וביצועה גם ככנסת וגם מול התנגדות ההסתדרות ושאר מגזרי המשק. כך גם לגבי הסתירה האפשרית בין קידום השלום על ידי משא ומתן עם ירדן, לבין ביצוע "תוכנית אלון" כפי שהיא. זו כלולה במצע וגם זו. הממשלה צריכה להכריע. הכנסת יכולה לאשר או לא לאשר את הכרעת הממשלה. אבל הנפנוף במצע המפלגה לא יועיל במקרה כזה. שליחי המפלגה צריכים להכריע לפי מצפונם ושיקול דעתם כשהם מביאים בחשבון את מצע המפלגה כאחד הגורמים החשובים בקביעת עמדתם, וכשהם מכריעים בין התביעות הפנימיות הסותרות הכלולות במצע ובין הסתירות החיצוניות הסמונות במגבלות של אפשרות חוטר אפשרות.

הכרעות כאלה יכולות להיות מובאות לאישור סופי, או לדחייה, במרכז המפלגה ואולי גם בוועידה, לפי משקלן וחומרתן לטווח הארוך. אבל אי־אפשר להכפיף מראש את הנציגים הנבחרים של המפלגה בממשלה, בהסתדרות ובכנסת להכרעות של מין "פוליטבירו" מפלגתי שיטביע מלכתחילה על מצחם של הנציגים הללו אות קין של מי שפועלים לפי שיקולים מפלגתיים ולא לפי הצרכים והאפשרויות של הציבור כולו – לטובת המפלגה ולא לטובת המדינה וההסתדרות וכל שאר המוסדות שבהם מכהנים נציגי המפלגה.

לסיכומת "הדמוקרטיזציה" שאינה אלא „מנגנוניזציה ביזורית", כאמור, יש מחיר כבד. היא משתקת את כוח ההכרעה של הממשלה. הדבר נכון בעיקר לגבי "הרות". גם לו היה יצחק שמיר מסוגל ומעוניין לצאת מן הקיפאון המדיני שהפך לתבערה מסוכנת בשטחים, היו ידיו כבולות מאימת הבחירות במרכז מפלגתו הדמוקרטי לעילא. שמיר עצמו יבחר. אבל הוא חושש כלי ספק שאם יפעל בניגוד למצעה, יוצל הדבר על ידי אריק שרון ודוד לוי במרכז "הרות" בבחירת המועמדים לכנסת על חשבון תומכי שמיר־ארנס. או יהיה שמיר שבוי בידיה של סיעה פרלמנטרית המורכבת על ידי ידיבו, שתשתק את פעולתו בממשלה, אם יבחר.

דבר דומה עלול לקרות למפלגת העבודה אם ישתלט עליה המנגנון כליל בכוח ה"דילים" המשונים בין "יונים" ו„ניצים" משמאל ומימין ומהמרכז, בתוך המחוזות, "הוגים" ו„מתנות". עובדה היא שה„שמור לי ואשמור לך" המנגנוני הוא שקבע ברוב המקרים. לכל הבעיות הללו אין פתרון קל, אבל אסור לטאטא אותן מתחת לשטיח ואסור להחריף אותן על ידי ה„פורום" החדש. רצוי שיקרא "ועדת היגוי" ולא בשם הימורני והמזיק "פורום הכרעות", ושכל חבריו יבינו כי מה שנדרש מהם הוא לשתות תה ולתת עצות טובות איש לרעהו וזה הכל.

קוצר ראות וקוצר השכל

מאת נתן רוטנשטרייך

מדוע מופתע מי שמופתע מן המאורעות? מכיון שיש נקע בין נישתו המקיימת לבין אותם מאורעות עצמם. המסקנה אינה יכולה להיות „אי לעבודה"

(א)

לו היו חס ושלום משפטים קדומים שולטים בנו שלטון כולל, או אז לא הייתי מופתעים ממהלכה של המציאות. הכל היה ערוך בלבותינו והפידוש שהיינו מציעים למאורעות היה הולם את שאנו חדים מראש משום שזו סברתנו לגבי מה שמתרחש ואנו יודעים מראש את שעתיד להתרחש. אך אם אנו מופתעים, סימן הוא שיש נקע כלשהו, ולו כלשהו, בין גישתנו הקודמת למאורעות ומקדימה אותם לבין המאורעות עצמם. המאורעות בשטחים הפתיעו במובן מסוים אפילו את אלה שתפקידם לדאוג למתרחש שם. קל וחומר שהפתיעו מן השיעור של היעוות ערביי ישראל למתרחש ולטיבה של היעוות זו.

(ב)

אלא שלמרבה הצער יש לאמר כי ככל שהפתעה מעידה על פתיחות מלשהי למציאות – השאלה היא אם היה זה ראוי שהפתעה זו תגבר עלינו בשיעור כזה כפי שבא הדבר לידי ביטוי גם בתגובותיהם של אנשי הממשלה גם בתגובות אנשים, בעיקר בשיחות. אכן מציאת השכל

מכתבים למערכת דבר

הפלשתינאים ?

בזמן האחרון הושבעה הנעה להקרין על ישראל כמדינה דו־לאומית. אם נכריז על מדינתנו כדו־לאומית, ספק אם תהיה כזאת. במות רק, כי מדינה יהודית היא לא תהיה לעולם. הקמת המדינה היתה כאורע היסטורי חשוב ביותר לעמנו, אחרי גלות רבת, וגם כאורע חשוב בהיסטוריה האנושית. העם שסף דם ועזה להשגת מדינה יהודית ולא דו־לאומית. עם התפתחות המדינה נוצרו בעיות שונות שבאמתנו להתגבר עליהן.

לפי העיתונות, נבחרים במשרות שונים פקידים מיותרים רבים שנזרקים לאבטלה סמויה ואלפי בחורי עבודה מקבלים רמי נוסר עבודה כהכשלה. ובאותו זמן בבאים פועלים זרים רבים מארצות הזן. לפני שנים רבות נהגו לבוא לארצנו יהודים מארצות שונות

«למות» בה, והתפרנסו מגרבות של יהודי הגולה. יהודים אלה נקראו «יהודי חלוקה». במידה מסוימת היינו אנחנו כולנו «יהודי חלוקה» מפני שהתקיימנו בעזרת תרומות של יהודי העולם. מטרת התנועה הציונית לא היתה רק השגת ארמה חבאי קיום ליהודים, אלא בעיקר להשיך את עמנו לעם הדי ומתפרנס בכבוד מיגיע כפיו מחקלאות ובעבודות פרודוקטיביות דומות אחרות. עלינו לדעת, כי לו תהיה הארץ אשר בזעתנו ירוזה את הארמה.

בתקופתנו בורחים יהודים מעבודות חקלאות, בגין הדרשה ועבודות פרודוקטיביות אחרות, ונשקפת סכנה שמא נהפוך את ארצנו לגלות חדשה בבולדת, אשר היהודי עוסק בה במסחר, בעבודות פשרד וכדומה והגר עושה את

עבודת הכפיים. בדרך זאת לא נתקיים ולא נחזיק מעמד לאורך זמן. עלינו לשנות בקול קורא לעם «ארנו ברדבנו ועלינו לשוב לערכים שקבענו לעצמנו לתקומת העם.

ראשית כל על שרי המדינה וחברי כנסת לבאת לעבודות קסיף פרי הדר, ואחריהם ילך העם. על הממשלה וההסתדרות לפנות לעם לגייסו ולכוונו הרפה הבאת פועלים מארצות רחוקות כסתרסבי הארץ מתבטלים ומתפרנסים כטפילים. מחובתנו למצוא דרך להחזיר לעבודת הכפיים את הכבוד הראוי לה, כפי שהיתה בתקופת החלוצות והלוחמות השרות שעליה נאותנו.

שמואל בלום
נבתון

רק השרה תמנע משלחת חדשה

ב«פרנקפורטר אלגמיינע צייטונג», מחשובי העיתונות באירופה, פירסם ב-2.1.88 קול אלפרד אדלר, מומחה לתיאולוגיה נצרית־אונגלית, כתבה על המצב בישראל תחת הכותרת: «אין שלום בישראל», כתבה פסימית, ללא פניות. הזה סיכומה «מה שהתחיל בניגודים לאומיים בין שני עמים התחדד בשנה החמן על־ידי תפיסה רוזבנטיקנאית של המדינה ושל אדמת מדרשת האמת והפך למלחמת דת הכתגולת על זכל ארץ, שכל אחד מהצדדים ראה אותו כמלחמה בלעדית שהוענקה לו על־ידי האל.

במצב כזה לא תופס המתרון הפוליטי־דיאליסטי של פשרה, תפריטה לבוא התנגשות חזיתית אלימה. לשרמה ובעד, יש להסיק שהלאומנות החילונית כתבה ברית עם הקנאות הדתית ומחריפה את המתח.

הח"מ נמנה עם «תלמידי אהרון רודף השלום», המאמינים, כי חייבים וגם יכולים למנוע על־ידי משרה מעשית («יחלוקה») את האמון של מלחמה איומה בעירן של נשק האטום הגנים הרעילים. אני מציע שכל «המתנדים הנושבים כך, יציב את מערוכות העיתונים שלהם

במסגרי קוראים ברוח זו, וכבר עשויה להתגלות «רשת הדוב הרוסה הרוצה בשלום. יש, כמובן, לדעת: «פשרה» – משמע ויתור הדדי. בתהליך של מרם, על חלק מהתביעות של כל צד; ויש להניח, כי משרה כזו תבלול, למשל, הקמת מדינה ערבית־פלשתינאית מפורזת (עד צמיחת יחסי אמון באיחוד) ליד מדינת ישראל, במסגרת קונפדרטיבית כלשהי.

אפרים פ. קמינקא
כפר מבא

המלחמות באים ודרך המוצא

החיילים והשוטרים הנאלצים להגן על עצמם מפני מטר אבנים הם הקורבנות של קובעי מדיניות האפליה נגד הלא־יהודים בארץ. מדיניות הבוזאה שם רע לציונות ומסכנת את עצם קיומנו. הדרך היחידה לשינוי היחסים בין העמים היא פעולה לשיחזון אשר תביא לכך שזכויות כלכליות לא ייקבעו לפי המצא והדת.

פידושו של דבר, שלא־יהודים וקודם כל אלה מביניהם המשתתפים בהה"ל ייוסבו על־ידי הממשלה או המוכנות באותם תנאים הניתנים ליהודים. פידושו של דבר, שתהיה

ראגה לשכר שווה, לתנאים סוציאליים ולתנאי מגורים בעת הצורך לעובדי השטחים – יהיה עתידם המדיני של השטחים אשר יהיה.

הדרך היחידה היא שכל השטח של ארץ־ישראל צריך להיות שוק משותף. שיתוף־פעולה מצד אחדי השטחים אפשר יהיה להשיג רק אם יוצע להם שיחזון כלכלי. אנחנו חוכרים היטב איזה אסון גרם לאירופה ולעולם כתוצאה מכך שמיליוני גרמנים נזרקו משוק העבודה ולא ראגו לקיומם בעת שנאלצו להפסיק לעבוד.

גם אם עובדי השטחים שאין להם ביטוח אבטלה ייזרקו משוק העבודה צפוי אסון – יהיה ההסדר המדיני אשר יהיה.

צריך להכיר בעובדה, שכל המלחמות והמאורעות בארץ בעבר נבעו בסופו של דבר מבודות שונות של אפליה וגישול כלכליים. רק אם נשנה את המדיניות שגרמה לאסונות אלה, נוכל לצפות לעתיד טוב יותר.

אפרים שטיפמן
אפק

ציוני מחויב לדת

קראתי את מכתבה של פאני אנגלרד («דבר» 7.12.87) הומה האם תיתכן הקבלה בין דמוקרטיה לציונות בעיני הבעיתים היהודים הישראלים. יש קשר לומר לשרידת שואה מזן לדעתי המשמעויות הנובעות מתנגנות הפם הגרמני בתקופת השואה. ברמה כאילו כל מי שחוה בוודעה וחש אותה על בשרו, יכול לגבש את תפיסת־העולם שלו ולהעביר במרכזה את הלקחים שהיו לו כמשמעותיים ביותר מהתנסות הבדת. אני חשה שיש לכן הבדקה, אשר אין אני מסוגלת למצוא כל כיוון סכלתני אשר יוכל לעמוד כנגדה.

פאני אנגלרד רואה ב«מדינה יהודית» ערך אשר לשמו היא מוכנה להקריב את שאר הערכים. ואני, מלמדה תיאורטית של התקופה הזאת, מחזת בלשה נוסף שהוא נראה לי בעיקר:

כאשר אנחנו נהיה, לעם כובש, כאשר אנחנו לא נתייחס למיעוט אחר שמבנו כאל בני־אדם בראש ובראשונה, יהיו לנו מדי הרבה התנגדויות, אשר אין אפשרות שלא יזכירו אנו – פיעוט יהודי במדינות אידופה.

כאשר נעמיד בראש סולם הערכים שלנו דבר אשר בשמו מותר

יהיה לנו לדחוס את כבוד האדם, הוא בעיני מפסיק להיות ערך לגיטימי. הציונות, כפי שהיא נתפסת על־ידי, סומנת בהגדרתה הקמת חברה צודקת בא"י. חברה בריאה אשר הערך המוביל אותה, הוא ההכרה בשיוויון ערך האדם.

בוודאי שקיצוני יכול להיות רשקר. הוא מחייב להיות רשקר אחרת, אבל לציונות ואבל למדינה היהודית שהקמנו, כי היא הרי לא תהיה מדינה יותר מכל מקום אחר.

אביבית ליבוביץ
כרמיאל

האם אנו שוים

אבותינו הקדמונים עשו לעם היהודי שירות רב בכך שהגדירו את עצמנו כעם נבחר מכל הגויים. בהגדרה זו חשבו בוודאי, שעמנו יהיה נבחר מבחינת הערכים הנעלים כסמדובר במוסר בחברה האנושית. כתוצאה מכך כל העבים במיוחד קיעוד מאוהבים בתנ"ך רוצים לראותנו תמיד כעמוד האש המאיר את היקום. לא כן כאן וחידשנו את חיינו בבולדתנו, המציאות מוחרת לעיתים הגדרת אבותינו הקדמונים.

עוד טרם פג הרושם בעולם בעקבות האירועים שקרו במלחמת לבנון כבר סכרה ושתילה, הפצצת בירות ללא הבחנה בה נוצרו מוקד ועד כה, ובעקבות זאת יוד הבוגיסין

של ישראל פלאים, ואנו שוב בכותרות של העיתונות העולמית בקשר למחמות בשטחים. הגדו מידי חיילים ישראלים כדי לפזר את הפגנות, משפטיסיונות כמו סרם נע כפי שזה היה נהוג בימי סטאלין בחוסיה, כאשר השפוטים נערים בני חמש־עשרה, ואחרון, האיום של גירושים שהוא מנהג נרבדי היונק עוד מימי־קדם כאשר הכובשים היו מגרשים עמים שלמים ממולדתם, אנו היהודים היינו בין המגורשים האלה עוד בימי חורבן בית ראשון.

התנהגות בלתי־מבוקרת זו על־ידי אנשי הביטחון עושה שידות סוב לשונאי ישראל, במיוחד לאלה שרוצים להמיה, שבכלל לא היתה

שואה, ומראים באצבע שאנו לא שונים מעמים אחרים כאשר הכוח בידינו ואנו יכולים להיות אכזרים ככל הכובשים בעולם. הם רוצים לכבוע את ידידי ישראל שעוד חושבים אותנו לאחרים ולא לאותם העמים שמהם צמחו רודנים ועריצים. העולם הנאור רוצה מאיתנו הרבה חסד, אהבה לזולת וחלש, לסובלנות עוד מימי־קדם כאשר הכובשים היו אנושיים, לתחשב עם השאיפות של החלש הרבה חידות לעצמו ולעמו. הרי בשל כך חקקנו על ליבנו את «עשרת הדיבות».

חיים חצורי
אילת השחר

מי תומך בשיש

«כביר וניסים הורו להעביר למוסרות ש"ס מיליון דולר!» («דבר» 25.12.87. כל זה, כמובן, כדי להביל את בני היקיבות «המכיתים את עצמם באוהלי תורה». בוודאי שזה השוב יותר מאשר להציל את החקלאי מאוכזן פת לחמה הרי החקלאי עדיין איננו בסטאטוס של כת, הוא רק גוטס – על כן הוא יכול לחכות. הוא עדיין מסוגל לצאת

למלוחים לשמור על «המקיתים את עצמם» ועל ה«חוזרים בתשובה», העושים כמיטב יכולתם כדי לשכנע נגד גיוסם לצה"ל (אומרים שהבלתתם לא מאיזה לוחם פנים, כי רק 13 סייסים הספיקו עד עתה להעביר על דעתם).

כה פלא ככל זה, כאשר הכל הולך בעידודה של מפלגת העבודה. הנה אחת מהדוגמאות הרבות: רבין

העדיף את הרב הזרדי שלא שיחת בסדיר על מגרי ההסדר, ועודד דעם ביצוגות הדתיות משום שהוא תמוך לקאוליציה הבאה את ש"ס והוא מוכן לשתת רב ממתנה ש"ך.

צבי ארזי
כפר בלום

היכן דם הדג?

ביבי חיין של א' שלונסקי התחבאו, יסבו דמומים כמו... דומן בשדה (לפי פתגם פולני). לאחר מותו הגיעו כן הזדרים כקל ותרעות מלחמה והחלו חזרקים בליסטראות

על האיש שבחייו היה נערץ והפך לשם דבר. «עליהום» ממש ללא רסן וכבוד.

אכן, דוגמה של מוסר, אמון אישי ויושר ציבורי!

יעקב רותם
תל־אביב

לפני 60 שנה — דבר — לפני 40 שנה

הצעה לייסוד פליטים יהודים באיי בוקיירת הסתדרותית הנגיעה היהודיות נמסר כי מנהל מחלקת הפליטים של חבר הלאומים מציע ליישב 750 מהגרים יהודים על אדמות הממשלה בא"י.

קשר טלגרפי ישיר
נפתח החיבור הטלגרפי הישיר בין א"י ולונדון, עם הנחת הכבל בים בין חיפה ולארנקה מטעם חברת הטלגרף המודרנית

ביקור נכבשה פרטי ארגוריו
בקרוב יתבדר בפני בית הדין בלונדון משפט מנסטיבי מאד שבתפקידו יהיה להכריע אם במלחמה היפנית־רוסית נכבשה פורט־ארתור ע"י צבאות יפן או נקנתה בשותר.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

מודה ועוזב ירוחם

חב' אלעזר גרנות, מזכיר מפ"ם לא התרגש אתמול מהכרזתו של ראש עיריית תל־אביב שלמה להט, ציין, וכת' מונה) שהוא מוכן להד זיר את כל שטחי ירש רעזה לירדן (הוץ מי־ירושלים, שעליה אין מה לדבר). בישיבת מפ"ם הזכיר אמש ח"כ גרנות כי צ"ץ היה בנעוריו חניך «השומר הצעיר» ברוזובות ונראה שהוא עוד זוכר משהו ממה שספג בתנועה. אגב, לשכתו של צ"ץ הופנה אתמול ע"י כל אמצעי התקשורת הזרים הממוקמים בישראל בבקשות לראיון וכולם קבלו תשובה אחידה: לא תודה!

עליזה ולך

יישור הדורים

משרד החוץ טורח בי־מים אלה על הסברת מדיניותה של ישראל ולשם כך נסע מנכ"לו המדיני, יוסי בייליין (בתמונה), לתדרך את ראשי נציגויות ישראל בארה"ב. אלא שליישר־אל יש בעייה גם בזירת הסוציאל דמוקרטיה, ומטבע הדברים נטלה על עצמה מפלגת העבו־דה לתקן את הדימוי בקרב המפלגות «האח־יות». ישראל גת, יו"ר המחלקה לקשרי חוץ במפלגת העבודה, יצא אתמול לאירופה בשליחות «ישור הדורים» אצל כמה מהמפלגות הסוציאל דמוקרטיות ביבשת האירופית.

עליזה ולך

הצ'ופר של „רוגוזין"

קבוצה ראשונה של כשמונים עובדי מפעלי «רוגוזין» באשדוד חזרה ביום ששי מטיול בן חמישה ימים במצרים על חשבון המפעל. השתתפות העובדים היא בגיבוי שני ימי הבראה מחופשתם. קבוצה שניה תצא למצרים ביום שני הבא. עובדי «רוגוזין» קיבלו את הטיול כצ'ופר על «התאפקותם» בתביעת שכר בימים קשים שעברו על המפעל. בקהיר הם התארחו במלון המפאר «מריזט», שעל התנאים והאוכל שקיבלו שם הם מלאי שבחים. אוכלי ה«כשר» ניזונו מחבילות מזון של «אל־על». העובדים, שביניהם רבים מיוצאי צפון־אפריקה, עלו בהזדמנות זו גם על קברו של הצדיק ר' יעקב אבוחצירה. עובדי «רוגוזין» מסרו שלא נתקלו בשום בעיות על רקע היותם ישראלים.

רני צדקוני

מסרב לדבר אשורית

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס (בת־מונה) החליט לחזור למונח גדה המערבית במקום לומר יהודה ושומרון. בהרצאה שב־שא ביום עיון על מדי־ניות ישראל בשטחים באוניברסיטה העברית בירושלים, סיפר פרס, כי אמר לאחרונה לאנ־שי הליכוד ש«שתי גדות לירדן זהו המצ־אה היהודית ולא ערבית והמלה שומרון זהה־מלה אשורית». «אני לא מבין למה אני צריך לדבר באשורית רק בגלל שזה מצלצל יותר טוב», הסביר פרס.

יורם לוי

מה אוהבים הח"כים

במהלך סיורה של הועדה המשותפת לועדת החוץ והבטחון וועדת הכספים של הכנסת במגזר הבדואי בנגב, התארחו אתמול חבריה באוהל של חמולת אל נבארי, בעירה החדשה לורה. לאחר שסיפר ראש החמולה, מחמד אל נבארי, על הניכוד הקיים בין המוסדות לתושבי הישוב, הוא הוסיף בטון מאיים: «אם לא יכירו בשבט שלנו, לא נצביע בבחירות הקרובות לכנסת». יו"ר הועדה, ח"כ דאוד אמיר, שנפגע מגימת דבריו, אמר: «אנא, פרס את הבעיות שלכם, ח"כים אינם אוהבים לשמוע איומים». בשלב זה התערב הממונה על המחוז במשרד הפנים, שלום דניגר, שוטיסיף בהומור: «אמת, ח"כים אוהבים לאיים, לא לשמוע איומים».

אמיר רוזנבלום

יועצים ערביים

סגן רה"מ ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, מינה לראשונה מהגר ערבי, דאנב מחמוד מרי פאו (בתמונה), מסמרה, כיועץ מיוחד בלשכתו. מוסא הוא בעל תואר ראשון בחינוך ומרצי ההתנגנות באוניברסי־טת הנגב ותואר שני בחינוך ומדעי המדינה באוניברסיטת חיפה. הוא השתלם באוניבר־סיטת הרוארד בארה"ב ובריסטול באנגליה. הוא חבר דירקטוריון החברה למתנ"סים, חבר מועצת בית אלון וחבר בחבר הנאמנים של אוניברסיטת חיפה. את תפקידו החדש הוא ימלא בהתנדבות, בנוסף לתפקידו כמפקח על בתי"ס היסודיים הערביים בגליל. בזכות, מינה נבון לפני כחודשיים יועץ דרוזי, סלמאן נאלה, לצורך קידום החינוך והתרבות במיגזר הדרוזי. נבון גם היה הראשון שהחליט להעמיד מחנך ערבי, את עלי חיידר, בראש היחידה המטפלת במערכת החינוך במיגזר הערבי.

חתני פרס ביאליק

מחר יתקיים בתיאטרון הבימה, באולם מסקין סקס ההענקה. ה־55 של פרס ביאליק לספרות יפה ולתכמת ישראל. חתני הפרס הם: ספרות יפה: נתן שחם, על ספרו רביעיית רוזנרוזף. לחכמת ישראל: פרופ' ישראל אלדד, על מפעל חייו בחכמת ישראל וד"ר צבי־מאיר רבינוביץ על ספרו «פיוטי רבי יניי» סדר א' רב.

מחווה לרובינא

מחר תקיים נעמת ת"אריפו ערב מחווה לחנה רובינא (בתמונה) לרגל מלאות 40 שנה למעון «בית רובינא». אירוע זה מתקיים ב־ שיתוף עם תיאטרון הבימה ועירית תל־אביב בהשתתפות בתה, אילי־נה רובינא. שחקני תי־אטרון «הבימה»: דליה פרידלנד, שמוליק סגל ושלמה בר שבתי יוסי־עו בקטעי משחק וקרי־אה. את הערב תנחה עדה רבון, מזכירת גע־מת ת"אריפו ומקהלת נעמת ת"אריפו תופיע בפני המחומנים. בין האורחים המוזמנים נתן וולק, סגן ראש עירית ת"א, ועד שכונת התקוה ואנשי שקם השכונות.

שבת אחים גם יחד

החיברו יגיזן קולג', המכון למדעי היהדות של היהדות הרפורמית בירושלים, משתדל בשנים האחרונות להדחיב את פעילותו. אתמול הוא ארח יום עיון על יהדי ארה"ב – חברה וקהילה – מטעם מרכז זלמן שזר. היסטוריונים ישראליים ילידי הארץ, ארה"ב ואחרים בני דורות שונים חברו יחדיו כדי לדון בהתפתחות המודעות ההיסטורית בקרב יהודי ארה"ב, במרכזיותה של ישראל בתודעת אינטלקטואלים יהודים, ביהודים בפוליטיקה האמריקאית, בהשפעת הציונות על חיי הקהילה וכיו"ב. עם המרצים נמנו הפרופסורים אריה גרטנר ויוסף גורני מאוניברסיטת תל־אביב ופרופ' אריה גוטן מהאוניברסיטה העברית בירושלים, וכן ההיסטוריונים ד"ר גרשון שמעוני, ד"ר רוברט מק, ד"ר שלמית יהלום, ד"ר יון רוזבין, ד"ר רוברט רוקוף וד"ר אלון גל. ישבו ראש הפרופסורים משה דייוויס ואילן מראון וכן ד"ר שניאור זלמן אברמוב.

שיחן

„מכונית לכל ישראלי"

«אילו הייתי עדבי, לא הייתי עושה מלחמות ולא הייתי מחולל מהמות, הייתי נותן מכונית לכל ישראלי על חשבון הבית», אמר אתמול דוכר «אל־על» נחמן קליימן עם קריאת הדיעה ב«יבר» על העליה התלולה בתאונות. «הייתי קונה לכל ישראלי מכונית ועוקב באמצעות הטלוויזיה, איך הישראלים מחסלים זה את זה על הכבישים», אמר קליימן בחיוך מריר.

אריה ארד

יהודה איש קריות – בבופוצ'אטסוואנה

בולים

מאת אריה לינדנבאום

אחת משש המדינות העצמאיות באיחוד דרום אפריקה היא בופוצ'אטסוואנה והיא, כיתר המדינות שם, מנפיקה בולי דואר עצמאיים, כהשראת דואר דרום־אפריקה. המדינה האפריקאית נתפרסמה שלא בהקשר עם בולי דואר ואולם אנחנו נקדיש לה כמה שורות בולאיות. השנה, לקראת חג הפסחא, שבייה שם מדידת בולים שעניינה מראות מן הברית החדשה, שבחלקם יעניינו בודאי, את אספני «יהדיאקה». יופיעו ארבעה בולים שציוריהם מבוססים על פסוקים בברית החדשה – של מרקוס ושל יוחנן. בין הדמויות שצוירו בבולים

מופיע כצפור, יהודה בן שמעון איש קריות – «מבל את הפרוסה ונתן אותה ליהודה בן שמעון איש קריות» (יוחנן י"ג, 26) בול אחר מראה את בואו של ישו לירושלים על פי הכתוב «למחות שמעו המוני העם שבאו לחג, כי ישוע עומד לבוא לירושלים. לקחו כפות תמרים ויצאו לקראתו כשהם קוראים – הושענא ברוך הבא בשם ה' מלך ישראל». הפייר עליו רוכב ישוע בבול נגזר מן הכתוב «אל תראי בת ציון הנה מלכך יבוא לך רוכב על עיר בן עתונות». בול אחר מראה את ישו יוצק מים בקערה ורוחץ רגלי תלמידיו, על פי יוחנן י"ג, 5; והבול הרביעי בסידרה מבוסס על מרקוס (י"ד, 10–11) שם כתוב על המגרת ישו בפני ראשי הכהנים. «הלך יהודה איש קריות, אחד מן השנים־עשר, אל ראשי הכהנים כדי להסגיר להם את ישוע. כשמעם זאת שמחו והבטיחו לו כסף והוא חפש הזדמנות להסגיר אותו».

בכל זה, המתאר את הכהנים האת יהודה איש קריות צויר גם מגורה בת שבעה קנים בהזדמנות רמז ליהודה הרמאי.

ארבעת הבולים יופיעו לפי התגבית, ב־31 במארס 1988. יום ההופעה יהיה במקום כשם «ביתניה» שאינו אלא «בית עניה» הנוכרת אף היא בברית החדשה והיא ישוב מקראי ליד ירושלים.

מכל צופי ישראל – באוגנדה

אוגנדה, שבאפריקה, הנפיקה זה עתה סידרת בולי צופים ובליון מוכרת בן 150 שילינג. ארבעת הבולים מתארים את צופי אוגנדה ואילו גליון המזכרת מראה את סימלי הצופים של הג'מבורי העולמי באוסטרליה, ביניהם מכל צופי ישראל. מופיעים בו סמלי המדינות: פנאמה, אירלנד, גאנה, קולומביה, יוון, סוריה, פרו, יוגוסלביה, אוגנדה, הדו, דומיניקה, לוכסמבורג, מקסיקו וכאמור, ישראל.

30 לשנה הביאופיסית

מספר מדינות ומינהלות הודיעו על הנפקת בולים לציון 30 שנה לפעולות המחקר המרוכזות של השנה הביאופיסית 1968 – 1957. זהו מבצע משותף למספר מדינות באיזור הקטב הדרומי.

ראשיתו של המחקר ב־1882, בשנה הבין־לאומית הפולרית – 83־1882 (כך נקרא המבצע בתחילה) בה שאפו להגיע לבדיקות מדויקות במטאורולוגיה, גיאומגנטיקה והתבוננות בין כוכבית לחקר האיזור. במבצע נטלו חלק 11 מדינות. 50 שנה מאוחר יותר, בשנה הפולרית הבין־לאומית השניה, השתתפו 44 מדינות, הפעם עם מיכשור חדיש ומתוחכם עד מאד.

בשנת 1950 כבר היו הודיעות על אנטרטיקה (המשתרעת על 10% משטח כדור הארץ) רבות ביותר אבל עדיין הדגש שניתן לעשות יותר, החולם להכריז על שנה ביאופיסית

בין־לאומית, כולה קודש לחקר האנטרקטיק. הדבר נקבע לתקופה של 18 חודש: בין ה־1.7.57 עד 31.12.1958. הפעם השתתפו 67 מדינות, 12 מתוכן באנטרקטיק ובתת־אנטרקטיק. 8 מתוך 12 המדינות (ארגנטינה, אוסטרליה, בריטניה, צ'ילה, צרפת, נידרלנד, נורבגיה, דרום־אפריקה כבר־טענו לריבונות בשטחים.

44 תחנות מדע, חשן, בדקו בתנו חקרו את האיזור וחמר ודש ורב ערך נתגלה בשנים הביאופיסיות שבאו אחרכך – 1964 – 1965.

נושא הבולים של השנה הביאופיסית הנוכחית – תחנות מדידה של בריטניה, נמל לזקרד, מפרץ הילל וכדומה.

בארצות הברית – באפלו ביל

לות הנפקות בראר ארה"ב ב־1988 כולל שורה של בולים לרגל מלאות 200 שנה ל־8 מדינות: ג'ורג'יה, קונטיקט, מאסאצ'וסטס, מרילנד, טאות קרולינה, נידהמפשיר, וירג'יניה וניו־יורק.

בין־לאומית, כולה קודש לחקר האנטרקטיק. הדבר נקבע לתקופה של 18 חודש: בין ה־1.7.57 עד 31.12.1958. הפעם השתתפו 67 מדינות, 12 מתוכן באנטרקטיק ובתת־אנטרקטיק. 8 מתוך 12 המדינות (ארגנטינה, אוסטרליה, בריטניה, צ'ילה, צרפת, נידרלנד, נורבגיה, דרום־אפריקה כבר־טענו לריבונות בשטחים.

44 תחנות מדע, חשן, בדקו בתנו חקרו את האיזור וחמר ודש ורב ערך נתגלה בשנים הביאופיסיות שבאו אחרכך – 1964 – 1965.

נושא הבולים של השנה הביאופיסית הנוכחית – תחנות מדידה של בריטניה, נמל לזקרד, מפרץ הילל וכדומה.

בארצות הברית – באפלו ביל

לות הנפקות בראר ארה"ב ב־1988 כולל שורה של בולים לרגל מלאות 200 שנה ל־8 מדינות: ג'ורג'יה, קונטיקט, מאסאצ'וסטס, מרילנד, טאות קרולינה, נידהמפשיר, וירג'יניה וניו־יורק.

הופיעו עתה בבול דואר מיוחד האת על־אף העובדה שבשנה שעברה הופיע בגרמניה בול מיוחד עם דיוקנו של אריה שמיר.

הבול הנורא הוא בן 80. מגיע הופיעה ב־14 בינואר 1988. כיום מיוחדת עם חתימות שני הקדושים. הבול נבחר מתוך 23 הצעות ציור. נבחר הציור של מרגרט מאקלמן.

התחכמות

(המשך מעמ' 7)

שנסגרה ומקרב בוגרי אוניברסיטה במדעי הטבע והחברה. פוטנציאל אנושי אמנם מצאה בארץ, אך כדי לעשות ממנו סכנולוגים, מהנדסים והנדסאים היא השקיעה בו הרבה. החברה, שבל תפוקתה מיועדת ליצוא, ייצאה בתום השנה הראשונה לפעילות ב־18 מליון דולר, ובשנה שאחריה – באותה שנה בה היצוא בכל המשק גדל ב־11 אחוז – הכפילה אותו ל־36 מליון דולר, והשנה תכפילו ל־80 מיליון דולר ותוך שנה־שנתיים נוספות תכפילו פעם נוספת ל־150 מליון דולר. אם לא תחזור בה מכוונתה להקים מפעל משלים למפעל הקיים, תגיע בראשית שנות ה־90 ליצוא של רבע מיליארד דולר, כ־6 אחוזים מכלל היצוא התעשייתי (ללא יהלומים) של ישראל.

אבל אינטל, אחרי שתי שנות יצור מלאות, עדיין לא חיידת בטם הכנסה, ולפיכך, קובעים כלכלנים באוצר, ההשקעה «אינה כדאית למשק».

פנחס ספיר היה מקשיב קשב רב לאנשים, לאנשי משק וכספים כמו לכלכלני האוצר. אולם כשכלכלן משמרדו ניסה לא רק להשמיע את דעתו אלא גם לעמוד על כך שהוא הצודק נהג ספיר לשלוף ממגירת שולחנו את כרטיס הביקור שלו ולהציגו בפני העקשן לאמוד: «אני שר האוצר». שרי האוצר שבאו אחריו איבדו את הדרך ונגררו אחרי הכלכלנים. כך עצר שר אוצר אחד את צמיחת המשק לעשור שנים והפך את מגמת השיפור במאזן התשלומים ובצמצום האינפלציה, כאשר הכלכלנים גורדים אותו מרעין צנוע לבטל הקצבת מטבע חוץ

ליצואים לחו"ל ל«מהפך כלכלי». שר אוצר שבא אחריו טיפח את מיתוס אגוף התקציבים, והטיל על קבוצה מוכשרת ומסורה של כלכלנים את המטלה לקבוע עדיפויות למשק ולחברה, מטלה שאין בכוחה ואין בסמכותה לשאת.

עמוס רובין, לשעבר כלכלן בכיר בבנק ישראל וכיום יועצו הכלכלי של ראש הממשלה, נחשב זה שנים ליסוד מפרה ומטיסה בחשיבה הכלכלית. שיחה אתו פותחת זווית ראיה חדשה, פן נוסף שיש לקחת בחשבון. כששרי אוצר ידעו לאן הם רוצים ללכת היה כלכלן כמוהו מעורר מחשבה, היום הוא מורה הלכה. כלכלנים מתבדים ממנו מתקנאים בו ומבקשים לחקותו. כך כובשת ההתחכמות את מקום המריניות. במסדרונות האוצר מתייחסים היום לתעשיינים כלחבורת גנבים המבקשים לעשוק את הקופה הציבורית. כך בונים שם את האגדה שתקציב המדינה הוא הממון את כל ההשקעה במשק. על רקע זה יכול שר האוצר לזרוק את הרעיון החדש שקנה מעמדם רובין לבטל את חוק עידוד השקעות הון. לא לשנות, לא להתאים לתנאים חדשים וליעדים חדשים, לבטל, כך כפשטות, כי כך אמר רובין.

עד לביטול החוק עוד ארוכה הדרך, אבל בינתים, חוקה על הפקידים באוצר שיטאנו דרך, לאחר שקיבלו «איזות» משר האוצר, לחזק את החוק מתוכנו על ידי «עבודה לפי הספר». משקיע שיתקל בקשיים לממש השקעה מתוכננת, כדאי שידע כי «ביזדקריטיה» זו מבטאת מדיניות, ומעתה אפילו מדיניות מוצהרת, של שר האוצר.

הלוח הכללי

דרוש הדרמטיות שחוה בתשעיקה תשנ"א 1991 לכל מקום זה אתור לטרם לקבל אדם לעבודה מתאמת מיגו אי מתנת תיקונו לשוא אי הדרה, אלא אם אופיו או מזהנו של התנקיד מוגעים קבלתו של בן אחד תמלים לעבודה חכזנה. העבריינים צפויים לעונש על־פי חוק.

• מכונת־כביסה «שיטפון» שמיים לשיטים 03-491164 ש"ח 640
• מכונת־כביסה אלקטרה 300 ושלוק 852-444661 250 ש"ח
• מכונת־כביסה לבנה כלה מצבב מכ מאר "ש"ח 03-371637
• מכונת־כביסה אלקטרה 300 ושלוק 03-771345 750 ש"ח
• מכונת־כביסה מערכת סלוניה מרוחת מסמיכה 590 ש"ח בשרי 03-731594

בעריכת תרזה איזנברג

שווים ושוות פחות

נשות ישראל הן רוב דמוגראפי, רוב אלקטוראלי ומיעוט פוליטי מובהק

מאת ח"כ פרופ' שבח ויס

לפני שנים, בהיות יצחק רבין ראש הממשלה, הוקמה ועדה בראשות ח"כ אורה נמיר, לחקור את מעמד האשה בישראל. בתום עבודה מסורה ונמרצת הגישה הוועדה על שולחן הממשלה דו"ח מפורט על הנושא, מסמך מרתק ורב חשיבות. מאז זמן רב עבר ומאומה לא אירע:

(א) שכר הנשים הממוצע מגיע ל־78% משכר הגברים.

(ב) ברשימת העיסוקים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אנו מוצאים 66 מקצועות נשיים, לעומת 240 מקצועות גבריים. בספר הלימוד "מקראות ישראל", המשמש תשתית של חינוך לערכים וסטריאוטיפים למרבית הילדים בארץ בשלוש הכיתות הראשונות, מופיעים רק 13 מקצועות נשיים, לעומת עשרות רבות של מקצועות גבריים. "המקצועות הנשיים" המופיעים שם הם כולם מסוג אמא, סבתא, מטפלת, לולנית, קוסמת וכו'.

(ג) בשנת 1981 היו הנשים 36% מכוח העבודה, אך מתוכן רק אחוז אחד הגיע לעמדות ניהול.

(ד) באוניברסיטת תל־אביב היו נשים 21.5% מכלל הסגל הבכיר, אבל רק 4% מכלל הפרופסורים מן המניין.

(ה) בכנסת האחת עשרה, רק כ־8 אחוזים מחברי הכנסת הם נשים, וביניהן שרה אחת.

מרבית המספרים הנ"ל לקוחים מתוך הספר "נשים במלכוד" (בעריכת רפנה יזרעאלי, אריאלה פרידמן ורות שריפס, שיצא בהוצאת הקיבוץ המאוחד). בסוגיה של חוקי אפלייה, מאלף פרקה של ד"ר פרנסיס רדאי מהפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית.

מעבר לעובדות ולמספרים ולדברים מובנים מאליהם, יש למקד את תשומת הלב גם בצדדים הפסיכו־סוציאליים, המורכבים יותר, והנובעים ממנגנונים של גודשות ושל יחס נפשי, מנגנונים שהם ברובם דקים וסמויים. למשל – בוסים־גברים מעדיפים עובדים־גברים – מטעמים שונים, בלתי רלוונטיים לכישורים המקצועיים. בין הטעמים שהחברה תושתת ה"קולגיאליות" הגברית, השבטית כמעט, והנשענת על דפוסי חברותא נוחים ונעימים השוררים בין גברים – לעומת מתוחים, מערכת ערכים כפולה ותחושות של חשש, תסכול, משיבה־רתיעה וכו' כלפי עובדת־אשה. הועלו עוד שלל וריאציות של אפלייה סמויה בגלל מערכות ושיקולים שאינם מקצועיים גרידא.

כמו כן, ידועה העמדה הקשה יותר ממילא של האשה העובדת, לעומת זו של הגבר העובד, בגין הקונפליקט הנשי הפנימי בין תדמית הישגית ומצליחה לבין תדמית מינית – נשית. סטראוטיפית; וכן בגין המאזן העדין שהאשה חייבת לשמור בין רמת הישגיה לבין זו של הפרטנר שלה; וכן בגין הקונפליקט בין קריירה לבין תפקידי האשה כרעיה, אם ועקרת בית – קונפליקט המשסע, לעתים קרובות, נפשותיהן וחייהן של נשים רבות.

נשות ישראל הן רוב אלקטוראלי, רוב דמוגראפי ומיעוט פוליטי מובהק. מעטות הן האומות הדמוקרטיות הסובלות מתת־ייצוג רצוף של נשים בפוליטיקה כמו זה בישראל. גם בקרב המשטרים הבלתי דמוקרטיים מצב ההשתתפות של הנשים בהנהגות הלאומיות והמקומיות טוב יותר.

זאת לדעת: הפוליטיקאים הם עושי ההחלטות ומי שלא מצוי במוקד ההכרעה עצמם, מתקפח. זה חוק הברזל של כל אוליגרכיה. מי שלא שותף לפרוזדורי החקיקה, השלטון הביצועי, יזכה לכל היותר לנריבות פטרנית של בעלי כוח ההכרעה.

באלפיים אנשי ציבור משמשים בראשות השלטון המקומי ובמועצותיו ביותר ממאתיים רשויות מקומיות יהודיות, ערביות, דרוזיות, צ'רקסיות ומעורבות (עיריות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות). בתוך קהל גדול זה, לא נמצא מקום אלא לכמה עשרות נשים, המהוות פחות משלושה אחוזים מכלל הנבחרים. אין ביניהן אף לא ראש רשות אחת, גדולה כקטנה, ביצנית כעירה.

בכל מרינות המערב גע אחוז הנשים בשלטון המקומי בין חמישה־עשר לארבעים, (והשיא הוא במדינות הסקנדינביות). בישראל כיהנו עד כה 11 כנסות. בחלק מהן הגיע ייצוג הנשים לכעשרה אחוזים בעבר. ואילו בכנסת ה־11 מכהנות רק עשר נשים, שהן כשמונה אחוזים מכלל יושבי גבעת רם. רק בחלק מממשלות ישראל כיהנה אשה ובדרך כלל לתקופה קצרה (שרה דוידן, שושנה ארבלי אלמוליגו) או קצרה מאוד (שולמית אלוני). גולדה מאיר היתה לראש ממשלה בנסיבות שאינן קשורות כלל למינה. ממש כפי שקרה הדבר לאינדירה גנדי או למרגרט תאצ'ר. ואילו בכל ממשלות המערב, וגם בעולם הקומוניסטי, מכהנות נשים כשרות לכל דבר. גם בהנהלת הסוכנות מעטות הנשים ואלה המכהנות בה, עושות זאת כנציגות ארגוני נשים ("הדסה", "ויצ"ו" וכו').

אף כי רוב הנשים העובדות מחוץ לביתן הן שכירות, אשה מהן לא נבחרה לתפקיד מזכירה של מועצת הפועלים. לנשים משאירים את ניהול מוסדות נעמ"ת. רק בוועדה המרכזת חל שינוי לטובה בעניין זה. לא תימצא אשה בין מנהלי משרדי הממשלה, אין כיום אשה שגרירה, אין נשים בראש המוסדות הממלכתיים והציבוריים. טרם הוצבה אשה בראש מוסד אקדמי ואך מקרה הוא שאשה היתה לעורכת ראשית של עתון ("דבר").

אין מדובר ביצוג לשם ייצוג וקידום אינטרסים מיוחדים לנשים בלבד. כי הרי לא זה העניין. המדובר בשוויון זכויות פוליטי, לא רק בזכות הבחירה האקטיבית (הזכות לבחור), אלא בזכות הבחירה הפאסיבית (וזכות להיבחר). החזקה של הגיי השלטון המרכזי והמקומי היא סוג של יתרון חברתי, יתרון כלכלי, הנאה, ביטוי למשאת נפש. אין כל סיבה שמכל אלה ייהנו בעיקר הגברים.

משמעות טענות לוזב, בחלקן צודקות, בדבר קיפוח הנשים תחת שלטון קלריקאלי או בהשראתו. אך כל החילונים המקצועיים מקפחים את הנשים יום יום ושעה שעה והם מסרבים *להלוק עימן את השלטון, את* האחריות והסמכות ואת הנאות השלטון – והן רבות למכביר.

לפי שעה אכן תוקנו לאחרונה מספר חוקים במגמה לצמצם את מגרי האפלייה.

יוזמות פרלמנטריות של חברות הכנסת אורה נמיר, חייקה גרוסמן, שרה דורון, שולמית אלוני, נאוה ארד, ענה סולודר ואחרות, שינו במקצת את המצב. גם חברי כנסת הצטרפו ליוזמות, כמו חיים רמון, וק אמיר, יאיר צבן, שבח וייס ואחרים. אך המלאכה עוד מרובה.

החברה הישראלית והמפלגות המפעילות את המערכת הפוליטית חייבות לעשות לשינוי המצב.

להתייחס בכבוד לקורא הצעיר

פגישה עם המשוררת ציפי שחרור

מאת בלהה דבורי

"הכתיבה לילדים היא הפינה הפחות אפלה אשר בי, יותר אופטימית ואולי אף משעשעת. לדעתי, עיון הילדות אינו תמיד תקופה של אושר. גם לילד מצוקות משלו, בקנה מידה לא פחות משמעותי מאשר המצוקות בחיים המבוגרים."

הדוברת היא ציפי שחרור, הידועה בעיקר כמשוררת. מאחריה תשעה ספרי שירה וזכם עשרי פרסים ושני ספרי ילדים.

בימים אלה ראה אור ספר ילדים חדש פרי עטה, "קרסוליה". ביום חמישי האחרון קיימה החוצאה (עבל) מסיבת עתונאים שבה הציגה ציפי שחרור את הספר ושלי סבילה, מעצבת אופנה ובובות, את הבובה "קרסוליה", *שנעשתה על פי גיבורת הספר.*

"התחלתי לכתוב לילדים עם הולדת ילדי. במשך השנים קיימתי מפגשים ספרותיים עם ילדים ברחבי הארץ, במסגרת "אמנות לעם" וכן סדנאות לספרות, שבהן *קיבלתי מהילדים לא פחות מאשר* נתתי. מהם קיבלתי בין היתר גם את ההשראה לכתיבת "קרסוליה".

"זהו סיפור על עולמם של הילדים הישראלים בשכונה, בבית הספר. [illegible] "קרסוליה" היא בעצם ילדה רגילה וחדת מכולנה העל־טבעית לעשות דברים בעלי עוצמה מיוחדת בזכות שני פסים אדומים הנמצאים בקרסוליה ומכאן שמה. תכונה זו מאפשרת לה להתרומם לגבהים בלתי רגילים ולשוב אחר־כך לגובהה הרגיל. היא רוצה להיות מקובלת בחברה וזה לא תמיד מצליח. זידת ההתרחשות היא בחברת הילדים ברחוב הישראלי."

קרסוליה מתגרבת למשל, לעזור לתוצאת מכבי־האש בכיבוי שריפות בקומות העליונות, או להוריד גשמים ביום קיץ חם. על מנת לעגן את הסיפור בעובדות ערכה ציפי שחרור תוקידים רבים. בתחנה המטאורולוגית, למשל, סיפק לה העובדים מידע על ענני קיץ רחוקים היכולים להוריד גשמים.

דמות משנית, חשובה לא פחות מן הגיבורה ומעוגנת בנוף הילדות של כולנו הינה הילדה עגת המשוררת, דמות ליירית, יפה ונאיבית, המאמינה בכחה של קרסוליה, כאשר הכל עדיין לועגים לה ומסילים ספק ביכולתה.

לקרסוליה זוג הורים ליברלים – האבא הוא יוצץ מרעי ומלא את תפקיד עקר(ת) הבית בעוד שהאם עסוקה מאד בנהגת אמבולנס (בעבר הייתה מטפסת הרים). האמא עסוקה ולא לוחצת, האב נלהב ומפגיש את בתו עם חברו המדען אשר חושף את כשרונה הנדיר וכך יכולה קרסוליה לפרוץ לה דרך ללא עכבות.

ציפי: "מאחר ומדובר בספר ילדים, המטרה הראשית היא לגרום להם הנאה מעצם הקריאה, אך לא הייתי יכולה להתעלם *מהעובדת מסרים הינוכיים בין* השיטין. נראה לי כי יש להתייחס אל הקורא הצעיר בכבוד ולא להתיילד כאשר מגישים לו סיפור. שמירה על שפה מהוקצעת [illegible] ספרות הילדים [illegible] לבטל להתפתחותם ואף [illegible] לילדים אסור שתפול באיכותה מכתיבה למבוגרים. כידוע ספרות ילדים טובה מתאימה גם למבוגרים."

את עולם הילדים מכירה ציפי שחרור גם מחווית אחרת. לאחרונה סיימה כתיבת ספר אשר יראה אור בהוצאת "עם עובד". הספר "אמא היא גם אבא" (שם זמני) דן *בתופעה הגדלה הולכת בממדיה:* משפחות חד־הוריות. זהו ספר ילדים, הראשון מסוגו בארץ, שלכתיבתו קדמה עבודת תחקיר נרחבת. ציפי שחרור נפגשה עם משפחות חד־הוריות, שוחחה עם אנשי מקצוע וחשוב מכל, פגשה ילדים רבים למשפחות חד־הוריות, אשר הודות לפתיחותם שפכו אור על נושא רגיש זה.

ציפי שחרור: "תוך כדי עבודה מרתקת זו נוכחתי לדעת כי אין פתרון חד משמעי לנושא. אי אפשר לתת מירשם על איך לגדל ילד במשפחה חד־הורית. כולנו מכירים בעובדה כי גם במשפחות שבהן מתפקדים אב ואם לא תמיד טובת הילד נשמרת. ההתרשמות שלי מן המפגשים עם הילדים היא שמדובר בילדים מטופחים מאד, אינטליגנטים ורצויים מאד. זה גם החתך החברתי של אמהות לא נשואות המחליטות ללדת מחוץ למסגרת הנישואין, אלא שכאן נוספת להן תכונה הכרחית: אומץ לב, נחישות החלטה ודרגת *פתיחות גבוהה".*

ציפי בוחרת להאיר את עובדת קיומן של משפחות חד־הוריות באמצעות סיפורה של ילדה השייכת למשפחה כזאת. אין כאן פתרונות, רק הצגת מצב.

ציפי: "זוהי ילדה חכמה ותמהה, הודעת *להביע את עצמה ומעל לכל, זה סיפור אמיתי.* אני מקווה כי באמצעות הסיפור, ובאמצעות פעילות ארגון אל"ן (ארגון אמהות לא נשואות) ניתן יהיה לפתוח את הנושא על מנת לנקוט סטריאוטיפים ולהסיר את [illegible] עדיין לא הסכינה עם התופעה *החברתית החדשה יחסית."*

גם בהצגת מצבים רציניים מעולם הילדות נמצאת ציפי שחרור משעשעת ורוויית הומור ומגייסת לכתיבתה גם כשרון דרמטי. לדבריה, היא אוהבת להצחיק את הילדים גם כאשר המשמעויות רציניות עד מאד, ואולי דווקא משום כך.

הקו המנחה בספרות הילדים של ציפי שחרור מלמד אותנו, הילדים והמבוגרים כאחד, כי ניתן לשלב קורטוב מן החלום בתוך המציאות וקורטוב של מציאות בתוך החלום, מבלי לקפח את שניהם.

נשים במשמר האזרחי בספרד

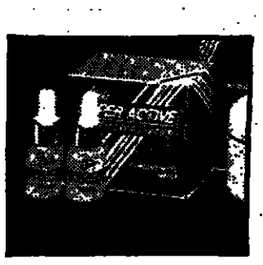

בשנים האחרונות הצליחו נשי ספרד לפלס לעצמן דרך אל תחומים הנחשבים ל"גבריים". נשים, כבר מתמודדות בזירה למלחמת שוורים, נמנות עם סגל העובדים בבית־הסוהר, מנסות את כוחן בשפיטה. עכשיו הבקיעו נשים גם את המעוז האחרון של ה"גבריות": הכוח הצבאי־למחצה המכונה "המשמר האזרחי".

נוסף על משימות קשות ומסוכנות, כמו לכידת פורצים בסקים הנמנה על אחרי הספר מפני פולשים זרים, מבצעים אנשי המשמר האזרחי הספרדי גם משימות הקשורות "במוסר ובסוהר המידות" – לרבות סיורים לאורך חופי הרחצה במטרה לאתר נשים חשופות חזה ולצוות עליהן "לכסות את השדיים". בעבר ניתן היה לזהות בנקל את אנשי המשמר האזרחי שומרי המוסר. נשקם היה תת־מקלע הם תבשו כובע שחור ("הכובע דומה לעטלף מנמנם" אומרים בספרד). יש האומרים כי הנשים שגייסו תהיינה פטודות מחבישת הכובע המשולש, המצחיק.

הציבור בספרד עדיין רואה במשמר האזרחי שריד אחרון – מזכרת מתקופת הרודנות של פראנקו שהסתיימה ב־1969, מה גם שרבים מאנשי המשמר היו מעורבים בקשר להפלת המשלה [illegible] (בפברואר [illegible]) שנבחרה באופן דמוקרטי.

המפקד הנוכחי של המשמר האזרחי, לואיס רולדן, הוא הראשון בתולדות המשמר שאינו איש צבא. רולדן, הסוציאליסט, סבור כי ניתן נשים למשמר האזרחי יתרום לליבדליזציה, אך הוא יודע כי המשימה לא תהיה קלה כמעט כל המשרתים כיום ב"משמר" הם בנים של קצינים ששירתו את פראנקו ורבים מהם ירשו מאבותיהם את הגישות השמרניות. רולדן מקווה להפעיל את הנשים בכל התחומים, במנהיגות, במלחמה בסמים ובפעולות למניעת טרור".

שיפוצים

סידרה קוסמטית חדשה מבית "אוריט" – "ספר אקסיב" שמה. בהודעה לעתונות נאמר כי זו סידרה "המתאימה לכל אשה הרוצה למנוע את התבלות הערור בטרם עת. לנשים שעורן עייף, רפה וסימני הגיל מתחילים להיראות. בפרט מומלצת הסידרה לנשים לאחר לידה, דיאטה או כל שינוי דרמטי אחר. התוצאות נראות לעין כבר מתחילת השימוש ושינוי משמעותי ניכר לאחר שלושה שבועות". וכל זאת תודות לקומפלקס הפרוטאו־רגליקאן הפעיל בכל מוצרי הסידרה. קומפלקס זה אחראי לשיפוץ מעטה התא ומעורר יצירת קולגן מחדש בעור, כך נאמר בהודעה. הסידרה כוללת קרם לחות המכיל מסנן קרני שמש, קרם פנים עשיר במיוחד, קרם עיניים, מסכה וסרום (תרכיז) לטיפול מרוכז בעור הפנים. המחירים הנודעים, החל מ־13 ש"ח למסכה ועד מקסימום 19.90 ש"ח לסרום קורצים לנסות גם סידרה חדשה זו.

●●●

דורדה צימרמן

לשבת במטבח, ליד המזרקה, מול הטלוויזיה

דסל של מרתה

מאת מרתה מיזלס

כמו ספורטאי ה"מחמם" את שריריו בתרגילים פשוטים, כך גם אני – כדי לחזור למטבל לאחר שלושה שבועות של חופשה, הלכתי לכמה תערוכות של מוצרים: בנושאי חומרי בנין, ארונות מטבח ומכשירי אלקטרוניקה.

בתערוכת "בניה ובית" – *בערוכה שנתית למדי* – שארגנה "קשת ארזים" בשבוע שעבר בת"א, הפריט המעניין ביותר היה מפל מים. הוא הוצב בכניסה לתערוכה, ליד קופת הכרטיסים. זה זמן רב אני מתרעמת על כך שגובים כסף בכניסה לתערוכות המיועדות בעצם לשמש זרז למכירת הסחורה. מדי פעם עונים לי, שהדבר נעשה כדי להרחיק מהן צופים בלתי רצויים. ולאפשר בכניסה רק ל"רציניים". לדעתי הרציניים האלה הם פרוירים, המסכימים לשלם במשם שהכניסה צריכה להיות חינם.

המפל ששבה את לבי היה של חברת "עד מזרקות", המתמחה במזרקות ובמפלי בית, לפנים הבית ולחצרות, לבתים ולגנים. אין זו החברה היחידה בישראל אבל היא מיוחדת בהצעותיה ובגיל מנהליה.

ערני גולדשטיין דן אסיה היו בשנות העשרים שלהם כשפתחו את העסק לפני שש שנים. המשאבות והריזות מיובאות אבל יתר המרכיבים, כולל הסלעים המלאכותיים המרשימים (למפלים) עשויים בארץ. ארבעה סוגי מוצרים יש לחברה: מזרקות קטנות, וילונ"מים, מפלי מים קטנים מתאימים לבתים והתקני מים גדולים למבנים ציבוריים או לאתרים. המצר הזול ביותר הוא המזרקה (מ־850 עד 1,400 ש"ח) אחריה וילון המים, העשוי מחוטי ניילון שלאורכם זורמים־נופלים המים בלא הפסק (מ־2,500 ש"ח ומעלה – לפי הגודל), ואח"כ "מפל" המים שמחירו בין 2,500 ל־7,000 ש"ח. המפל מצריך לפחות מטר אחד מעוקב של חלל אך הוא מותקן בבית, ויש מפל מיוחד להתקנה מתחת למדרגות. משאבה מיוחדת ממחזרת את המים וע"כ צריכתם אינה גבוהה. גם צריכת החשמל קטנה – כך מכשיחים לי בעלי העסק – כמו מנורה של 50 וואט. אגב – הסלעים אמנם מלאכותיים אבל הצמחיה טבעית. גולדשטיין אף מבטיח לי שהמים הזורמים לא רק תורמים פסיכולוגית לאווירת רגיעה אלא גם מסיפים יתנים שלילים לאויר.

המחירים כוללים הובלה והתקנה. שירות תיקונים מובטח תוך 24 שעות.

מפלים למקומות ציבוריים כבר עולים בדולארים, בגלל המרכיבים המיובאים, והמחירים מתחילים ב־2,000 דולאר ויכולים להגיע עד 50,000 דולר. החברה גם משכירה מזרקות לאירועים מיוחדים. טל: 052-442867 או 052-911290.

המטבחים של המדינה

מאז ומתמיד תהיתי איך במדינה קטנה כשלנו יכולות להתקיים כל כך הרבה חברות המתמחות בארונות מטבח. המדריך הנזכר למעלה מונה 341. נכון; רבות מהן אינן יותר מסדנאות קטנות, בעצם ולא מפעלים גדולים ממש, אבל גם כך, מפליא כיצד כולם ממשיכים בעסק.

פליאה זו מתעוררת אצלי מדי שנה, בדיוק המטבחים, המתקיים בחצות מרכז הבנייה הישראלי. זה שהתקיים לפני כשבוע במגרשי התערוכה בתל־אביב היה הגדול ממנו עד כה. השתתפו בו רק 30 חברות, שכללו את רוב המפעלים הגדולים ומעט מהסדנאות הקטנות – אשר ביחד נתנו תמונה כללית של המתבשל במטבח הישראלי דהיום.

שאלתי איך יש לכולם פרנסה את מיכאל ניצב, מנהל השווק של "רגבה", השם היוקרתי ביותר בתחום זה בארץ. כיום והחברה בטיחותיות וכו'. המדריך מוצא לאור ע"י "רפי זהב" ומרכז הבניה הישראלי, ואפשר להשיגו ב"רפי זהב", ת.ד. 33023 ת"א 61330, טל: 03-7532222.

המטבחים של המדינה

מאז ומתמיד תהיתי איך במדינה קטנה כשלנו יכולות להתקיים כל כך הרבה חברות המתמחות בארונות מטבח. המדריך הנזכר למעלה מונה 341. נכון; רבות מהן אינן יותר מסדנאות קטנות, בעצם ולא מפעלים גדולים ממש, אבל גם כך, מפליא כיצד כולם ממשיכים בעסק.

פליאה זו מתעוררת אצלי מדי שנה, בדיוק המטבחים, המתקיים בחצות מרכז הבנייה הישראלי. זה שהתקיים לפני כשבוע במגרשי התערוכה בתל־אביב היה הגדול ממנו עד כה. השתתפו בו רק 30 חברות, שכללו את רוב המפעלים הגדולים ומעט מהסדנאות הקטנות – אשר ביחד נתנו תמונה כללית של המתבשל במטבח הישראלי דהיום.

שאלתי איך יש לכולם פרנסה את מיכאל ניצב, מנהל השווק של "רגבה", השם היוקרתי ביותר בתחום זה בארץ. כיום והחברה

המטבח של גולדה, שעליו כבר דווח במדור "עכשיו" בהרחבה.

מתיחת פנים

שידות חדש הניתן על־ידי חברה חדשה־יחסית ונקרא NEW-DOOR, חברה בת של "רהיטי ברג", "רהיטי ילדים", הוא "מתיחת פנים" למטבחים. הרעיון מושג על ידי החלפת דלתות בארונות וציפוי המגירות בסכום המגיע לכשליש המחיר הנדרש בעד החלפת הארונות עצמם.

סידור זה יעיל, כמובן, רק אם המטרה העיקרית של השיפוץ היא להקנות מראה חדש למטבח. זה לא יעבוד במקרה שהארונות מתפוררים או אם רוצים לנצל ביתר יעילות את שטח המטבח.

כל סוכני רהיטי ברג מייצגים גם את "נירדור" ואפשר גם להתקשר ישירות לחברה ברעננה, טל' 052-26796.

אם אתה מחליף את דלתות ארונות המטבח שלך לדלתות "נירדור" תוכל בעת האורך גם לצבוע אותן מחדש ביתר קלות משום שהן ניתנות להוצאה מהמסגרות בקלות יתר. אתה יכול אפילו לרכוש מערכת נוספת של מסגרות ו"להחליף את הצבע לקראת שבת", מציעה החברה.

הנשים שגייסו תהיינה פטודות מחבישת הכובע המשולש, המצחיק.

הציבור בספרד עדיין רואה במשמר האזרחי שריד אחרון – מזכרת מתקופת הרודנות של פראנקו שהסתיימה ב־1969, מה גם שרבים מאנשי המשמר היו מעורבים בקשר להפלת המשלה [illegible] (בפברואר [illegible]) שנבחרה באופן דמוקרטי.

המפקד הנוכחי של המשמר האזרחי, לואיס רולדן, הוא הראשון בתולדות המשמר שאינו איש צבא. רולדן, הסוציאליסט, סבור כי ניתן נשים למשמר האזרחי יתרום ליבדליזציה, אך הוא יודע כי המשימה לא תהיה קלה כמעט כל המשרתים כיום ב"משמר" הם בנים של קצינים ששירתו את פראנקו ורבים מהם ירשו מאבותיהם את הגישות השמרניות. רולדן מקווה להפעיל את הנשים בכל התחומים, במנהיגות, במלחמה בסמים ובפעולות למניעת טרור".

מטבח החלומות

אם אתה רוצה לראות איך יראה החדר לפני שאתה מזמין אותו – תמצא את התכנון המתוחכם ביותר אצל דנר (DANAR) (הסניף הראשי נמצא בקריית ביאליק). הם מציעים מחשב שמראה בתמונות תלת־מימדיות וכצבעים את מצרי החברה שבעותם תבנה לך את "מטבח החלומות". סניפי החברה יספקו לך הדפס שתוכל לקחת הביתה ו"ללמוד" אותו.

דנר נחשבת לאחת משלוש הגדולות בחברות המייצרות ארונות מטבח, יחד עם "רגבה" ו"רים" (שמטבחי היוקרה שלה נקראים "מוריליה").

אין לטעות בין "דנר" ל"דניה" (מרמת־גן), חברה קטנה יותר שגם היא מייצרת ארונות מטבח מעניינים ביותר או עם "דיזיין" (תל־אביב). זה האחרון נהג לשמש טוכן מכירות של רגבה אך עתה הוא מיבא ארונות מטבח מאירופה, לרוב מאיטליה. קיים מספר מפתיע של מטבחים מיובאים מסביב, אם כי לא בהרבה לי הסיבה, בהתחשב במספר הלא קטן של יצרנים מקומיים.

השלישית בעולם

אם אתה משחק לפעמים את משחק "הטריוויה", יעזור לך אם תדע ש"סניר", באומרו "שלושה אוקיאנוסים", הוא מתכוון לאלה המקיפים את יפן. מעשי יותר הוא המידע שהחברה טוענת להיותה אחת משלוש הגדולות ביצרניות האלקטרוניקה ביפן ובעולם, ואומרת שהיא יצרנית תנורי המיקרוגל ומקלטי הקסטות הנידים הגדולה בעולם.

על כל זה לכדנו בתצוגה לעתונות שהתקיימה לא מכבר הבה הוצגו מכשירי טלוויזיה וידאו של סניר בחטוטו של נציג המכירות האירופאי של החברה, אלברכט בסטיינר מבאזל.

בכל הנוגע לסניר, כמו בבוחרל, ישראל שייכת לאירופה חו, כך נאמר לנו, עיסקה שמיטיבה עמנו כצרכנים.

על אף מעמדו החלש של הדולר ביחס ליאן, סניר בישראל הצליחה הודות לביטול מס האחסון, לשמור על רמה נאותה של המחיר לצרכן, אומר מנהל השיווק המקומי, פבלו מלכסון.

עסקי סניר בישראל מנוהלים על ידי חברה הממוקמת בירושלים ושמה ס.ס.ס. אלקטרוניקה בינלאומית – ראשי תיבות של "סניר סנסאי סילס. סנסאי היא חברה קוריאנית, שממנה רוכשת S.T.S ק חל יחוד של מוצרים לא מכשירי וידאו – רק מכשירי טלויזיה קטנים (עד 20 אינץ').

הראו לנו את החדישים שבמקלטי הוידאו. הם מאפשרים לך לבדוק ברזמנית גם משדר ב־9 ערוצי שידור טלוויזיוניים והודות לאלקטרוניקה הדיגיטלית ניתן לנו מכשיר הקרוי "סורק דיגיטלי" לשם קביעת מיקומן הבדוק של תבניות שונות המוקלטות על הקלטת.

יטנן אפטרוזיות אידסוף להאמת והנבדת המידרות, ל"הקפאת" תמונה מסרטת או להתמקדות על אזור מסרים שבתמונה. הטכנולוגיה הגבוהה הזאת, מכל מקום הווידאו (VHS SUPER DIGITAL) מגיע למחיר של 3,800 ש"ח, אך במלים פשוטות, מחיר כמעט כפול מזה של הווידאו הרגיל של סניר.

כמו כן, לדגם האחרון של מכשיר הטלוויזיה של סניר יש מסך משוכלל שכוח והתקן שבעזרתו ניתן לראות במוניטור שבשולי המסך מה נעשה בערוץ מסוים, בשעה שאתה צופה בתרם וידאו. המכשיר מצויד גם בטעונת סטראו. כל הצופרים האלה בעלים את המחיר הקטלוגי של ה"סניר PIP" לסביבות 4,500 ש"ח – עם שינויים במחיר ביחס לגודל המסך, לעומת ה"26 אינץ' הקודם, שמחירו כ־3,000 ש"ח.

כל מכשירי הווידאו והטלוויזיות הללו, ואפילו הוזלים יותר, כוללים שלט־רחוק. "לסוגים האחרים אין כיום רדישה", אומרים אנשי סניר.

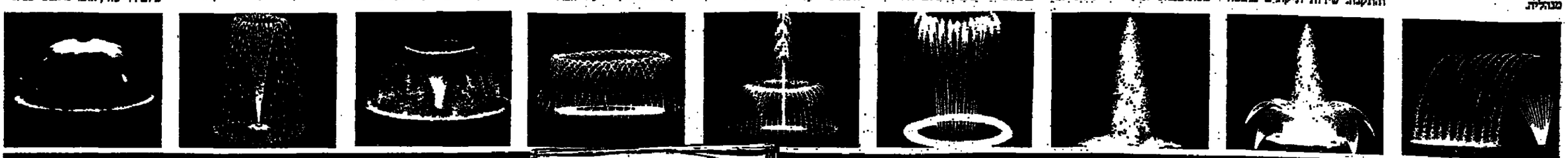

هكذا من الاصل

בעריכת אריה ארד

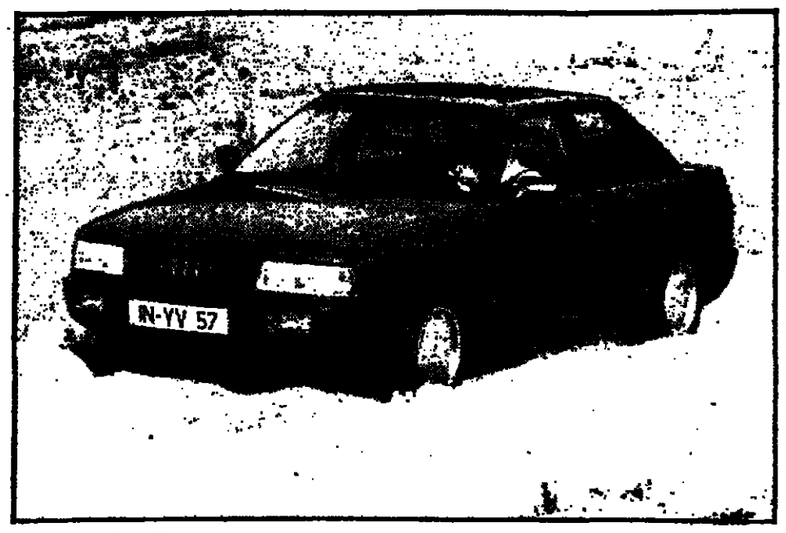

במלאת שנתיים למבצע „אוטו" בחרה מערכת הירחון את „מכונית העשור". בגליון השנתיים החגיגי, המופיע השבוע, מסביר עורך „אוטו", רוני אחרונביץ, את נימוקיו להענקת התואר לאודי קוואטרו: „מכונית העשור צריכה להיות המכונית החשובה ביותר, זאת שהשפיעה יותר מכל אחת אחרת, שחידשה והיתה למורת דרך לדור חדש של מכוניות... לקוואטרו, שטולדה ב־1980, לא היו שאיפות לשנות את העולם: היו לה שאיפות למצוא במירוצים, היו לה שאיפות לפתח טכנולוגיה שנם המכוניות המשפחתיות של אודי יוכלו להשתמש בה; לא היו לה שאיפות לחולל מהפיכה. אולם אין הצלחה כמו ההצלחה, והטכנולוגיה המוקדמת של הקוואטרו – הנעה כפולה קבועה 4x4 – מיהרה להפוך למקור לחיקוי... הקוואטרו עשתה לאודי מה שטל ברודי עשה לכדורסל הישראלי. הקוואטרו שמה על המפה לא רק את אודי אלא גם את ההנעה הכפולה... האודי קוואטרו מסמלת את מצחון המוח על הכוח". בתצלום: אודי 80 קוואטרו.

רק "המלך דוד" בירושלים וכן "הילטון" ו"דן" בת"א זכו בדרגה הגבוהה ביותר

מאת דויד מושיוב

מ־1 בבארים יהיו בישראל רק שלושה בתי־מלון בדרגת "חמישה כוכבים והלוקס". על־פי הדירוג החדש של בתי־המלון בישראל ירדו בדרגה 57 מלונות ו־37 עלו בדרגה. הדירוג החדש נעשה כדי לעדכן את הדירוג הישן בן עשרות השנים.

שלושת בתי־המלון בעלי הדרגה הגבוהה ביותר הם "המלך דוד" בירושלים, "דן" שבתל־אביב ו"הילטון" בתל־אביב.

על־פי השיטה הקודמת נקבע הדירוג על יסוד מצבו הפיזי של המלון ללא התחשבות ברמת השירות בו. האיל והדירוג נקבע ללא הגבלת זמן, היה דרוש חליך מורכב להורדתו של מלון בדירוג ומשום כך התקשה משרד־התיירות לכפות על המלון לשפר את שירותיו. נוצר מצב, שבו מלון בעל תרדים מרוחקים ושמרים גרולים יכול לזכות בדירוג גבוה, כלי שהתבו בחשבון מריבותם של הטבבים ומשפחתם, מיבה־תשמיש ושל־מטבחים הנקקן.

עתה נקבעה שיטה חדשה, שלפיה הקדה בראשונה של מנכ"ל בנק בריקלי־דיסקונט משה נירדפר. שיטת הדירוג חדשה משלבת את כל המרכיבים הקובעים רמתו של מלון. הדרגה תינתן מעתה לשלוש שנים בלבד ולאחר מכן יוכל משרד־התיירות לקבוע למלון דרגה חדשה. לפיכך יהיה אפשר לאלץ מלון לשפר את טיב השירות, שהוא נותן לאורחיו.

בתי־ההארחה בקיבוצים דורגו על־פי המלצות ועדה בראשותו של עדי ניב, שהיה חבר גם בוועדת נירדפר. לבתי־ההארחה נקבעו אמות־מידה חדשות, המביאות בחשבון גם את מידת שילובו של האורח בחיי הקיבוץ. עם זאת הותר לבתי־ההארחה להמיד לרשות אורחיהם את מיתקני הנופש והספורט של הקיבוץ, בלא שיחויבו בהקמת מיתקנים מיוחדים לאורחים.

מדליית זהב ל"נפטון"

חברת התיירות הבריטית "תומפסון" בחרה במלון "נפטון" באילת ל"מלון הנבחר" מבין 170 יעדים ותרפיים ברחבי העולם. העיסור מועניק אתת לשנה. החברה מטפלת ב־3.5 מיליון תיירים בשנה. כל אחד מהם מתבקש למלא שאלון בדבר טיב המלון שבו התארחו. השנה זכה "נפטון" בתואר "המלון הנבחר".

"ארקיע" – נציגת "הולידיי אין"

חברת "ארקיע" החלה מייצגת בימים אלה את רשת "הולידיי אין" בישראל, המונה 1,700 בתי־מלון ב־50 מדינות. 70 בתי־מלון נמצאים בשלבי הקמה שונים.

הנוסע הישראלי יוכל להזמין חדרים ברשת "הולידיי אין" באמצעות סוכני הנסיעות בארץ. "ארקיע" קשורה למוסד הרשת והמזמין יוכל לדעת מיד, אם הזכנתו אושרה.

בארה"ב מציעה הרשת וזרדי מלון ב־44 דולר ללילה. באירופה מציעה הרשת חדרים בשתי רמות: 68 דולר ללילה ו־107 דולר ללילה. בכל החדרים הללו מקסמות לארבעה אנשים. מחירים אלה אינם כוללים מסים וארוחת־בוקר. הנחות מיוחדות ניתנות לקשישים.

רוכבי האופניים באים

200 רוכבי אופניים הולנדיים יוחליפו את נתרות הולנד הקפואים והחלקים בכבישי ישראל במסגרת מסע אופניים מיוחד לכבוד שנת הארבעים למדינה.

חברת־התעופה ההולנדית בודקת אפשרות להעמיד מטוס מיוחד לרשות מיבצע זה. השתתפות במיבצע תעלה לכל רוכב אופניים הולנדי 1,750 גילדן (1,500 שקל).

אירוח באוהל בידואי

[illegible] הנוסעים, המעפשים סיורים במחירים נמוכים, [illegible] שקל. הלקחות של סיורים הכוללים לינה באוהל בדואי.

חברת "עמיאל טורס" מציעה אפשרות תרשה זו במסגרת חבילת־תיור, המאפשרת לתייר להכיר את אורחות החיים בישראל. תכנית זו תאפשר מיפגש בלתי־אמצעי של בני־נוער וסטודנטים תוך כדי טיול חיים במסגרת קבוצתית למאהל בידואי בתנאי קמפינג. כל מחזור יימשך שמונה ימים.

כנס לעידוד תיירות וחקלאית

80 סוכני־נסיעות ועימם אישים הקשורים בחקלאות באירופה ובאמריקה באו בשבוע שעבר להשתתף בכנס בנושאי תיירות חקלאית, שערכה רשת בתי־ההארחה בקיבוצים בשיתוף עם משרדי התיירות והחקלאות וחברת "אל־על".

המשתתפים בכנס יסתו בארץ שבוע ימים ויסיירו בפרוייקטים חקלאיים, בתחנות למחקר חקלאי ובמשקים שונים. כן יסיירו במשקי התיישבות העובדת ויתארחו בבתי־הארחה שלה.

ויזות עכשיו

התאחדות סוכני הנסיעות ושגרירות ארה"ב יעודדו ישראלים להצטייד באשרות־כניסה לקראת הקיץ כבר עתה. האשרות יינתנו לפחות לשנה אחת. המטרה היא למנוע את התורים ואת ההמתנה המעצבנת ממך למוער הנסיעה וכן להקל על אנשי השגרירות ועל סוכני־הנסיעות בתקופת העומס.

גם הקונסוליה הצרפתית עושה להקלה על הישראלים המבקרים בצרפת לעיתים קרובות. גימלאים ואנשי־עסקים, שבדרכיהם לפחות שתי אשרות־כניסה קודמות ושכב ביקרו בצרפת, יוכלו לקבל אשרות לשנה ולשנתיים. אשרות אלה מאפשרות כניסה חוזרת ונשנית לצרפת ללא הגבלה ושהיה בה עד שלושה חודשים בכל פעם.

סוכני־הנסיעות ממליצים להשתמש בשירותיהם לצורך השגת האשרות כדי למנוע לחץ על הקונסוליות וכדי לחסוך זמן.

כן ממליצים הסוכנים להכין את הדרכונים כבר כעת כדי לא להזדקק לשירותי משרד־הפנים בזמן העומס בקיץ.

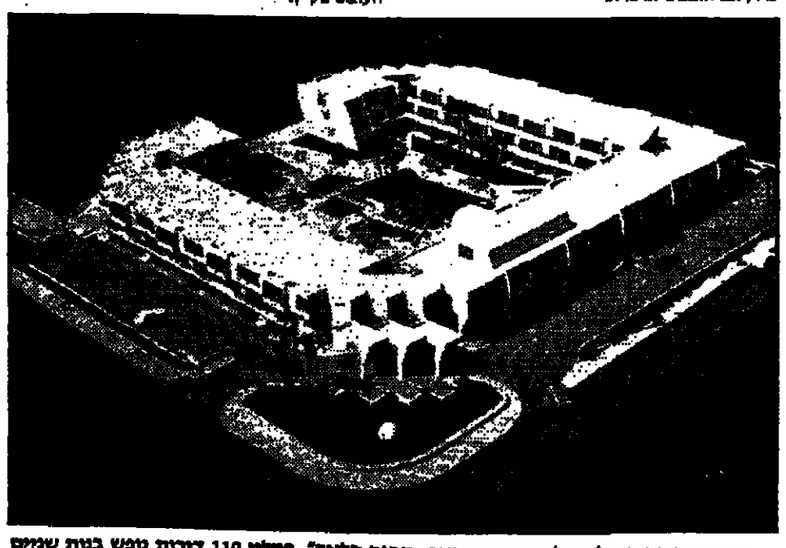

החודש נפתח באילת מלון חדש ומפואר „מרינה קלאב". במלון 110 דירות טפש בנות שניים או שלושה חדרים עם מטבחון מצויד ושירותים דירתיים, והוא ממוקם בחוף הצפוני של אילת מול מלון „המלך שלמה". המלון מיועד לטפשים, המעוניינים לשמור לעצמם את בחירת המזון, הבילויים והבידור, בלי לוותר על רמת איכשון גבוהה. מנהלו של המלון החדש הוא יאיר מלד, בוגר הטכניון במינהל בתי־מלון. צילום: שמואל תגר

חברות־התעופה ונבוכדנאצר

מאת יפה אבן־מוביץ'

הבנת האשרה "נבוכדנאצר" מאת ורדי עלידור להקת האופרה של פאריס תהיה מודאי אחד משיאי שנת־הארבעים וחברות־תעופה מתחילות להיערך לעניין זה. במיוחד, "איר־פראנס" מתכננת עשר טיסות של מטוס ה"קונקורד" בקו הישראלי סביב החיזון המוסיקלי־תיאטרלי הגדול בירושלים.

גם "אל־על" נערכת במיוחד להבאת נוסעים לאירוע זה. המוביל הישראלי הקים מערך המבנות מחשוב מיוחד לקנון הנוסעים, שיבקשו לבוא במיוחד להבנת "נבוכדנאצר". גם חברות־תעופה אחרות נערכות לנוסא. "טוריסאיר" מסיעה כבר בחודש הבא טיסה סבירית שמונית בקו הישראלי שלה. הטיסה הנוסעת תגיע לארץ בימי א' לפנות ערב ותבא לצירוף בשעות הערב. היא נועדה בעיקר לאנשי־עסקים, המבקשים לסיים את יום־עבודתם בישראל ולהגיע לתחילת־שבוע העסקים בשוויץ.

שנת הארבעים של המרינה תהיה, גם שנת־הארבעים לטיסות "איר־פראנס" בקו הישראלי. וברדיו־אלעמה הצרפתית מארגנת שורה של אירועים, מן המיסב שיכולה צוות להעניק. התגיגות כוללות תצוגות אופנה בהשתתפות נרקל. המעצבים מפאריס, מיפגנים קולינריים כשרים למהדרין וכקוב גם אירועים תרבותיים שכמרכזם הבנת "נבוכדנאצר" עלידי האופרה של פאריס.

שיתוף־פעולה בין "אל־על" וחברת "קתאי" מהנג־קונג

"אל־על" חתמה באחרונה הסכם שיתוף־פעולה עם חברת־תעופה "קתאי", המוכרת הלאומי של הונג־קונג. עתה יוכל הנוסע לרכוש כרטיס "אל־על" למורח הרחוק והמזרח תירשם במערך ההזמנות של "אל־על".

מטוסי "קתאי" טסים למקום ישוחות בשמי בירה"ם.

ק.ל.מ.: "האירוח על חשבון הבית"

ישראלים הטסים בחברת־התעופה ההולנדית ק.ל.מ. יזכו בלילה אחד על חשבון החברה באמסטרדם. הנוסע יוכל לבחור, אם יהיה זה הלילה הראשון בהגיעו לאירופה או האחרון לפני שובו לארץ. הלינה כוללת ארוחת־בוקר וכן נאמה מגמל התעופה לסולן חחרה. החברה מציעה גם הנחות בחדרים של מיורים בהולנד.

איפלפ"א דן בטרור הסורי

אירגון הטרוסים הבין־לאומי, אינלפ"א, פתח בימים אלה בסידרת דיונים על הלקח של סוריה מטרור הבין־לאומי. הדיון נעוך על יסוד מיסמך, שהגיש יהיר אינגר הנרוסים הישראלי הקבריגיס יצחק גוגנ.

במיסמך נאמר בין היתר, כי הטרוסים לא נקטו כל פעולה נגד אירגונו של אבו־נידאל בלבנון ונגד אירגונו של אבו־מוסא, הפועל מתחומי סוריה קצמה. אירגונו של אבו־מוסא ביצע את התקיפה על רוכבי "אל־על" בנמל־התעופה של מדריד ב־1986. המיסמך הישראלי מרגיש עוד את אחריותה העקיפה של סוריה לחטיפות אזרחים זרים בלבנון. עוד מדגישים הנידוד והתמיכה, שמעניקים הסורים למעשי טרור רצחניים בתוך ישראל.

הקבריגיס גוגנ קובע, כי סוריה עוסקת מאחורי תתרנות פנימית במצרים ומציין, כי אנל אנשים שנעצרו כאשמת ריגול נמצאו נשק וחומרי חבלה. עוד מציין הקבריגיס גוגנ את הקשרים האיסטרטגיים הקיימים בין סוריה לבין עם איראן. כן מנמשמים שהיה לסוריה בעלות הברה בלבנון, בעיקר אל־אמל ואירגונים סדרים ואחרים.

בסיכומו כותב הקבריגיס גוגנ, כי גם לראות חידוש יחסי מדינות המערב עם סוריה לא הביאה רשמי חדשה על חלקה בטרור והרגישה, כי לא עשתה כל ויתור למערב תמורת חידוש היחסים הדיפלומטיים עימה. "שרינות המערב הכיתו במיטשה שלהן", טענה סהיה בהקשר זה.

סידרת הדיונים הנבחרת בסוטרות אינלפ"א נועדה להבין את הנלאת הנושא בדעיה חשנתית של האירגון, שתיערך בסאי באקפולקו שבמקסיקו.

בארץ האש: המדורות לא הועילו

מאת בן־ציון אפשטיין, דבר

ארוכה הדרך ל־סוף העולם. 3,500 ק"מ בין העיר בואנוס־איירס ותוך הקרא „ארץ האש". לתומי רמיתי לי, שחבל ארץ זה יוזק אש וגפרית וולקאנית. הרי המקום נגלל עם צילה, ושם הרים רועדים לעיתים קרובות. אך לא כך הדבר, ושם ניתן עוד בתקופת הכיבוש הספרדי. האינדיאנים היו מדליקים על חופי מדורות לחימום ולהגרת המוף כדי למנוע פלישת זרים. זה כנראה לא הועיל. רוב האכורת של הספרדים הכחידה את הילידים בצורה מוחלטת. כרתו להם אוהלים ובער כל אות שילמו כסף. ואחרי כן רקבו אותם. האינדיאנים היחידים שעוד מסתובבים בעיר אושויה הבירה הם צ'ילאנים ובוליביה שבלני בניין, מביאים אותם לעשות את העבודות הקשות. הם מקימים לעצמם משכנות עוני, ובצידן מקוקיות־שאי ובתוכן מקלטי טלוויזיה צבעונית. כעבור כמה עונות הם חוזרים לארצותיהם.

חמש וחצי שעות טיסה מביאות אותנו לחבל הארץ הנידח, שם נפגשים שני האוקיינוסים. בינוך לכה שביקרנו אנו נמצאים בתוך עיר מפוחתת בת 30,000 תושבים, הנוסח מאר, בתי מלון, חברות תיירות ונוף משגע. שלג ניצוץ ויעדת עד לגבולי הרים הבחורים. קרחונים שמרי פעם נסדקים ומחדים משלגת. מים רבים המעדרים קצה בלב שלנו. אין כאן תופי חצבה, כי מי שבבנו לאנטי המים סקפא לחוות. רק לאינדיאנים היתה משחה שהגנה על גופם ועימה יכלו לשחות במי קרח המפחידים.

אוטוריה היא נמל חופשי ממכס. לכאן מגיעים תיירים מכל העולם והיא מושכת נוער גם מישראל. כאן גם עורכים תחרות גלישה בינלאומית. סמפרטות הסקיסמים בקיץ היא 15 מעלות. אך בסתיו האנשים כאן התרגלו ללכת בלי מעילים.

בעיר הזאת יש כמיקן משפחות יהודיות, רובן מבוגא ספרדי. נהג המונית, שלקח אותנו למלון, הגלה באחר המתישבים במושבה סביב מחוסיל הידועה. הקשר בין היהודים רופי מאוד. בראש היו מוכנים לכך: בכל זאת רוצה ועד הקהילות בבואנוס־איירס לארגן את קמץ היהודים הגרים כאן ב„סוף העולם".

על־פי המלצות של יוג שליחים בבואנוס־איירס נפגשנו באוטוריה עם מרדיך תיירות ששמו „רתן הזקן". הוגג הישראלי סיפר, שביחותם „בארץ האש" פגשו לא מעט תיירים מישראל. על כן שאל אותם „רתן הזקן" בתמימות: „הלאם זה נכון שישראל מתכננת לכבוש את „ארץ האש" ולישב שם יהודים?"

לכבוש את הארץ הזאת? הייה – אך שמץ המים מכאן:

אי סקוטי נפתח לתיירים

אחר הרים הפראים והמרוחקים ליד חופיה המערביים של סקוטלנד, נפתח לאחרונה למבקרים.

האי „אולבה", ליד האי „מול", המופרד ממנו על ידי רצועת מים צרה, פתוח מדי יום בין השעות 9 בבוקר ו־5 אחה"צ.

לתיירים אין כל אפשרות להתנודד באי העיר, בו מתגוררים 25 תושבים בלבד. אפשר לשוט לאי במעבורת מ„אבן" (כ־150 ק"מ צפונית מגלאסגו) ל„מול", ומשם במעבורת נוספת ל„אולבה".

אין לזה זכנים קבוע למעבורת. אפשר להתקשר למי שמפעיל אותה או לאחות אל"ג, ובדרך זו להשיג את תשומת ליבו. אין גם מחיר קבוע לנסיעה במעבורת. התשלום הינו בצורה של תרומה ל„קופת הים".

מגמת העליה התלולה בתאונות: נורית־האזהרה מהבהבת בחוזקה

מאת אריה ארד

העליה התלולה ששוב הולה מתמנת במספרן של תאונות־הדרכים ובמספרם של הנפגעים, מן הראוי שתריך שינה מעיני הנושאים באחריות לנושא זה. רוחקו השבוע שעבר היה פחות גשום משבועות קודמים ובכל זאת, בשבוע זה הולה מתמנת מגמה של גידול. מטום כך נראה, כי הסיבות אינן נובעות מתנאי מזג־האויר החורפי, אלא יש לחפש אותן במקומות אחרים.

לי נרמה, שהסיבה העיקרית היא בהתנהגות ציבור המשתמשים בדרך, נהגים והולכי־רגל כאחת. הבולה בעקבות חודש אוקטובר העקוב מדם, שבו נהרגו 53 אנשים, הולה כנראה לפנ רגם הולה תחומה בעיר. [illegible] לפחות, בשעה שהשוטר רשם בנחת דו"ח. אולי חשוב, לנהג, לעמת זאת כמעט שאין רואים שוטר במוקדים קרטיים, שבהם מתקשים הנהגים להסתדר גם כאשר הכל כשהרה, לא כל שכן כאשר הרמזור חדל לפעול.

שוטרים צריכים לעסוק פחות ברישום דו"חות ויחתר במריעת עבירות בעצם נוכחותם הבולטת ובכוחותם לפתוך ללא שהיה בעיות הנוצרות לפתע. אם למשל יימצא שוטר בתיבים מפוקקים, איש לא יכה להדרוק תוך יריחה לשוליים, עבירה מעצבנת הנודרת אחריה את הרבים. ליד שלטי „עצור", שם התנועה רבה, צריך להציב שוטר לא כדי „לחסוך" כמה דו"חות, אלא כדי לסייע לנהגים להשתלב בתנועה בביטחה. התנהגות הולכי־רגל היא מגרומי התאונות העיקריים. בכל זאת אין רואים שוטרים ליד מעברי חציה מרכזיים, מסיעים להולכי־רגל בחציית הכביש, אפילו לא בשקרים הבעייתיים ביותר.

בשבוע שעבר הולה מסתמנת מגמה נרזרה של גידול בתאונות. עדיין אין המצב חמור, כפי שהיה בשנה הנרזה שעברה, כאשר מספר ההרוגים כמעט הגיע ל־500. גם מוקדם להגריך את השנה בולה עלפי השבועיים הראשונים בלבד – אבל אם יימשך הקצב הנוכחי, עלול מספר הרוגים להגיע השנה ל־440, ואם תימשך המגמה, שהולה מסתמנת בשבוע שעבר – הקצב עלול לאסוף תאוצה ומי יודע היכן ייעצר.

תחנות־הדלק נוצרים תורים, המקשים עוד יותר על התנועה הבעייתית בלאו הכי. נהגים עסוקים בחיפוש תחנה פעילה הדרבר מסיח דעתם מהנעשה בדרך. אם גם סיגריות אין, למה אפשר לצפות?

לכאן שייכת אכיפת־היתר המשטרתית. לא זו בלבד שהמשטרה מגלה תריצות רבה ברישום דו"חות על עבירות של מה בכך ושוללת רשיונות־נהיגה בסיטונות ככל שירה משגת, אלא יש גם שוטרים שאינם מקפידים כל כך עם החוק, כאשר הדבר נוגע להם עצמם. למשל בהדלקת אורות בגשם. יש וניירות עוצרות נוהגים לרישום דו"חות חוזמנות בכך מסלולי תנועה שלימים. כך למשל אירע ביום ה' האחרון בערב, כאשר ניירת סמרה עצרה נהג בפינת רחוב בן־יהודה ושדרות נורדאו בתל־אביב וחסמה לזמן רב את המסלול, המאפשר פניה ימינה לשדרות. ברחוב בן־יהודה נוצר פקק לאורך קילומטר.

התחזוקה הלקויה של הכבישים עושה את שלה. כבישים גרועים שעוד היה אפשר אולי להסתדר איתם כאשר היו יבשים וכשהראות היתה טובה, נעשים עוד פחות נסבלים בחורף. הגשמים גורמים מהמורות עמוקות עלפני הכביש ומי שאינו מתקן אותם בעוד מועד בקיץ, מוסיף להנזיק אותם ביתר שאת בחורף.

שולי־הכבישים ומרכזם אינם מסומנים כרבעי. הפסים הצהובים והלבנים נשחקו בקיץ. כאשר הראות היתה טובה, עוד היה אפשר להסתדר. עתה אין רואים אותם כלל. מתאי ראות משובשת ממילא נוסה הנהג להתרחק מהשוליים המסוכנים תמיד ואם הללו אינם מסומנים כלל, נוסעים בולם במרכז. אי־שמירת הימין היא הגורם הראשון במעלה לתאונות השבועיים האחרונים.

על כך צריך להוסיף את החסכנות של רשויות מקומיות בהפעלת התאורה. הללו השקיעו סכומי עתק בתאורה ברחבים שבתחומיה, אולם אינן מפעילות אותה כדי לקמץ בצריכת החשמל. כאשר הענגים מפחדים את אורה של הלבנה והראות קשה בשל הסיגוזי הטבעי מטיפות הגשם, אין כלל אפשרות לראות אפילו מכונית חונה, לא כל שכן הולך־רגל או שלולית, העלולה להסיס את הנהג אם אין מוכנים לקראתה.

כאילו לא די באלה, דואגים אנשי עניי הולך לעצבן את הנהגים בשיבושי הספקה, באיחום הספקה ובהפצת שמועות. בשולי תחנות־הדלק נוצרים תורים, המקשים עוד יותר על התנועה הבעייתית בלאו הכי. נהגים עסוקים בחיפוש תחנה פעילה הדרבר מסיח דעתם מהנעשה בדרך. אם גם סיגריות אין, למה אפשר לצפות?

לי נרמה, שהסיבה העיקרית היא בהתנהגות ציבור המשתמשים בדרך, נהגים והולכי־רגל כאחת. הבולה בעקבות חודש אוקטובר העקוב מדם, שבו נהרגו 53 אנשים, הולה כנראה לפנ רגם הולה תחומה בעיר. [illegible] לפחות, בשעה שהשוטר רשם בנחת דו"ח. אולי חשוב, לנהג, לעמת זאת כמעט שאין רואים שוטר במוקדים קרטיים, שבהם מתקשים הנהגים להסתדר גם כאשר הכל כשהרה, לא כל שכן כאשר הרמזור חדל לפעול.

שוטרים צריכים לעסוק פחות ברישום דו"חות ויחתר במריעת עבירות בעצם נוכחותם הבולטת ובכוחותם לפתוך ללא שהיה בעיות הנוצרות לפתע. אם למשל יימצא שוטר בתיבים מפוקקים, איש לא יכה להדרוק תוך יריחה לשוליים, עבירה מעצבנת הנודרת אחריה את הרבים. ליד שלטי „עצור", שם התנועה רבה, צריך להציב שוטר לא כדי „לחסוך" כמה דו"חות, אלא כדי לסייע לנהגים להשתלב בתנועה בביטחה. התנהגות הולכי־רגל היא מגרומי התאונות העיקריים. בכל זאת אין רואים שוטרים ליד מעברי חציה מרכזיים, מסיעים להולכי־רגל בחציית הכביש, אפילו לא בשקרים הבעייתיים ביותר.

בשבוע שעבר הולה מסתמנת מגמה נרזרה של גידול בתאונות. עדיין אין המצב חמור, כפי שהיה בשנה הנרזה שעברה, כאשר מספר ההרוגים כמעט הגיע ל־500. גם מוקדם להגריך את השנה בולה עלפי השבועיים הראשונים בלבד – אבל אם יימשך הקצב הנוכחי, עלול מספר הרוגים להגיע השנה ל־440, ואם תימשך המגמה, שהולה מסתמנת בשבוע שעבר – הקצב עלול לאסוף תאוצה ומי יודע היכן ייעצר.

תאונות־דרכים חמורות — ינואר 1988

תאונות/ נפגעים	8–14.1	סה"כ ינואר 88	בחשבון חודשי	דצמבר 1987	הפיני' באחוזים	ינואר 1987	סה"כ ינואר 1988	ממוצע שבועי 88	ממוצע שבועי 87	הפיני' באחוזים
קטלניות	10	17	42	33	29%	34	17	8	8	6%
קשות	42	101	252	225	12%	249	101	50	56	-10%
סה"כ חמורות	52	118	295	258	14%	283	118	59	64	-8%
קלים	18	17	42	39	9%	35	17	8	19	-15%
פצועים קשה	51	126	315	301	5%	313	126	63	72	-12%
סה"כ נפגעים	61	143	358	340	5%	348	143	72	82	-13%

הגשמים מתחילת החורף עד 14 בינואר

המקום	סה"כ עד 14.1.88	הממוצע לעונה זו	ה- % מהממוצע לעונה זו	הממוצע השנתי	ה- % מהממוצע השנתי	הממוצ' לעונה מהממוצ' לשנה
תל־אביב	433	326	133%	539	80%	61%
חיפה	462	282	164%	508	91%	56%
עזה	241	217	111%	371	65%	58%
בית־דגן	368	308	120%	535	69%	58%
העמק	321	250	128%	483	67%	52%
ירושלים	289	207	139%	486	59%	43%
הר־כנען	416	333	125%	718	58%	46%
באר־שבע	108	96	113%	204	53%	47%
דגניה	205	184	112%	384	53%	48%
אילת	62	10	601%	25	251%	42%

ירושלים והר־כנען "קופחו" בשבוע שעבר

הגשמים שירדו החורף עולים ב־11%–64 על הממוצע; באילת עולה הכמות בפועל ב־500 אחוז על הממוצע ובענף התיירות בעיר חוששים מ"בריחה"

מאת אריה ארד

גשמי השבוע היו רלים מבחינת הכמות, אולם בסך הכל עולה כמות הגשמים שירדה עד כה ב־11 עד 64 אחוזים על הממוצע לעונה זו. באילת עולה הכמות ב־500 אחוז על הממוצע מתחילת החורף עד יום ה' ובעיר חרשים, כי הגשמים חשנה יפגעו בענף התיירות בחורף הבא, שהם אחר אינו מפגר בעת אחרי הממוצע העונתי.

הכמות הגדולה ביותר ירדה במרק האחרון בעזה, 23 מ"מ. בירושלים הגיע הגשם ל־18 מ"מ, בחיפה ל־17 מ"מ, בתל־אביב, בבית־דגן, בהר־כנען ובדגניה ל־8 מ"מ, בעמק יזרעאל ל־7 מ"מ, בבאר־שבע ל־5 מ"מ ובאילת ל־3 מ"מ. רק ירושלים והר־כנען יצאו "מקופחים" מסרק־הגשמים האחרון: בירושלים נפלת הכמות שירדה החודש ב־22 אחוז מן "הנרדש" על־פי הממוצע היומי לינואר ובהר־כנען ב־19 אחוז. באילת מגיעה כמות שירדה החודש ל־2,026 אחוז מהממוצע למוצאת ינואר ול־960 אחוז מן הממוצע לחודש כולו. 62 מ"מ גשם ירדו באילת מתחילת החורף, 601 אחוז מן הממוצע הרב־שנתי לעונה זו. אולם למרות "קיפוחם" בפרק־הגשמים האחרון, כבר ירדו בירושלים 289 מ"מ גשם, 139 אחוז מן הממוצע הרב־שנתי לעונה זו, ובהר־כנען 416 מ"מ, 125 אחוז מהממוצע לעונה.

חיפה מובילה השנה הן מבחינת כמות הגשמים והן מבחינת האחוז מן הממוצע הרב־שנתי לעונה זו 462 מ"מ גשם ירדו בחיפה מתחילת החורף, שהם 164 אחוז מן הממוצע לעונה זו. בתל־אביב ירדו 433 מ"מ גשם מתחילת החורף, 133 מהממוצע העונתי.

הגשמים בינואר

המקום	סה"כ עמים 1-14.1	הממוצע הינואר	אחוז הגשם מהממוצע	הממוצע ל- 1-14.1	ה- % מהממוצע ל- 1-14.1
תל־אביב	76.8	132	58%	[illegible]	28%
חיפה	106.8	131	81%	[illegible]	80%
עזה	64.3	83	[illegible]	[illegible]	71%
בית־דגן	73.1	135	54%	[illegible]	20%
העמק	58.4	129	45%	[illegible]	-0%
ירושלים	44.8	126	35%	[illegible]	-22%
הר־כנען	70.7	104	36%	[illegible]	-19%
באר־שבע	30.7	47	65%	[illegible]	44%
דגניה	43.8	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0%
אילת	14.4	2	[illegible]	[illegible]	2026%

הפועל ת"א ניצחה (86:89) אליצור נתניה במאבק סוער

מאת משה כהן

יום של ה„ארומים" ותיזה אמש על העלינה בקרב של גיבורי ספורד. שוחקני הפועל ת"א, בראשותם של זלומיסקי, פוארטס ולאסוף, הם בכפתון הרץ מתוק על אליצור נתניה – 86:89 (50:45).

ובל שרק 1100 צופים חזו באחד מהמשחקים המרתקים והקרובים שנראו השנה. למעשה ראינו במשחק זה הכל: שעון מקולקל, שגרם למבוכה וסערות רוחות, מאבק איתנים על כל כדור, כמה מבצעי כדורסל מהנים ומעל הכל משחק הסכוך הראמטי.

לראשונה העונה שיחקה הפועל ברוב שלבי המשחק עם שלושה שחקנים גבהים. וניכרו של משה ויינקרנץ לא נבהלו מהפתיחה המערת של אליצור ותוך ניצול כושר הריכוז הטוב של חיים זלוטיקמן, כושר הקליעה המעולה של ליגסון טאנגו ושחוק יציל של לאסוף מתוחת לסלים, הגליחו ה„ארומים" לזכות בסיום בנצחון החוזק.

גם וניכרו של צבי שרף ראורים לוחמן מומאות, שכן הם היזו יריב שקל לתל־אביבים ולמעשה הם נוצחו בעקבות טעות אומללה של השחקן הטוב ביותר במגרש, קול גברסון, בשניות הסיום. היתרון, במשחק עבר מקבוצה לקבוצה ובדקות הסיום קם הקול על רגליו: כשנותרו 13 שניות לסיום הפועל הוליכה 86:87, איבד עמוס פרישמן את הכדור. גברסון ניסה לפרוץ לסל, אבל הכדור חמק ממנו ולולל מתוך את התוצאה.

שימוש של וורניק ועמית היה חלש וגרם למורת רוח בשתי הקבוצות.

● נקודות להפועל: טאנגו (29), זלוטיקמן (18), לאסוף (14), מרסר (13), אימוס (9), דלול (6).

● נקודות לאליצור: גברסון (32), בורן (15), לוקאס וחיימסן (11 כ"א), קרמן (8), מאלבניק (7), סייד (4).

ליגה ארצית

● מחזור מצוין: מכבי כרמיאל – הפועל נהריה 62:66; מכבי מוצקין – מכבי חדרה 65:75; מכבי בת־גלים – הפועל מעון חיים 56:81; הפועל כנרת – קרית שמונה 65:98.

● מחזור דרום: הפועל גבעתיים – הפועל ר"ג 81:107; מכבי פ"ת – הפועל נען 82:100; קרית אונו – הפועל באר־שבע 84:103.

נשים

משחקי המחזור ה־13 בליגה הנשים בכדורסל ייערכו הערב בין הקבוצות הבאות: אליצור ראשל"צ – מכבי קרית־מוצקין; אליצור קרית־אונו – הפועל ת"א; הפועל גלבוע – בני־יהודה; הפועל קרית־חיים – אליצור פ"ת; אליצור ת"א – הפועל חיפה; מכבי ת"א – הפועל ירושלים.

חולון תארח הערב את מכבי רמת־גן

מאת משה כהן

המשחק בין קבוצות הפועל חולון ומכבי רמ"ג יקפיד הערב במרוקד השלמת משחקי המחזור ה־13 בליגה הלאומית בכדורסל.

שתי הקבוצות איכזבו בעת האחרונה. החולונים שבו המומים מטורניר חג המולד בחולון ובשבוע שעבר הם נוצחו בדמלה. ראשי חולון הכריזו על משבר חדש והסילו קנסות על ראשון ואוראנג'. גם חסרונו של אבי מאור המצוע אינו מוסיף מזל לחולון. אולם, הערב נעמ אלישלך וחבריו לשלוח יד חדש.

גם ירושלים איכזבה וראה, כי משחקי עיר הגנים איבדו במעט מתנופתם. צפוי לנו מאבק חריף, שהסיכויים בו טוטים למחרה.

בעיר הכרמל תארח מכבי חיפה את אליצר נוה דוד ומלה. למשחק זה יש חשיבות רבה לגבי מרכז הטבלה. לחיפה יש את יתרון הביתיות ולרמלאים יש את ה„קשיש" ארל וילאמס. כנראה שהחיפאים יזכו בנצחון, שיכסה אותם במרכז הטבלה.

לשוקני מכבי ת"א מצטה ידיעת אימון חלשה לפני המשחק מול פרסיון בלגראד. המכבים ארחו בהיכל הספורט בית־אליהו את קבוצת התחתית של הפועל ירושלים, שתשאף לנחול הפסד מכבד.

קרית ת"א תזכה הערב בנצחונה השלישי הערבה. שוקני ה„מגדה" יארחו את קבוצתה החלשה והמסורתית של מכבי נתניה והם יהנו כנראה בנצחון מחץ.

הרכב בלגי צעיר יחליף הכוכבים

מאת שמואל קליגר

רק 4 שוחקני הרכב הראשון שהלהיבו המונים במונדיאל האחרון (בפרט בנצחון הדרמטי 3:4 על גרמניה בדרימו) במקסיקו הגיעו אמש לישראל לפיסת צרור מיוחדת מבלגיה ויפלו מחר חלק במשחק הרעים הבין־ארצי עם נבחרת ישראל.

המוכר שבהם הוא יאן קולמנס, חברו של רוני רוזנטל לקבוצת ברז', שהיה בישראל לפני שבועיים בהתמודדות עם מכבי חיפה ומכבי נתניה.

במסיבת עיתונאים אמש במלון הילטון, אמר בימים, המאמן מזה 12 שנה את הנבחרת: „מכבי המנריאל ובראשם אנצו שיפו והשוער יאן מארי פאי מפחדים בחבי אירופה ושקדים בקבוצותיהם מעל לראשם במפעלי הגביע ולא ביקשנו מהם לבוא למשחק. ראשית מפני שלא היו משוחררים אתם ושנית מפני שלא היה טעם להביאם למשחק האימון נגד ישראל, שלתחשבתו אין חשיבות רבה. גם לא לתפוצה".

התלכיד הנוסחי של „הבלגים הצעיר במידה ניכרת ולחלק מהשחקנים צפוייה בכורה בין־ארצית, כמו למשל לפרצים סורינס בן ה־20 ה„קורע" רשתות וכבר הבקיע 15 שערים מראשית העונה וכן גארט אנטוורפ.

על הנבחרת הישראלית, קיבל המאמן הודות ריחוק מעמיתיו הישראלים שהיו לא הרבה לפרס הרכב הנוסחי.

בגוסא זה, אבל מהבעת פניו אפשר היה ללמוד שהרשמים לא היו חיוביים, כלל ועיקר.

הוא גם שיתף את העיתונאים בהערכה על ה„צרה" המשותפת לבלגיה ולישראל, שגם בה מכבכים השחקנים הבלתים מחוץ לגבולות ארצם. ואם לנו רק 3 שחקנים כאלה, הרי הבלגים פיזרו את כוכביהם (6 – 7) ברחבי הבשלת „זה לא טוב לנבחרת בשום מקרה".

„קבוצותיהם של אלי אוחנה וחזי רוזנטל לא ייאותו לשחרר אותם לאוקיגיה, ויחזה המאמן הלאומי את רעתו הפרטית והביע את בסחונו שעיקר הבעיה במשך הזמן הרדוש לשחרור (30 יום). הוא מעריך את ביטוריהם של צמד השחקנים ולא חסך מהם שבחים.

בהתייחסו לעניין זה אמר סגן יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, עזריקם מילצן, כי סיכם עם נשיא התאחדות הכדורגל של בלגיה, הנלוזה לנבחרתו, שהישראלים ישוחררו למשחקים, בהתאם להסכמים חתומים עם התאחדות הבלגית.

הבלגים יקיימו אימון יחיד באצטדיון ר"ג ויום אחר הצהריים ובבוקר יערכו טיול למקומות הקדושים בירושלים. המאמן סרב לנקוב בשמות 11 השחקנים שיפתחו במשחק ואמר, כי יעשה זאת רק לאחר האימון היום. העיתונאים, שנלוו לבנחרת, ידעו לעומת זה בדיוק מי יהיו אלה.

הוא גם שיתף את העיתונאים בהערכה על ה„צרה" המשותפת לבלגיה ולישראל, שגם בה מכבכים השחקנים הבלתים מחוץ לגבולות ארצם. ואם לנו רק 3 שחקנים כאלה, הרי הבלגים פיזרו את כוכביהם (6 – 7) ברחבי הבשלת „זה לא טוב לנבחרת בשום מקרה".

„קבוצותיהם של אלי אוחנה וחזי רוזנטל לא ייאותו לשחרר אותם לאוקיגיה", ויחזה המאמן הלאומי את רעתו הפרטית והביע את בסחונו שעיקר הבעיה במשך הזמן הרדוש לשחרור (30 יום). הוא מעריך את בישורתם של צמד השחקנים ולא חסך מהם שבחים.

בהתייחסו לעניין זה אמר סגן יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, עזריקם מילצן, כי סיכם עם נשיא התאחדות הכדורגל של בלגיה, הנלוזה לנבחרתו, שהישראלים ישוחררו למשחקים, בהתאם להסכמים חתומים עם התאחדות הבלגית.

הבלגים יקיימו אימון יחיד באצטדיון ר"ג ויום אחר הצהריים ובבוקר יערכו טיול למקומות הקדושים בירושלים. המאמן סרב לנקוב בשמות 11 השחקנים שיפתחו במשחק ואמר, כי יעשה זאת רק לאחר האימון היום. העיתונאים, שנלוו לבנחרת, ידעו לעומת זה בדיוק מי יהיו אלה.

המשחקים הדחויים בארצית ייערכו מחר

מאת ג. אשר

שלושת המשחקים הדחויים מהליגה הארצית, שבוטלו בשבת מחמת תנאי המגרשים, יתקיימו מחר, כך הוחלט בהתאחדות לכדורגל.

כדורגל

שביתה הוכרזה בהפועל תל־אביב

מאת שמואל קליגר

הפועל ת"א, כדורגל, בשביתה. אם בשרה הטפרות המצב שפיר (מקום שני בליגה ורק שתי נקודות מהמקום הראשון, מכבי נתניה), הרי במישור האחרתי המצב כבר רע.

שוקני הפועל ת"א הכריזו על שביתה כמחאה על המחכת בהעברת המחאות התשלומים והמשכורות, בהתאם לחודים ותנומים עם השוקנים.

מכב הקבוצה והבנחרת, אלי כהן, ידע אמש לספר בראיון לגלי צה"ל, כי הסרבר ב„מאות אלפי דולרים" ואם נראה, כי הפריז במעט בנושא הסכומים, הרי ששחב נחשפו נקודת התורשה של הכדורגל הישראלי. הקבוצות מתחייבות לשלם לשוקנים יחתר מטה שהתקבצו מרשה ואחר כך ניצבים מפני שוקת שבורה. ואחר כך עוד מצפים ששוקנים יפגינו גם איכות בשדה הכדורגל.

בקרב הקבוצה קיימת ראגנה, כי השביתה עלולה לחכל בהכנות למשחק החשוב בשכת נגד בית"ר ת"א, שיהיה כעל משמעות על המיקום בצמרת ועל הסיכויים לשמור על הפער, לעומת מכבי נתניה.

ה„דרבי" הנדון: בעל השביתה.

המשחקים הדחויים בארצית ייערכו מחר

מאת ג. אשר

שלושת המשחקים הדחויים מהליגה הארצית, שבוטלו בשבת מחמת תנאי המגרשים, יתקיימו מחר, כך הוחלט בהתאחדות לכדורגל.

כדוריד

ישראל 22 לוכסמבורג 17

נבחרת הכדוריד של ישראל ניצחה בטורניר מוזבע בלוכסמבורג את הנבחרת המקומית בתוצאה 17:22 וחיא מדורגת אחרי משבדגרמניה ב„שגבה על איטליה בתוצאה 10:12.

שפיר יו"ר ארגון מאמני הכדורגל

מאת חיים בן־טל

מאמן הכדורגל הותיק, שמואל שפיר נבחר אמש לתפקיד יו"ר ארגון המאמנים. כך נקבע בתום האסיפה השנתית, בה נטלו חלק 200 מאמנים מכל הארץ.

מארגני הכינוס הופתעו מהשתתפות המלאה של המאמנים, שבחרו גם את חברי הנהלת הארגון: זאב ולצר, אמנון רז, שלמה גרדי, גיזורא שפיגל, אמציה לבקוביץ ויצחק שבור.

בתום הכנס נשלחה ברכת הצלחה למאמן הלאומי, מליינקו מיחיץ' במשימתה הקרובה של הנבחרת באוקיאניה.

ניר ורן שנטל במקום השמיני באליפות 420

השייטים הישראלים ניר ורן שנטל סיימו במקום ה־8 באליפות העולם בשייט מפרשית מדגם 420, הנערכת באוסטרליה. אילן רגן וסי בכר דורגו במקום ה־17. 66 מפרשיות השתתפו באליפות.

חוליט ומאראדונה שמרו על פער שלוש הנקודות בפיסגה

ראל חוליט, הרכזן ההולנדי של מיילאן, הצטלם עם דייגו ארמנדו מאראדונה מנאפולי לפני משחק הליגה בין קבוצותיהם

ברזילגן השנה באירופה, ההולנדי ראל חוליט בבשר. שיא אתמול, במחצית ה־15 בליגה האיטלקית, הבקיע צמד שערים והגיע את קבוצתו מילאן לנצחון מרשים על קטנו בשיעור 0:5. אולם דייגו מאראדונה שמר על שפר שלוש הנקודות לזכות האלופה נאפולי, כשהבקיע את שער הנצחון במשחק הקשה נגד סמפדוריה.

מילאן עם 22 נקודות, בפקום השני, הביטה את קטנו, למרות ששיחקה עם 10 שחקנים כבר מן הדקה ה־20, לאחר הרחקתו של מאורו טאסוטי בגלל עבירה נטה. שתי דקות לאחר ההרחקה הבקיע רוזאורוני את השער הראשון בבעיטת יפה.

אנטוניו ורדיס העלה ל־2:0 בדקה ה־48 חולדים. שלח רגל אחוכה כדי לדחוק פנימה כדור רחוב של חברו אנצ'לוטי בדקה ה־62. אנצ'לוטי הוסיף שער רביעי 11 דקות לאחר מכן חולדים חתם את תוצאת המשחק, דקה משריקת הסיום, בשלוש כדור שהיטיבה את השער וחדר לרשת.

מאראדונה חזר לכשרה, כשהבקיע כאמוך את שער הנצחון לזכות נאפולי, בשחק הרץ נגד השלישית בטבלה עד אתמול, סמפדוריה. שערו של מאראדונה הבקיע ארבע דקות מהסיום בבעיטה טטוחה של 15 מ'. זהו שערו השמיני של הארגנטיני השנה.

בעקבות הפסדה, נסוגה סמפדוריה למקום הרביעי, אחרי רומא, בגלל הפרש שערים גרוע יותר. לשתי הקבוצות 20 נקודות. אנצ'לוטי כמעט סמנה שפר עצמי בדקה ה־51 מרגלי המגן פארדיו.

איאן ראש שוב לא התבלט במשחק, כי נגרדה קבוצתו יבבמס בתיקו 1:1 מפיורנטינה. יוגה רכשה יתרון בדקה ה־18 מרגלי לוריג'ו ה„אגוסטיני, אולם המסמי רבוגאטו השוויה במחצית השניה. ירבתה העדיזיה, טוריני, המכה פיגור של שער לנצחון משכנע בשיעור 1:3 על פיזה.

אינטר השלימה יום מוצלח של העיר מילאנו, כשגברה על אודינו בשיעור 1:3. רומא ניצחה בחוץ את ורונה 0:1, משער של הפולני הבין־לאומי וובגייב בוגיאק בדקה ה־71.

יתר התוצאות: צ'סנה – אסקולי 1:0; פאסקאנה – אמפולי 0:0.

איינדהובן שמטה נקודת בכורה

איינדהובן שמטה אתמול את הנקודה הראשונה שלה העונה. זה קרה במחזור ה־19 והוקא במשחק בית נגד חוגנה אנטוורפ 2:2. פיס קיזר הבקיע את שער המשוה לחוגנה בדקה ה־71, לאחר שהכלבן הבין לאומי אריק גראנס הפניק יתרון לאיינדהובן בדקה ה־24 וחברו גראלד וואנבנבג קבע יתרון שני לפני סיום המחצית הראשונה. את השער הראשון לזכות האורחים הבקיע רון וילאמס בדקה ה־34.

איינדהובן ניצבת בראש הטבלה עם 35 נקודות מ־18 משחקים והפרש שערים מעולה 70 – 15. היא מקדימה בשבע נקודות את אייאקס, שבבה אתמול על רחה בשיעור 0:3. הבין־לאומי בוסמאן הבקיע בחצית הראשונה וחבריו ואנרשיב ויאן וואסרס הוסיפו שניים בחצית השניה. פיינורד בקום השלישי נפרדה בתיקו 1:1 עם חולה.

תוצאות נוספות: אלקמאר – טיטאר 1:1; הארלם – תלו 0:1; אוטראכט – רס 79 2:2; ספרטה – דן האג 2:2; וולאנדאם – גרונינגן 0:0; וילאם – רן בוס 0:0.

★ בירון: במשחק המרכזי במחזור ה־15 נפרדו שתי הראשונות לאריטה ופאוק בתיקו 1:1. אמי נוצחה לאולימפיאקוס 2:1 ושאנתיאייקס ניצחה את אריה 0:4.

הולנדי הפתיע בנצחון על נואה

איזון לנדל עשה אתמול בטלבורן צעד רציני לקראת אביחתו באליפות הטנים הפתוחה של אוסטרליה, בשגבר על האוסטרלי הלי מאסטר בשלוש שערות 5:7, 4:6, 4:6 והקפיל לשלב רבע הגמר.

יריבו הבא של לנדל יהיה האמריקאי הבלתי מרורג, טוד ויסטאן. האמריקאי האלמוני, שרורג עד האליפות במקום ה־153 בעולם, נבר אתמול על ההולנדי מנו אוסטינג 1:6, 2:6, 2:6. קודם לכן הריח את המרורג שביעי, הצרפתי אנרי לאקונט.

אגב, במפגש היחידי בין השניים, הקיץ במונטריאול, ניצח לנדל את האמריקאי 3:6, 2:6.

אלוף וימבלדון, האוסטרלי פאט קאש, לא נאלץ להתאמץ כדי להגיע ללבע רבע הגמר, לאחר בחתן על השוודי יוהאס מוגנסן 1:6, 4:6, 1:6. הוא יפגש עם ההולנדי מיכאל מרשרם, שניצח את המרורג המיטי הצרפתי יאניק נואה 6:2, 6:7, 3:6, 6:7.

בין הנשים לא נפלו הפתעות. מרטינה נווראטילובה גברה על סילביה האניקה 6:4, 6:0 והיתה הטניסאית הראשונה בתולדות הגראנד סלאם, שהחלה משחק בחרץ וסיימה אותו באולם סגור.

כריס אוהרט ניצחה את בת־ארצה קלאודיה מרטינז 6:7, 5:7.

בעל שיא אישי (16.20) במשולשת מבקש לעשות עליה

דימיטרי סיטרמן, קופץ משולשת בעל שיא אישי של 16.20 מ', הביע את רצונו לעלות לישראל וליצגה באולימפיאדת סיאול. סיטרמן בן ה־23 לומד באוניברסיטת בוקלי בסאן־פרנסיסקו, יחד עם רוני מעוז, והגיע לארה"ב ב־1979 כעולה מברה"מ. סיטרמן הביע את בסחונו, כי יתקרב לגבול ה־17 מ' הנדיר, כי עם סיום שנת הלימודים בחודש מאי, יעלה לישראל.

יצוייין, כי השיא הישראלי בקפיצה משולשת, השייך ליוסי בוליגסקי מהפועל ירושלים, עומד על 15.51 מ' והמינימום לסיאול הוא 16.50 מ'.

● הגבחרת הצעירה של מערב־גרמניה באתלטיקה, המונה 50 איש, תקיים בימים 10־21 באפריל מחנה אימונים בישראל. ראוי לציין, כי הגרמנים הגיעו את ישראל על פני ספרד.

● איתי אילת בן ה־22,5 מהפועל ירושלים, הלומד באוניברסיטת בריטי, איידהה, קבע בשבת הישגים נאים בתחרות פתיחת העונה באולמות. אילת סיים שני בריצת 200 מ' בזמן של 22.17 שי' ואת 400 מ' בזמן קצר של 48.92 ש' והגיע שני.

מנהלי גליל עליון במבצע הסברה מקיף

מאת שמעון וייס

בגליל העליון מוסיפות הרחוקה לפער בעקבות מתקפת שלום מתנים והבעיות שלשמשמעות קיבוצים אחרים לעשות בדק בית בכל הקשור לתמיכה הכספית של המועצה האזורית בקבוצת הכדורסל ולהפסיק את הסיוע, אם יש צורך בכך.

בעקבות המכתב והתביעה לדון בבוקשא, פתחו ראשי קבוצת הכדורסל ואוהדיה הקרובים במבצע הסברה בקיבוצים ובעיקר, במזכירויות הקיבוצים, בדרישה לחדול מה„עליהום" על הקבוצה דווקא בעונתה המצוחלת ביותר ומתוך כוונה להעמיד דברים ופרטים כספיים על דיוקם.

„מזכיר מזעיים לא פעל בהגינות, כאשר שיגר את המכתבים", אמר מנהל קבוצת הכדורסל של הגליל, עמיק גל. „הוא־חברו הכתיבו אתו שם הקבוצה והמכתבים אותה ופתחו ב„עליהום" בלתי מוצדק עלינו. לקבוצה אין מימון מהמפעלים האחרים, כפי שיש המועצים. אנחנו נתמכים עלידי מפעל „סיידר הגליל" שאינו שייך כלל למפעלים הקיבוציים. היה שמה שמעבר לכל מה שנדרש לעשות לתרגיל גל.

מנהלי קבוצת הגליל אמרו, כי הם האמונה היחידה בליגה הלאומית הדואגת להכניס את אוהדיה למשחקי הגרן חיים אין כסף. „על מה קמה כל המהומה, האם בדר ליף הוא פחות ציוני מכל חבר במגייסת הוא כבר שש שנים בגליל ולא מדם מכאן גם בזמן מלחמת לבנון וחרי הקיבוצים", אמרו ראשי הגליל.

ככל שמתקרב מועד הדיון המכריע במועצה האזורית גליל עליון, גובר המתח באזור ואף שהקבוצה יצאה השבוע למשחק גביע קראוץ בספרד, הרי שבחצרות הקיבוצים בגליל עדין שחים בנושא. מנהלי הקבוצה והשחקנים הביעו את הדעה שהיכולת לא יפגום בבשרה של הקבוצה ורשים קץ לריכות הממושך על חיזיזתה והתאבות הכספית מביבה.

הודעה למשתתפי הטוטו

השבוע מחזור מס' 21

שיתקיים ב־23.1.88

משחק מס' 14 בטופס הטיוטא:

מכבי שעריים – הפועל רמת־גן

המועצה להסדר ההימורים בספורט

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל מחוז חיפה — מועצה מקומית קרית טבעון

„בנה־ביתך" – ברח' יגאל אלון וברח' מרדכי בקרית טבעון (יתרת מגרשים)

במסגרת תוכניות „בנה־ביתך" שפרסמו בעבר מתרו 7 חצי מגרשים לבנית 7 יחידות דיור חד משפחתיות. המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי אשראי והחצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

ההרשמה תתקיים במינהל מקרקעי ישראל, דרך העצמאות 88 מתרדנקות. (טל' 03-335211, 02-248153).

ההרשמה תחל ביום ב' 25.1.88 בשעה 11.00. ביום ובשעה הנקובים. כתחילת המגרשים תיערך הגרלה בין המזכחים – במקום.

יתרת המגרשים ישוקו בשיטת „כל הקודם אוכל", במינהל מקרקעי ישראל, בסמוכת הכל.

בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 1,000 שח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל ואת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע. פרטים נוספים ניתן לקבל במינהל מקרקעי ישראל, בסמוכת הכל.

תוקף הודעה זו עד לגמר שוק המגרשים ולא יאוחר מ־25.4.88.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז דרום — משרד הבינוי והשיכון

„בנה־ביתך" – בשכונת נתן אלבז בשדרות (יתרת מגרשים)

במסגרת תוכניות „בנה־ביתך" שפרסמו בעבר מתרו 18 מגרשים לבנית 18 יחידות דיור חד משפחתיות.

המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי אשראי והחצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

ההרשמה תתקיים במינהל מקרקעי ישראל, רחוב בן צבי (מעל אולמי יהלום). ההרשמה תחל ביום ד' 27.1.88 בשעה 11.00. ביום ובשעה הנקובים. כתחילת המגרשים תיערך הגרלה בין המזכחים – במקום.

יתרת המגרשים ישוקו בשיטת „כל הקודם אוכל", במינהל מקרקעי ישראל, בסמוכת הכל.

בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 500 שח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל ואת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע. פרטים נוספים ניתן לקבל במינהל מקרקעי ישראל, בסמוכת הכל.

תוקף הודעה זו עד לגמר המגרשים ולא יאוחר מ־1.4.88.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז מרכז — התחברה לפיתוח לוד רמלה בע"מ — מועצה מקומית באר־יעקב

„בנה־ביתך" – בגבעת חוסר (באר־יעקב) (יתרת מגרשים)

במסגרת תוכניות „בנה־ביתך" שפרסמו בעבר מתרו 5 חצי מגרשים לבנית 5 יחידות דיור בבתים דו משפחתיים, בקיר משותף.

המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי אשראי והחצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

ההרשמה תתקיים במינהל מקרקעי ישראל, דרך העצמאות 88 מתרדנקות. (טל' 03-335211, 02-248153).

ההרשמה תחל ביום ב' 25.1.88 בשעה 11.00. ביום ובשעה הנקובים. כתחילת המגרשים תיערך הגרלה בין המזכחים – במקום.

יתרת המגרשים ישוקו בשיטת „כל הקודם אוכל", במינהל מקרקעי ישראל, בסמוכת הכל.

בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 1,000 שח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל ואת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע. פרטים נוספים ניתן לקבל במינהל מקרקעי ישראל, בסמוכת הכל.

תוקף הודעה זו עד לגמר שוק המגרשים ולא יאוחר מ־25.4.88.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז דרום — חברת שיכון ופיתוח לישראל בע"מ — משרד הבינוי והשכון

„בנה־ביתך" – בשכונת י"א בבאר־שבע (יתרת מגרשים)

במסגרת תוכניות „בנה־ביתך" שפרסמו בעבר מתרו 11 מגרשים לבנית 11 יחידות דיור חד משפחתיות, ו־8 חצאי מגרשים לבנית 8 יחידות דיור בבתים דו־משפחתיים, בקיר משותף.

המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי אשראי והחצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

ההרשמה תתקיים במינהל מקרקעי ישראל, רחוב בן צבי (מעל אולמי יהלום). ההרשמה תחל ביום ב' 25.1.88 בשעה 11.00. ביום ובשעה הנקובים. כתחילת המגרשים תיערך הגרלה בין המזכחים – במקום.

יתרת המגרשים ישוקו בשיטת „כל הקודם אוכל", במינהל מקרקעי ישראל, בסמוכת הכל.

בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 1,000 שח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל ואת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע. פרטים נוספים ניתן לקבל במינהל מקרקעי ישראל, בסמוכת הכל.

תוקף הודעה זו עד לגמר שוק המגרשים ולא יאוחר מ־1.4.88.

שלמו חובכם לדבר עד סוף החודש במחירים הישנים והימנעו מהוצאות מיותרות

★ דף חשבון אחרי שבת ★

השערים נפלו כמו פטריות אחרי הגשם

מאת ניסן פרידמן

פעם אמר לי מומחה לכדורגל, כי שערים רבים הם סימן לרמה גבוהה. לדוגמא, הביא את הליגות שופעות השערים באנגליה ובמערב־גרמניה, לעומת השפל בשערים בישראל. הבבעתי על הסטטיסטיקה רבת השערים בליגות ב' ו־ג', והא הדיה „גו, מוב לא חמיד".

הראיה לכך היא כמות השערים הגבוהה יחסית בעונה האת בליגה שלנו. מפלם הרמה בירידה גדולה. בליגה האיטלקית, גם כשהיו מעט שערים, היתה רמה מוכה. נכון, יותר שערים זה יותר מעניין ויותר מתוק. המטרה בכדורגל היא להבקיע. אבל, אצלנו לא התחילו לשחק יותר התקפי ויותר פתוח, אלא הקבוצות מאד לא יציבות ונוטות להשבר בקלות, כאשר הן בפיגור.

לרשימת המחישות הנמרחה אתמול הפועל פ"ת (2:5 על שמשון) ואילו נתניה הוסיפה למאזה עוד רביעיה (1:4 על לוד). את הרביעיה הקודמת הרביקה נתניה לרשת הפ. פ"ת (2:4). כך, שהתוצאות מסתובבות במעגלים. היום אתה מביס, מחר את מוכה.

שחקן במעקב

ירון כהן – אולי השנה

מאז נתגלה ירון כהן, ילד הפלא של בית"ר ת"א, מצפים שסכסכו ידרוך בשמי הליגה הלאומית. כבר בהיותו בנבחרת הנוער ניבאו שיהיה סכסך קבוצתו ויציע לנבחרת הלאומית. בנובמבר 1987 מלאו לו 21. לזכותו נרשמו 85 משחקי ליגה ו־19 כיבושים, מהם 6 בעונה הזאת.

ירון כהן פורץ במשחק שלשום, כששלושה מכבים בעקבותיו. בית"ר ת"א – מכבי ת"א 2:2 (צילום: א. קנפר)

עונה אחת שיחק בבית"ר ירושלים, לצידו של אלי אוחנה. השוואות בין השניים [illegible] אוחנה. אחתה הנעלה כדי להכיחו כי הוא הולך [illegible] מס. 1. ירון כהן [illegible] בית"ר ירושלים, הצטיין ירון. בסגנונו האלגנטי הקליל הוא דומה לאוחנה. ירון מחיר. אלי מתוחם ורציני.

השנה מפגין ירון יותר ויותר משחקים טובים. הוא מחזיק את הקבוצה להתקפות מהירות ומוחצות והפך לאחד מגדולי יתכן שהמאמן יצחק שום נוטע בו את הבטחון והשקט, שהיו חסרים לו בשנים הקודמות. עכשיו הזמן שלו להשקיע יותר ולהיות רציני יותר. כשרונות צעירים היו רבים, אך מעטים התפתחו לכוכבים של ממש.

קרני ולנקרי אלופי הפועל במירוצי שדה

יואיר קרני מהפועל עמק חפר ונורה לנקרי מהפועל גליל עליון הוכתרו בסוף השבוע שעבר לאלופי הפועל במירוצי שדה.

באליפות, שנערכה בגשם שוטף באיזור קיבוץ גבעת־חיים, נטלו חלק 618 ספורטאים כ־21 מגיפים. מגיל 12 עד למעלה מגיל 60. מסולם־צור בצפון ועד דימונה בדרום. בין האגודות המשתתפות 2 קבוצות בראיות מלג"ה ורהט וקבוצה מעורבת.

במירוץ המרכזי, למרחק 10,220 מטר, זכה בפקום הראשון יאיר קרני מהפועל עמק חפר בזמן 33.53 דקות, לפני איתי לוריא מהפועל עומר (34.41) ודוזון דימן (אלוף אשקון) מהפועל עמק חפר (34.59).

ביז הנשים, במרוץ למרחק 4,750 מטר, זכתה בפקום הראשון עדנה לנקרי מהפועל גליל עליון בזמן 17.43 דקות, לפני רוניה של מהפועל עמק חפר (18.13) ואסעל אבראלה מהפועל סלם־צור (18.51).

להלן שמות הזוכים בפקוכות הראשונים בפיקצים השונים: נוער 19 למרחק 7,000 מטר – דניאל דסטל מהפועל עמק חפר 24.42 דקות; נוער 16 למרחק 4,750 מטר – סרגו גרינפלד מהפועל סלם צור 15.31 דקות; בנות 18 למרחק 4,750 מטר – ענת גולן מהפועל עומר 18.33 דקות; נערות 16 למרחק 2,750 מטר – רונית לוי מהפועל מרחבים 12.49 דקות.

הקרנת בכורה לסרט משחקי הפועל ה־13

הקרנת בכורה הגיגית של משחקי הפועל ה־13 נערכה אמש בתל־אביב בפני חברי מרכז הפועל. הסרט באורך 31 דקות הוסק ע"י פטר רהט.

הסרט יועתק לבספר רב של קסטות ויימסר להקרנה לבתי־ספר לחינוך גופני, בתי־ספר איזוריים, מגיפי הפועל ועוד.

מיחיץ' בגבהים – שמח הצליח מבצע כושר גופני

מאת שמואל קליגר

הבבע חזר בסוף השבוע לחייו של המאמן מיחיץ'. מלווה בסערת־נפש ניגיו קיים חזה מיחיץ' בביצועיהם של חניכיו בהפועל תיא משה סיני, אלי כהן ויהודה עמר מזה ובשורון עזור מביאן מבבבי פית מזה.

הוא צפה בשוחקים ואנו הסתכלנו בו. ראינו את ביצועי השוחקים ולאחר מבצע מצלח של כדורגלן נבחרת הסמנו מבסנו כדי לקלום רשמים מהבעות פניו. משהו כמו פסיכולוגיה של פרצופים.

הפועל ת"א של המחצית הראשונה היתה שונה מזו של המחצית השניה. נכון ניחשתנו סיני שהורכב בחצית עשה את ההבדל הגדול. לפתע, נראה משה סיני בכל מקום: פעם למטה ופעם למעלה. עולה ויורד כמו מסוס. הדי בגלל זה חזר לכאן מבוורון הבלגיה: בפני שלא רצה לרדן. אולי בקר הזו של בלומפילד תגנה בשמי הנעיי זה היה כל כך שונה.

סיני, הזלה בשפעה, הבקיע את שער הנצחון ובכמה בעיטות נוספות העלה את שמחתו של מיחיץ' לגבהים ודשים, בפרט באחו מבצע בעיטת עונשין, כאשר בילה את המשקוף בבעיטה ארוכה. גם הראו, לפחות, לבדוק כעת בכבה של קודת הגן הנוסכת בשער.

והיה במגרש גם חניך אחר של מיחיץ': אלי כהן. אלי היה בבריון, מלא כושר גופני. נע ללא ליאות. כמו בספיח. פעם אחת העלה כדור מצוין מעל ידיו המשוטות של שער פביאן והאחרון בזינוק אקרובטי והלהיב לאחר, חילץ באופן מרשים. מיחיץ' חייך מאוזן לאוזן כאבה. „תראו את הבחורים שלי בבבחרת". „מבצע כושר נשגב" בבחרת הגלית.

בשכת כבר אפשר היה להבחין מבצועיהם של מוסי איזונד ואפילו אלי דריקס מהבחרת במשחק של מכבי ובית"ר ת"א (2:2). אבל הסיפור היה של בני מכק. אולי לא מאוחר האפשר להזמין לבבחרת גם אותו. הלוצים בכושר שלו אתמול יש לו מעט לא רק במכבי.

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

בוטלו מסיבות בלתי צפויות

בחודש האחרון בוטלו, בכמה מקרים „ברגע האחרון", כמה ביקורים מתוכננים של מבצעים אורחים שהוזמנו להופיע בקונצרטים בארץ. המחדל בביקורים שעליהם פורסם רשמית מראש. החסבר לביטול היה, בדרך כלל, „סיבות בלתי צפויות". כתזכורת, הנה שמותיהם של כמה מהאמנים, שהיו אמורים לדגיע בהזמנת אמרגנים, או כאורחים של תזמורות ומוסדות מוסיקליים: זמרת הסופראן מיצוקו שיראיי וסרזה ברנאנצה, הפסנתרנים אנדראס שיף וכריסטינה אורטיז והמנצח לורנס פוסטר. ביטולי הופעות הם תופעה שכיחה בחיי המוסיקה ולכן אין טעם לייחס להם משמעות דרמטית מופרזת. אם כי מתקבל הרושם ששראל „סובלני" ממכה זו בצורה די כרונית. נדיר, כמובן, לקוות שהמוסיקאים שלא הגיעו לארוחנה יבואו - אלינו בעתיד הקרוב.

ישראל דליות

קונצרט
צ'לן ישראלי

הבאתים לקונצרטים של הפילהרמונית הישראלית בירושלים אינם זוכים לכל התביעות המוצעות לקהל בתל אביב וחיפה. הקונצרט למנויים מס. 2, בבתיי האומה (14.1.88), שנרחה מחודש שעבר, כלל את הקונצ'רטו נלה פיגנר לצלו מאת סן־סאנס, בביקום הקונצ'רטו השני לפסנתר של צאיקוב (עם יפים ברונפמן). הקונצ'רטו של סן־סאנס, בפרק אחד המורכב מחטיבות מנוחות, הוא יצירה קשה לביצוע המצטלת את עשר הצלילים של הכלי. היא מיכאל ה"ן, נגן ראשון בתזמורת, הפגין כושר סבני מרשים ויעיבר בנאמנות את הפיקוח הכלודי. הכל שחסרה מנגינתו ומרתיות נלהבת שהיתה משלימה את פרשנות. בתחילה הדרגש חוסר תיאום משותף בין הצ'לן והתזמורת שגרם לאי־דיוקים. שיתוף הפעולה היה בתחום אחריותו של המנצח ראפל פרוחבק דה בורבוס, שלא עקב כדרוש אחר הנגינה הסולנית. רק בנעימת המחול המעודנת, בנוסח מינואט, השתררה הרמוניה רצויה. מאחר וגם היצירות האחרות (כאת היידן, איבר ורספיגי), עם כל מעלותיהן הסולסות, היו מסדרה שנייה, היה זה קונצרט ללא שיא מוסיקלי אמיתי. הרשימה במיוחד, בביצוע מחודש „אחרי רומאר" של רספיגי.

ישראל דליות

אהבת ארץ ישראל

השבוע החלו התזרות על המופע המוסיקלי „כולנו חתומים" בבימויו של אדיר פסטר, המגדיר את המופע כ„מסע מוסיקומי בארץ ישראל". את ההצגה מפיק מרכז ההסברה, בסמגרת חגיגות ה־40, ומשתתפים בה אייל גפן, דב גליקמן, אלי מרגשטין, שרי צוריאל, חיה בסין והראלה בר. הפזמונים נכתבו על־ידי דן אלמגור, דיאלוגים – יאיר לפיד, מוסיקה מאת רפי קדישזון, תפאורה ותלבושות – יעל פרידס, תאורה – בועז בן דוד. הצגת הבכורה תיערך ב־1 בפברואר.

גיבור ההצגה הוא משוגע על אי (אייל גפן) השר לה שירי אהבה בפאב ויוצא למסע ברחבי הארץ לפי המלצתו של הפסיכיאטר שלו (אלי מרגשטיין), במטרה לרפא את אובסטיית האהבה המשונה הזאת. אל הגיבור מתלווה נחג מונית (דב גליקמן) המסיע אותו מאתר לאתר. בדרכו הוא מתאהב בכל אתר ואשה (שרי צוריאל והראלה בר), כשבעקבותיו הבלש (דני בסין) המנסה לאתר את קשריו עם אחד מחותמי מגילת העצמאות והזיסטוריה.

קונצרט
מסורת מן המזרח

מוסיקה יהודית־ספרדית בביצוע הזמרת מירה זכאי ובליווי הפסנתרן מנחם ויזנברג

במסגרת הארועים שעורך המרכז למוסיקה יהודית על שם פאול פנר, בהנהלת ד"ר אבנר בוסו, באודיטוריום „בית התפוצות", הגישו הזמרת מירה זכאי והפסנתרן מנחם ויזנברג קונצרט של מוסיקה יהודית־ספרדית. במקור הזכנית השמעו שלושה מחזורי „קפלם ספרדיות" מאת אלברטו חמדי (1887–1975). הזמר הוא אחד עשר שנתים, שצמח בקרב הערות הספרדית ושמשול במידה רבה לשירים האידיים של יהודי מזרח אירופה. חמדי גולד בטורקיה, למד מוסיקה בקונסרבטוריון ודרי במילאנו ורכש לו השכלה מוסיקלית מערבית. הוא חיבר מוסיקה קאמרית, מוסיקה למקהלות ושירים אמנותיים ואף מוסיקה סימפונית. הוא אימץ מדרכי־הלחנה מאת האימפרסיוניסטים הצרפתיים. אבל פיתח לעצמו שפת צלילים אישית בעלת אופי מקורי. לאחר פעילות באי ורוזס והא החזר לאלכסנדריה כמנצח על מקהלת בית־הכנסת. תוך כדי פעילות זו המשיך באופן ובעיבוד של מוסיקה עממית ספרדית־יהודית. אחרי מלחמת סיני עבר לפאריס.

זמרת האלם מירה זכאי היתה במיסבה. היא שרה את „קפלם" בהתמסרות ושיחזרה לזן אצילות תוך שמירה על הפשטות ואף התמימות החיצונית שבתוך ותפלילים וגם בלחנים. היא הפגינה את יופי קולה וחם והמאוזן בכל המשלבים, לרבות צלילים גבוהים.

על אחתה רמה היו גם יתר פרטי הנבנית, העמיים במחותה „שני שירים עבריים" – כך מכנה אותם מעבדם, מוריס ראוול, על אף היותם אחד ארמי („קדיש") ואחד ארדי („הקושיה הצנזית") – ומחוזרו של מאנואל דה פאליה „שבעה שירי עם ספרדיים".

בשני השירים של ראוול מסתפק המלחין בדרישות צנועות מן הפסנתר, אבל תפקיד הפסנתר של חמדי ושל פאליה הנם תובעניים מאוד ורחוקים מלהיות „לחיים". שניהם הדרשים שליטה מדעיקה בקלידים, והפסנתרן מנחם ויזנברג עמד יפה במשימה וגם גילה מוסיקליות. שני אמני הערב העניקו, באחידות של ראוו, תוויה מיוחדת לקול שהאיץ בהשקשה מתוחה ובדבקות.

יהודה כהן

מופע
גולאש ללא פפריקה

מופע אמנים מהונגריה במסגרת „פסטיבל הונגרי" במלון דניאל בהרצליה

מלון ארבעה־כוכבים חדש, שנפתח זה לא מכבר בבניין עתיר־עבר בבוראפשט, מאחורי השלם „בקה" („שלום"), חבר עם „אל על" בעריכת שלושה שבועות של „פסטיבל הונגרי" עם השותף השלישי, מלון „דניאל" בהרצליה בואלמתיה. במסגרת המבצע, האמנו לקים – אלה מה – תיירות ישראלית בהונגריה ובמידת האפשר התאכסנות ב„בקה", שיגר המלון האמנד לישראל את במחרתו (הסנהל, השף, עובדים ראשיים) ואליה צורף צוות הדוי וביהה, די מעורב.

ובכן, יש זמרת צוענה ויש נגנים צוענים. יש מאכלים הונגריים ועוגות הונגריות, יש זמרת שאנסונים ויש רקדניות קבארט. מאוריגים באנגנו היא צוענה של שמונה־עשר קראסים, בחוזתה, במגוון, נקולה הצלול הנהדר. הזמזמרת – אותנטית, בוהאי בהרכבה כיתר ראשון בידי הפרימאס, כיתר שני, באס, קלרנית הכלי האותנטי הייחודי, הצימבל, שבלעדיו הזמזמרת אינה הונגרית ואינה צוענית.

המופע האמנותי המלוה את ההונגריאדה הזאת באודיטוריום של המלון הארצאיבי שם במרכזו את רקדניות „אורפיאום" – נערות צעירות מאוד, יפהפיות אחת אחת, שחוזתיהם המעודטלים מרשימים יחוד מתנועותיהן (להציא כמה הבוקים אקרובטיים של אחת). תפאורה ותלבושות סטנוגיות מאוד וקטני מוסיקה של פרימל מתוך „רחמר" (מרש משנות ה־30) או מתוך „השוק הפרטי" של קסלבי, משולבים בקטעי מיקצב לארמגדים, משמשים עילה למופע־דיקוד אינטיאני או לתמונת הרמון בבודאפשט הקבארטיה שיגרתית. בין הזמנות מתייצבת לפני המסך זמרת „אורפיאום" (שמה לא צוין) בשתי מחרוזות שירים: השניה היא משל אדית פיאף, בהונגרית ובצרפתית זו אשמה – הא המחרוזת – לחיים משנות הסל, ושתי לא נאמרים יחוד, בשם משל הלחלוז הזהר שאל אברהם וכולו שהשיר בשי מוכנה־הקלנע הזוהרת של אותה תקופה, קאולין קאראר. הזמרת מצויינת, הופעתה אופרטית־מסוגנת, שדיה עשויים להרטיט לבבות נוסטאלגיים, שמתרפקים על זכרונות סלקטיביים, אבל אינם מרבים – קשה להניח שמגיעים בכלל – אל מי שאינם כאלה. באנגו הזמזמרת הצוענית אינן כלולות – באורה לא מובן – בתוכנית האמנותית. הזמרת הנפלאה הזאת והנגנים הצוענים אמורים בראה לבדר את קהל המבלים והסעדים באולמות „דניאל". הזאת עשו אל מול קהאי עבר הפתיחה.

א. קריב

„הגברת נעלמת" של היצ'קוק, מחר, בטלוויזיה הלימודית

„הגברת נעלמת", שיוקרן מחר בטלוויזיה החינוכית, הוא אחד מארבעה סרטיו הבריטיים הבולטים של אלפרד היצ'קוק (האחרים הם „39 המדרגות", „חבלה", („צעירים ותמימים") והסרט הבריטי התשוב האחרון שיצר לפני שהיגר לארה"ב. מאז שביים היצ'קוק את הסרט (1938) שאבו כל מותחני הרכבות למיניהם את השראתם מאב־טיפוס זה. לפני שנים אחדות אף צילמו גירסה שנית (עם אלפוט גלד וסיביל שפרד) מאד לא מצלחת, אם להשתמש בלשון המעטה.

מחר יוקרן המקור הישן במלא הדר. הרכבת של שינוחה, שעשוע והמצאות נאתיות. נזירה מזרחית נתשפת כאשר המצלמה יורדת מפניה החסודות אל רגליה הנעולות בנעלי עקב נבוה, או המסר הסודי אינו אלא נעימה מתוך שיר שברגע האחרון לא מסוגלים להיזכר בה. מרבית העלילה מתרחשת על גבי רכבת נוסעת שראשית דרכה במדינה מרכז אירופית. לידיד אנגליה קשישה והמיטה למראה נעלמת באופן פתאומי וכל מי שעתקל בה מכחיש את קיומה, רק יורשת מפונקת. ותוקר מוסיקה מתעקשים למצוא את עקבותיה. תעלומת המתח ואינסטריגות הריגול מתרכזים במדרגות הקרונות ובתאים הדחוסים. התאנה משלמת גם בשל הצוות הבריטי הכולל את מרגרט לוקווד, מייקל רדגרייב, דיים מיי ויטי, פול לוקאס וסיסיל פארקר.

דני ורט

סרטים בהפקת חברת „גרנדה" – בסינמטקים

מתווה לחברת הטלוויזיה הבריטית העצמאית „גרנדה" ולמיסדה לורד סידני ברנשטין, נערך בימים אלה בסינמטקים. רשת בתי־הקולנוע „גרנדה", שהחלה לפעול גם כרשת טלוויזיה בשנת 1954, אחראית לכמה מהסדרות הבריטיות המעולות שהגיעו גם למרקע שלנו, בינינה, בשנים האחרונות, „היהלום שבכתר", „בולמן", „ימי המיזוקזול", „הקרב על פוקלנד" וגם התכנית המצוינת של תולדות הטלוויזיה. הסינמטקים „ציגו במסגרת הזכנית את „הלילנוד הפתוחות", סרט תעודי על לוקח הלדות, „שבעת החטאים", כוריאוגרפיה של קנת מקמילאן על־פי מחזהו של ברטולד ברכט, פרק מסדרת הטלוויזיה „הרפתקאותיו של שרלוק הולמס" וגם את „חנות הצעצועים הקסומה"; אגדה למבוגרים שגיבורתה היא נערה מתבגרת, סרט שנעשה לטלוויזיה וזכה להצלחה לא מבוטלת כאשר הוצג ושנה גם בבתי־הקולנוע בלונדון. בשבוע הראשון לתכנית הרטרוספקטיבית מוצגת בסינמטק הירושלמי סטיב מוריסון, מפיק הסרט ומנהל התכנית של „גרנדה".

דני ורט

לראות את הכלים
אוסף של כלי מוסיקה אתנוגרפיים מוצג בספריה למוסיקה ומחול בת"א

הספריה המרכזית למוסיקה ולמחול – אמל"י בתל־אביב זכתה לנכס יקר: אוסף של כלי מוסיקה אתנוגרפיים, שאפשר לראות בו יסוד למחזאון חשוב. מוזאונים כאלה קיימים באקדמיה למוסיקה בירושלים ובספריה למוסיקה בחיפה, ובצד ערכם האובייקטיבי והחינוכי הם תורמים גם למלחינים, היוצרים יצירות בעקבות הכרות עם הכלים שעוררו את דמיונם.

את רוב הכלים בספריה המרכזית תרם בתנה הבורחת הידוע אמנון ויינשטיין, מאוספו של אביו המנוח משה ויינשטיין, יליד וילנה, שבא ארצה בשנת 1938. הוא היה בנר, אך בסרם עלה, למד בהארשה לבנות ולתקן כנורות, ובהנה לעסוק בעבודות אלה בארץ כמקור מחיה. הוא קנה לעצמו שם נכבד בתחומו וגם עסק בהוראה לכנור. בצד זה הוא אסף כנורות וכלי מיתרים אחרים, ובהמשך גם כלי נשיפה ונקישה. במשך חיי גדל האוסף, שברכישתו השקיע כסף רב, והגיע למספר לא מבוטל של 450 כלים מסוגים שונים.

נוסף על מתנה נדיבה זו תרמה האתנומוסיקולוגית פרופ' אפתר גבהוקיוי מירושלים כלים רבים מאוספה הפרטי שלה.

מתוך אוצר חדש זה ערכה הספריה המכרזית תערוכה מרשימה בקומה השניה של ביתה ברחוב ביאליק. רוב הכלים מוצגים בארונות סגורים, באופן אסתטי, כשליד כל כלי מספר לזהוי, שעל פיו אפשר לבצוא מקרא בקטלוג מפורט שנערך על ידי האוצרת עירית שנהורן באדוה מקצוע. המוגגים מסוגים בו לפי דרך הפקת קולם. לגבי כל כלי וכלי צריך סמו, תאור מפורט, לפעמים אופן הנגינה בו, מטרתו (למשל: לליווי מחול) וארץ מיקומו או מוצאו, לפעמים גם שם השבט ופרטים מיוחדים כלשהם, לרבות בנה הכלי, אם אמנם צריך בו. על כלים אחדים רשומות אמירות או כתובות כלשהן, וגם אלה מופיעות בקטלוג.

היות ובלתי־אפשרי להציג במקום את כל הכלים, יוחלפו הכלים המוצגים מדי שלושה חודשים.

יהודה כהן

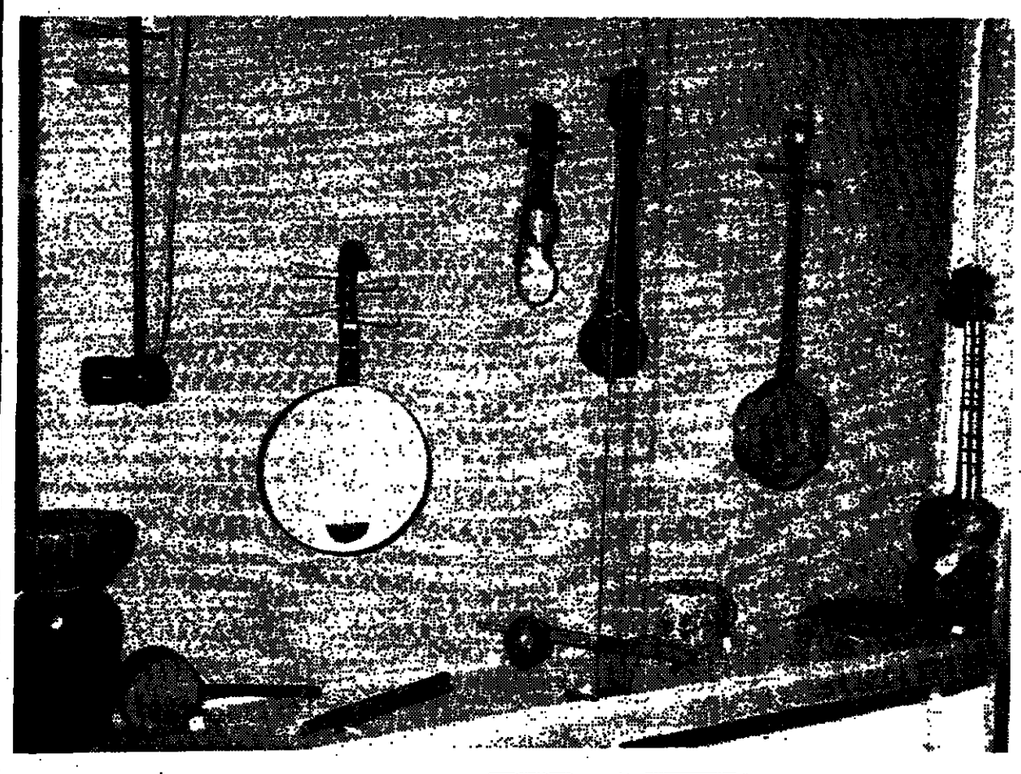

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 אריחות (ז'–ס') – יום שחור בשדה אברהם.
08.40 ראשית קריאה: בלי שדות, חדיק 1.
09.00 אנגלית (ה').
09.20 חשבון משוט: (ד') גיאומטריה: הזוית (כ).
10.10 אנגלית (ז').
10.30 רגע עם דודלי: כך מוכרים וכך קונים (כ).
11.00 ערבית מדוברת: (ד'–ה') יום עסל ויום בסל.
11.15 אנגלית (ז').
11.30 גיאוגרפיה של א"י: פני הארץ, מכתר תבור לכרמיאל (כ).
12.00 אנגלית (ה').
12.25 תלמוד: שניים אוחזין, ורמיגה 2 (כ).
13.00 גיאוגרפיה כללית (ז'–ס') קריאת מפות: קריאת קווי אורך.
13.30 אנגלית (א'–ב').
13.45 צרפתית: תעשרה.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 ממרצמחיה־רקבון (ג.) הפעם: דיון על צמיחה, רקבון, מין וזרעים.
14.35 קסים קסם: כובעים.
15.00 קשר משפחתי: משפחת נוי נפגשת עם זיוקת אברמסון. לפני שנתיים נסעה זיוקת נוי, רוזקה צעירה, לבריאל והביאה משם את בתה, עמנה. על קוזוקיקן של האם חתנה מסרת רחיק בתוכנית מיוחדת א.
15.40 שעת כושר.
16.00 וויליאם הכובש (פרק 3) וויליאם נוטא את מתילדה, בתו של הרוזן בודאיק כדי לצמצם את כוחו של הרוזן, שבנו משוי לבתו הבכירה של הרוזן. מתילדה עוזרת להצלחת בעלה. הרולד מתיידד עם וויליאם ומסתיר את שאיפתו לכס מלכות אנגליה, שחובטחה למעשה לוויליאם.
17.00 ערב חדש.
17.30 פסטיבל 87 – תחרות זמר ובידור מרהיבה, בסימן חגיגות ה־40 למדינה. (חלק שני).
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 שקיעת הכוכבים השבוע
18.35 שפורט – שקיעת אירוני ספורט מן הארץ והעולם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 הצגון והדרום – (שנים־עשר הפרקים הבאים של הסידרה (13–24) הם עיבוד לרומן שכתב גין בייקב – „אתבה ומלחמה", המשכו של הרומן „הצמרון והדרום"). (פרק שלושה־עשר): מלחמת האזרחים שפרצה בסתיו 1861 מפצלת את האמה ומפרידה בין שתי המשפחות הידידות – האזארד ומיין. שני הגיבורים הראשיים בוגרי „וסט פוינט", יוצאים למשימות מלחמה: אורי מיין מתמנה למפקד צבא הדרום; גורדי האזארד מתמנה לקולונל בצבא הצפון, בלי האזארד נקרא לתפקיד קרבי מיוחד, אשתו ברט, לבית מיין, עוברת לגור באחוזה של משפחת בעלה. נשיא ה„קונפדרציה" – ג'פרסון דיוויס מכנס את הקבינט. קפטן צ'ארלס מיין ולוטננט אברוז פל יוצאים למשימת סיור ובדרכם נתקלים במורדף של חיילים יאנקים אחר אשת. האשה – אוגוסטה בארקלי – פועלת בשירות הדרום. ורגיליה מנסה להתקבל לשירות הרפואי של הצפון. בנשף שעורך נשיא הקונפדרציה מושכת אשטון מבטים. ותנקלת באלקמה בנט – אביהם של אורי וגורדי, הזומם לתפיק רוחים כספים מן המלחמה. (עברית־ערבית).
21.00 מבט לחדשות.
21.30 ותדעת שירות.
21.35 מלך הביתה – (פרק שישי): „המתקתק אין יבחר המורה צדלי בין פגישה עם יפהפיה, לה הוא מצפה בלהט ובין מחויבותו לתניס – המפומית הקטנה בכיתתו, שטרגישה מקופחת (עברית־ערבית).
22.00 זה הזמן.
22.50 בוטפן – סידרת סרטי מתח אנגלית, 6 פרקים חדשים. בלמן הוא איש הסקוטלנד־יארד בדימוס, שפנה לאחר חפרישה לעסוק בתיקונים ובשיפצם של שעונים עתיקים – ותביבו משכבר הימים, עד שנתפנתה להצעתה של צעירה סקוטית לפנות בשותפות משרד חקירות פרטי. (פרק ראשון): „לחשים סינים" – מורג בלמן ולסי מקגינטי נמצאים בגלת בשנתאי, לשם הם נמלטו ממנהיג כנופיה בלמנון, שהכריז על פרס כספי גבוה למי שיביא למותו של בלמן. לאחר שהסותרו בקומנה סינית, מתבנגים בלמן ולסי את שובם הביתה. (עברית־ערבית).
23.40 פטוקו של יום: חדשות וחילה + מוסף הסטורט „חצי פינה".

כללית

17.30 פסטיבל 87 – תחרות זמר ובידור מרהיבה, בסימן חגיגות ה־40 למדינה. (חלק שני).
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 שקיעת הכוכבים השבוע
18.35 שפורט – שקיעת אירוני ספורט מן הארץ והעולם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 הצגון והדרום – (שנים־עשר הפרקים הבאים של הסידרה (13–24) הם עיבוד לרומן שכתב גין בייקב – „אתבה ומלחמה", המשכו של הרומן „הצמרון והדרום"). (פרק שלושה־עשר): מלחמת האזרחים שפרצה בסתיו 1861 מפצלת את האמה ומפרידה בין שתי המשפחות הידידות – האזארד ומיין. שני הגיבורים הראשיים בוגרי „וסט פוינט", יוצאים למשימות מלחמה: אורי מיין מתמנה למפקד צבא הדרום; גורדי האזארד מתמנה לקולונל בצבא הצפון, בלי האזארד נקרא לתפקיד קרבי מיוחד, אשתו ברט, לבית מיין, עוברת לגור באחוזה של משפחת בעלה. נשיא ה„קונפדרציה" – ג'פרסון דיוויס מכנס את הקבינט. קפטן צ'ארלס מיין ולוטננט אברוז פל יוצאים למשימת סיור ובדרכם נתקלים במורדף של חיילים יאנקים אחר אשת. האשה – אוגוסטה בארקלי – פועלת בשירות הדרום. ורגיליה מנסה להתקבל לשירות הרפואי של הצפון. בנשף שעורך נשיא הקונפדרציה מושכת אשטון מבטים. ותנקלת באלקמה בנט – אביהם של אורי וגורדי, הזומם לתפיק רוחים כספים מן המלחמה. (עברית־ערבית).
21.00 מבט לחדשות.
21.30 ותדעת שירות.
21.35 מלך הביתה – (פרק שישי): „המתקתק אין יבחר המורה צדלי בין פגישה עם יפהפיה, לה הוא מצפה בלהט ובין מחויבותו לתניס – המפומית הקטנה בכיתתו, שטרגישה מקופחת (עברית־ערבית).
22.00 זה הזמן.
22.50 בוטפן – סידרת סרטי מתח אנגלית, 6 פרקים חדשים. בלמן הוא איש הסקוטלנד־יארד בדימוס, שפנה לאחר חפרישה לעסוק בתיקונים ובשיפצם של שעונים עתיקים – ותביבו משכבר הימים, עד שנתפנתה להצעתה של צעירה סקוטית לפנות בשותפות משרד חקירות פרטי. (פרק ראשון): „לחשים סינים" – מורג בלמן ולסי מקגינטי נמצאים בגלת בשנתאי, לשם הם נמלטו ממנהיג כנופיה בלמנון, שהכריז על פרס כספי גבוה למי שיביא למותו של בלמן. לאחר שהסותרו בקומנה סינית, מתבנגים בלמן ולסי את שובם הביתה. (עברית־ערבית).
23.40 פטוקו של יום: חדשות וחילה + מוסף הסטורט „חצי פינה".

ערוץ 2

18.30 בוא אחרי – סידרה דרמטית בת שבעה פרקים לילדים ולמשפחה. (פרק א'). אמו של סתם לקחתה אותו אל אביו, הלא־יצלח סיר, המתורר על ספינת דיג שבניתה טרם השלמה. אל סיר – אביו של סתם – מגיע בלא פרטי המבקש ממנו לפקוח עין ולדווח לו על נערה מבוקשת, כבת 15 המשוטטת באזור. סתם אשר שמע באקראי קטע מן השיחה, מאזה את הערה ודוקף אחריה.
19.00 שלום לך גוטנברג: הסרט המתאר את הדפסה שחלה בתחום הדפוס, מאז המצאתו של גוין נוסנברג, לפני 500 שנה. הסרט מציג שיטות חדשניות של דפוס ואיתחזון מידע בארצות שונות בעולם: ארה"ב, אנגליה, יפן ושבדיה. הסרט דן בהיבטים הטכנולוגיים והחברתיים, כמו שימוש בטאורי מידע לצרכים פוליטיים. הסרט מעלה את השאלה האם ההתפתחות הטכנולוגית – מתחילת עידן הדפוס ועד לעידן המחשב – הועילה או הזיקה.
20.15 בטחזבן: „החמשיות" – בפרק שיחותם את סידרת המוסיקה הזעזדית הארבעים על בטהובן, בביצוע חמיסמיה החמשיות בפיקוד של דניאל בארנבוים.
20.50 „הבירה הטבעית" – הופעת חלוקה בקטעים מתוך המחזמר „מלך מרוקאי", שהועלתה בתיאטרון הלאומי „הבימה", משתתפים: מיקי קם, רבקה רז, שחקני תיאטרון הבימה ולוקח של יוצאי מרוקו ממשב אדרת.
21.50 פרק 2: קייט בוש.

המזרח תיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה): 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 ילדי החבובות (מצוייר); 15.30 שופר־בוק (מצוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „לפתע פתאום" עם פרנק סינטרה; 18.00 ימים מאושרים (סידרה קומית); 18.30 לורן ושירלי (סידרה קומית); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 ממגם (בלשן); 21.00 פוטבול (ניו־אינגלנד – מיאמי); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.50 סרטים מצוירים (ערי 1); 16.20 פוקי ברוסטר (ערי 1); 17.00 עבודות של „צעירים (ערי 1); 17.25 אליוזור סוויסט (ערי 1); 18.00 המונגולים (סידרה בצרפתית); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 מגזין ספורט בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 20.30 האם מטפלים בן? (קומדיה אנגלית); 21.10 מוזיקטיבי – מאלונים (קומדיה אמריקאית); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 סרט עלילתי באורך מלא.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בוקאנה מיוחה – אנטון דוברך: סויטה וח. מס' 2 בפח מגור; מוצרט: קונצרטו מס' 18 בסי בטול מגור לפסנתר וחז. ק. 456; מנדלסון: רביעיית כלי קשת במי בטול מגור אופוס 44 מס' 3; שוברט: סימפוניה מס' 5 בסי בטול מגור.
09.00 קונצרט בוקר – קרל נילסן: סויטה אופוס 1 לכלי קשת; שוסאק: חמשיית פסנתר במי בטול מגור אופוס 44 (ע"ג תיקן); פרוקופייב: קונצרטו מס' 2 בסול מינור לכנור ותזמורת אופוס 63 (ע"ג תיקן); מלקום ארנלד: חמישיה אופוס 73 לכלי נשיפה של מנסה; פולנק: קונצרטו כפרי לצ'מבלו ותזמורת; דביסי: סונטה לחליל, ויולה ונבל (ע"ג תיקן); סטרווינסקי: המוסיקה לבלט „צפור האש" (ע"ג תיקן).
11.57 פינת השיר – משירי ס. כרמי.
12.00 מן הסרסיה – חיידן: שלישיה לפסנתר, כנור וצ'לו (שלישיית „יוגלן"); חיים אלכסנדר: „בנות קולי (אורה רותם, פסנתר); ראבל: שלישיה בלה מינור, לפסנתר, כנור וצ'לו (ד. הקסטר/ע. ברזיאר/צ. הראל).
13.05 בוקאנה מיוחה – באך: קונצרטו ברנדנבורגי מס' 5 ברה מגור; מוצרט: סימפוניה מס' 29 בלה מגור ק. 201; רוסקה: קונצרטו במי מינור לנבל ולתזמורת אופוס 182; צ'ייקובסקי: סויטה מתוך הבאלט „אגם הברבורים".
15.00 חטברה מוסיקלית – הנחיות הרגש ותכנית מס' 21
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – המקהלה ותזמר הסימפונית של רדיו בווריה קולין דיוויס – טיפט: בן תקופתנו – אוטוריה לסולנים מקה. וחז; מוקלטות רדיו פולין – א. פרדבסקי: סונטה אופוס 21; ולוטוסלבסקי: וריאציות על משא של פגניני לפסנתר וחז;
18.00 דגש על הבטוע.
19.00 בין חברים.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – תאמרת פילדלפיה / ריקרדו מוטי – וורדי: הפתיחה לוואיזון מילר; קופלנד: סימפוניה מס' 3; בטהובן: קונצרטו מס' 5 לפסנתר וחז. אופוס 73 „הקיסר".
22.30 פעם ועד.
23.00 מחזורי יצירות – ק.פ.ע.באך: המוסיקה הקאמרית; היידן: הסימפוניות.

רשת א'

06.00 שירדרים לעולם.
07.30 רדיו קל.
08.05 „הטוה מחוטה"
09.05 סל־רדיו.
10.05 „שריקתי".
11.05 פרקי בוקר.
12.05 מעורב בן תיכוני.
14.06 „בראש צעיר".
15.30 האוניברסיטה הפתוחה
16.05 „גיל הביניים".
17.10 „צבעי הקשת".
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שחזורים לעולם.
22.05 לכל אדם סיבה חפעם: מאל „גדי".

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.04 סקירות מאמרי המערכת.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עשים עניין.
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.10 „אלף אלף" ב„ביתי".
12.50 מה לשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 שירים ושיחורים.
16.05 יומן כלכלה.
16.30 על מספרים ואנשים.
17.05 רגעי קסם.
17.55 קראתי ספר.
18.11 „שעה חופשית" – מגזין לענייני חינוך.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
19.35 דין ודברים
20.05 שולם האמירות – מצעד המאמרים המסורתי.
22.05 קפר ראשו עם שמואל רזין
00.15 „ואז ועדי".

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר השעה.
10.05 דברים טובים.
11.05 שבעים מי יודע.
12.05 אהבה קמיומית.
13.05 רק בימי חול
14.05 לי ולך שיר וברכה.
15.05 חדש חדיש ומחודש.
16.05 חצאה קמיה.
18.06 מצעד המצעדים – תזכורת מאמרים לקראת יום העצמאות.
21.05 קצת אחרת.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פיטנו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פקחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 אלה בוקר.
10.05 שירים עבריים.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 זו רוח יומי.
13.55 40 לאחור – סיפור היום בחשיכה.
14.05 פגישה קמיה.
15.05 שירים לחג.
16.05 שירים עבריים.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 הבחור הגבוה עם המגבעת השחורה – סיפורו של אברהם הוצנך אשר היה פעיל בהגנה ונפל לפני 40 שנה במעולת עונשין – התגנה בקסטל. אברהם הוחמן – נפל בחיתוי בר־22 ושייך היה לבני הנוער של אגודת ישראל בירושלים. משתתפים: בני משפחתו, מפקדיו בהגנה וחברי מחוגג הזחרדי.
18.45 משהו עילמי – עייני תוך.
18.55 הודעות לחיילים.
19.00 מבקש ידיעות.
19.05 „שירים מכאן".
20.05 בעיקר מוסיקה – המכללה המוסיקלית המשודרת „והשמעות המזרחיות על הזמר והפזמון בארץ".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל הכיפה.
23.05 עשרים וארבע היום שחוקה.
23.55 שיחת חצות – עם דן לוין – ידיר אמדת מליץ.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רחמים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.05 צעד ותאי – תכנית ספורט.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הגיה הזה.

לוחות שידורים

תל־אביב

אבגיר: שחיות בגדול 9.40, 7.30, 5
אדרלי: אני נבנע אני נכבעת 9.30, 7.15
בית לישון: מתח גבוה 23.15
בקרהודה: אבא גנוב 9.30, 7.15, 4.30
בורהיה: רכבת תחתית 9.30, 7.15, 4.30
בתי: הקיסר האחרון 9, 6
דיזנגוף 1: לאן זה פלורס 9.45, 7.15
דיזנגוף 2: תקווה ותחילה 9.45, 7.15, 4.30, 1.30, 11
דיזנגוף 3: לו היית כאן 9.45, 7.30, 4.30
דקל: בין – אהבה משוגעת 9.30, 7.15
דרייבאיה: שנעון בחלל 9.30, 7.15
הדר: ריקוד מוחות 9.30, 7.15, 4.30
הקולנוע (בית אידיו אמריקה): שמעתי את בנות הים מזחלת 9.30, 7.30, 4.30
זן 1: יום כמלכות 9.50, 7.25, 5
זן 2: הנסיכה מבברלי הילס 9.50, 7.25, 5
זן 3: מחלון הדר המיטות 9.55, 7.30, 5
זן 4: המכשפות מאיסטוויק 9.50, 7.25, 5, 2, 11
זן 5: חנות מעבר לפינה 9.50, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: מלאכים בשמי ברלין 9.45, 7.15, 2, 4.45
לב 2: סמפטי 9.50, 7.30, 5, 2,
לב 3: המשפחה 9.40, 7.10, 4.40, 2
לב 4: מגדל הרמדים 9.50, 7.30, 5, 2
לימור: ללא מוצא 9.30, 7, 4.30
מוגרבי: סגר לרגל שיפוצים
מוזיאון: ילדה גדולה ועודבים 9.30, 7.30
מקסים: הכלתי משוחזרים 9.30, 7.15
סין (לשעבר אלנבי): חוכמת הזאב 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: סגר לרגל שיפוצים
סינמה 2: שיגעון בחלל 9.30, 7.15, 5
סמרייה: סגר לרגל שיפוצים
מאיר: יופיו של החטא 9.30, 7.15, 4.30
פריה: גדול מהחיים 9.30, 7.15, 4.30, 2, 12
23.30 מציצים
צפון: מאגנו 9.30, 7
שוקן: עכבר הבארים 9.30, 7.15, 4.30
תמר – רמת־אביב: סרט מתוק 9.40, 7.30
תבלה: בן השיש 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: ועקת נשרים 9.30, 7.15, 4.30
הטיבטקן הישראלי: 7 תעלומות הבולה האבד אמנות האינבמצה: אכסדרי 9.30

ירושלים

אריאנה: ריקוד מוחות 9, 7, 4.30
אדרבע: יום בסלכזרה 9, 6.45, 4.30
אדריון 1: זעקת הבארים 9.15, 7, 4.30
אור 2: יופיו של החטא 9.15, 7, 4.30
אור 3: נקבוני של חייל 8.45, 6.45, 4.30
אור 4: הכלתי משוחזרים 8.45, 6.30, 4.30
אור 5: חנות מעבר לפינה 8.45, 6.45, 4.30
אור בית: הקיסר האחרון 8.30, 5.30
בית אנרוך: 4.30 הדיפה והזמן 6.00 לילה של יום מפרך
צפון: מאגנו 9.30, 7
שוקן: עכבר הבארים 9.30, 7.15, 4.30
תמר – רמת־אביב: סרט מתוק 9.40, 7.30
תבלה: בן השיש 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: ועקת נשרים 9.30, 7.15, 4.30
הטיבטקן הישראלי: 7 תעלומות הבולה האבד אמנות האינבמצה: אכסדרי 9.30

חיפה

אריה: ריקוד מוחות 9.15,